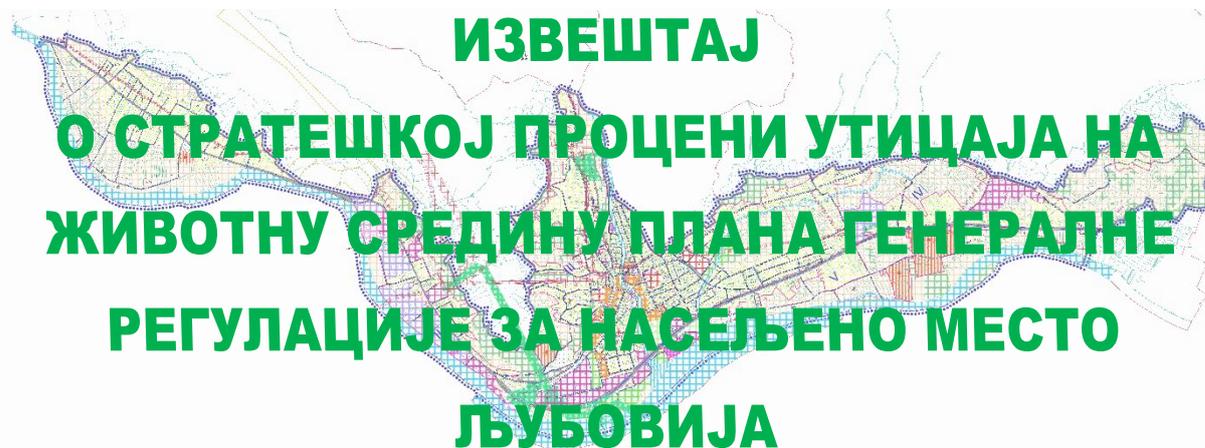

Број: 16/2022

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОПШТИНА ЉУБОВИЈА**

„EXPERT INŽENJERING“ DOO ŠABAЦ
Директор:
Титомир Обрадовић, дипл. инж.

Децембар 2022. године

Број: 16/2022

**ИЗВЕШТАЈ
О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ
ПЛАНА ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА НАСЕЉЕНО МЕСТО
ЉУБОВИЈА**

ИНВЕСТИТОР:

ОПШТИНА ЉУБОВИЈА

ОБРАЂИВАЧ ПГР-а:

„ЈП ИНФРАСТРУКТУРА“ Шабац

НОСИЛАЦ ИЗРАДЕ ИЗВЕШТАЈА О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА
НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ ПГР-а:

„Expert Inženjering“ д.о.о Шабац

Директор:

Титомир Обрадовић, дипл. инж. маш.

Радни тим за израду

Извештаја о стратешкој процени утицаја:

Руководилац радног тима, одговорни урбаниста:

Јана Богдановић, маст. инж. арх.

Заменик руководиоца радног тима:

Титомир Обрадовић, дипл. инж. маш.,
специјалиста управљања заштитом животне средине

Учесници у изради:

Виолета Ерић, мастер инжењер заштите животне средине

Милица Бараћ, мастер аналитичар заштите животне средине

Децембар 2022. године

САДРЖАЈ

ОПШТА ДОКУМЕНТАЦИЈА	3
I СТРУЧНИ ТИМОВИ ЗА ИЗРАДУ ИЗВЕШТАЈА И ПГР	4
УВОД	14
1. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ	16
1.1. Кратак преглед садржаја и циљева плана и програма и односа са другим плановима и програмима	17
1.2. Преглед постојећег стања и квалитета животне средине на подручју на које се извештај односи.....	23
1.3. Карактеристике животне средине у областима за које постоји могућност да буду изложене значајном утицају	39
1.4. Разматрана питања и проблеми животне средине у обухвату плана	40
1.5. Приказ припремљених варијантних решења која се односе на заштиту животне средине у плану и програму, укључујући варијантно решење не реализовања плана и програма и најповољније варијантно решење са становишта заштите животне средине	41
1.6. Резултати претходних консултација са заинтересованим органима и организацијама битне са становишта циљева и процене могућих утицаја стратешке процене	43
2. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ И ИЗБОР ИНДИКАТОРА.....	45
2.1. Општи циљеви стратешке процене	46
2.2. Посебни циљеви стратешке процене и избор индикатора	46
3. ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	48
3.1. Приказ процењених утицаја варијантних решења плана и програма повољних са становишта заштите животне средине са описом мера за спречавање и ограничавање негативних, односно увећање позитивних утицаја на животну средину	49
3.2. Поређење варијантних решења	50
3.3. Приказ процењених утицаја плана на животну средину са описом мера за спречавање и ограничавање негативних утицаја, односно увећање позитивних утицаја на животну средину.....	50
3.4. Начин на који су при процени утицаја узети у обзир чиниоци животне средине	63
3.5. Начин на који су при процени узете карактеристике и значај утицаја планских решења	64
4. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕШКИХ ПРОЦЕНА НА НИЖИМ ХИЈЕРАРХИЈСКИМ НИВОИМА И ПРОЦЕНА УТИЦАЈА ПРОЈЕКТА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ.....	70
5. ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ТОКУ СПРОВОЂЕЊА ПЛАНА ...	73
5.1. Опис циљева програма.....	74
5.2. Индикатори за праћење стања животне средине	74
5.3. Права и обавезе надлежних органа.....	77
5.4. Поступање у случају појаве неочекиваних негативних утицаја	78
6. ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ И ТЕШКОЋЕ У ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ	79
7. ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА	82
8. ЗАКЉУЧЦИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА.....	84
9. КОРИШЋЕНА ДОКУМЕНТАЦИЈА	88
10. ПРИЛОЗИ	90
ПРИЛОГ I: ЗАКОНСКИ ПРОПИСИ ОД ЗНАЧАЈА ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ	91
ПРИЛОГ II: СПИСАК СЛИКА.....	94
ПРИЛОГ III: СПИСАК ТАБЕЛА.....	94

ОПШТА ДОКУМЕНТАЦИЈА

I СТРУЧНИ ТИМОВИ ЗА ИЗРАДУ ИЗВЕШТАЈА И ПГР

ИНВЕСТИТОР:

ОПШТИНА ЉУБОВИЈА

ОБРАЂИВАЧ ПГР:

„ЈП ИНФРАСТРУКТУРА“ Шабац

Радни тим за израду ПГР:

Бојан Алимпић, маст.инж.арх.
Јана Богдановић, маст. инж. арх.
Филип Богдановић, дипл. инж. саоб.
Миомира Васовић, дипл. инж. арх.
Снежана Павловић, дипл. пр. пл.
Никола Живановић, дипл. инж. арх.
Драган Павловић, дипл. ел. инж.
Љубомир Спасојевић, геометар
Наташа Стојановић, дипл. инж. геод.
Звонко Кузмановић, инг. геод.
Никола Марковић, техничар

ОБРАЂИВАЧ ИЗВЕШТАЈА О СПУ:

„EXPERT INŽENJERING“ д.о.о. Шабац

Директор:
Титомир Обрадовић, дипл. инж. маш.

Радни тим за израду

Извештаја о стратешкој процени утицаја:

Руководилац радног тима, одговорни урбаниста:

Јана Богдановић, маст. инж. арх.

Заменик руководиоца радног тима:

Титомир Обрадовић, дипл. инж. маш.,
специјалиста управљања заштитом животне
средине

Учесници у изради:

Виолета Ерић, мастер инжењер заштите животне
средине

Милица Бараћ, мастер аналитичар заштите животне
средине

	ИЗВОД О РЕГИСТРАЦИЈИ ПРИВРЕДНОГ СУБЈЕКТА		Република Србија Агенција за привредне регистре
8000074528884			

ОСНОВНИ ИДЕНТИФИКАЦИОНИ ПОДАТАК	
Матични / Регистарски број	17258770

СТАТУС	
Статус привредног субјекта	Активан

ПРАВНА ФОРМА	
Правна форма	Друштво са ограниченом одговорношћу

ПОСЛОВНО ИМЕ	
Пословно име	DRUŠTVO ZA INŽENJERING I PROJEKTOVANJE EXPERT - INŽENJERING DOO ŠABAC
Скраћено пословно име	EXPERT-INŽENJERING DOO ŠABAC

ПОДАЦИ О АДРЕСАМА	
Адреса седишта	
Општина	ШАБАЦ
Место	ШАБАЦ
Улица	СТОЈАНА НОВАКОВИЋА
Број и слово	27/II
Спрат, број стана и слово	/ /
Адреса за пријем електронске поште	
Е- пошта	expertinzenjering@gmail.com

ПОСЛОВНИ ПОДАЦИ	
Подаци оснивања	
Датум оснивања	28. септембар 1999
Време трајања	
Време трајања привредног субјекта	Неограничено
Претежна делатност	
Шифра делатности	7022
Назив делатности	Консултантске активности у вези с пословањем и осталим управљањем

Дана 10.08.2022. године у 10:19:30 часова

Страна 1 од 3

Остали идентификациони подаци	
Порески Идентификациони Број (ПИБ)	101898689
Подаци од значаја за правни промет	
Текући рачуни	165-0002024307286-61 165-0007010209603-18 165-0000000023584-06 165-0007010209638-10 165-0007010209573-11 165-0000000015378-83
Подаци о статуту / оснивачком акту	
Не постоји обавеза овере измена оснивачког акта	Датум важећег статута <input type="text"/> Датум важећег оснивачког акта <input type="text"/>

Законски (статутарни) заступници	
Физичка лица	
1. Име	Титомир <input type="text"/> Презиме <input type="text"/> Обрадовић
ЈМБГ	<input type="text"/> 1001948772035
Функција	<input type="text"/> Директор
Ограничење супотписом	<input type="text"/> не постоји ограничење супотписом

Чланови / Сувласници	
Подаци о члану	
Име и презиме	<input type="text"/> Титомир Обрадовић
ЈМБГ	<input type="text"/> 1001948772035
Подаци о капиталу	
Новчани	
износ	датум
<input type="text"/> Уписан: 5.000,00 EUR, у противвредности од 427.694,50 RSD	<input type="text"/>
износ	датум
<input type="text"/> Уплаћен: 5.000,00 EUR, у противвредности од 427.694,50 RSD	<input type="text"/> 10. новембар 2008
Неновчани	

Дана 10.08.2022. године у 10:19:30 часова

Страна 2 од 3

вредност	датум	опис
Уписан: 1.533,88 EUR, у противвредности од 18.000,08 RSD		
вредност	датум	опис
Унет: 1.533,88 EUR, у противвредности од 18.000,08 RSD	28. септембар 1999	у стварима
износ(%)		
Удео	100,000000000000	

Основни капитал друштва		
Новчани		
износ	датум	
Уписан: 5.000,00 EUR, у противвредности од 427.694,50 RSD		
износ	датум	
Уплаћен: 5.000,00 EUR, у противвредности од 427.694,50 RSD	10. новембар 2008	
Неновчани		
вредност	датум	опис
Уписан: 1.533,88 EUR, у противвредности од 18.000,08 RSD		
вредност	датум	опис
Унет: 1.533,88 EUR, у противвредности од 18.000,08 RSD	28. септембар 1999	у стварима

Регистратор, Миладин Маглов

Дана 10.08.2022. године у 10:19:30 часова

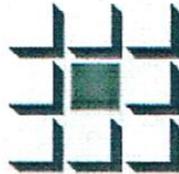
Страна 3 од 3

МЕЂУНАРОДНИ
18. САЛОН
УРБАНИЗМА

НИШ 2009.

18th INTERNATIONAL
URBAN PLANNERS'
EXHIBITION

УДРУЖЕЊЕ УРБАНИСТА СРБИЈЕ

САВЕТ И ЖИРИ
18. САЛОНА УРБАНИЗМА
ДОДЕЉУЈЕ

ЈУП План-Шабац и "Expert engineering" -Шабац

ДРУГУ НАГРАДУ

У категорији 7. Заштита животне средине кроз
студије и урбанистичке планове
за рад

СТУДИЈА ИЗБОРА ЛОКАЦИЈЕ И УРБАНИСТИЧКИ ПРОЈЕКАТ
"ТРАНСФЕР СТАНИЦА" У ШАПЦУ

Председник
ЖИРИЈА 18. САЛОНА УРБАНИЗМА
Мр Драган РАДИВОЈЕВИЋ

Председник
УДРУЖЕЊА УРБАНИСТА СРБИЈЕ
Мр Душан МИНИЋ

Ниш, 6.11.2009.г.

Председник
САВЕТА САЛОНА УРБАНИЗМА
Славица ФЕРЕНЦ, д-р.

19. МЕЂУНАРОДНИ САЛОН УРБАНИЗМА

ШАБАЦ 2010.
SABAC 2010.

19th INTERNATIONAL
URBAN PLANNERS EXHIBITION

УДРУЖЕЊЕ УРБАНИСТА СРБИЈЕ

САВЕТ И ЖИРИ 19. САЛОНА УРБАНИЗМА ДОДЕЉУЈЕ ДРУГА НАГРАДА

Аутор: Титомир Обрадовић, дипл.инж.маш.
**У категорији 8. Заштита животне средине кроз
студије и планове
за рад**

ПЕЈЗАЖНО МИНИРАЊЕ-МЕТОД ЕЛИМИНАЦИЈЕ ВИЗУЕЛНОГ ЗАГАЂЕЊА

Председник
ЖИРИЈА 19. САЛОНА УРБАНИЗМА
Јасмина Стевановић, дипл..пр.пл.

Председник
УДРУЖЕЊА УРБАНИСТА СРБИЈЕ
Мр Душан Минић

Шабац, 8.11.2010.

Председник
САВЕТА САЛОНА УРБАНИЗМА
Славица Ференц, диа.

INTERNATIONAL
URBAN PLANNING
EXHIBITION

МЕЂУНАРОДНИ
САЛОН
УРБАНИЗМА

НИШКА ТВРЂАВА

**ЖИРИ И САВЕТ
20. САЛОНА УРБАНИЗМА
ДОДЕЉУЈУ
ТРЕЋУ НАГРАДУ**

У КАТЕГОРИЈИ
**ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ КРОЗ СТУДИЈЕ И ПЛАНОВЕ
ЗА РАД
САНАЦИЈА, РЕКУЛТИВАЦИЈА И ЗАТВАРАЊЕ
ДЕПОНИЈЕ КОМУНАЛНОГ ОТПАДА «ДУДАРА», ШАБАЦ**

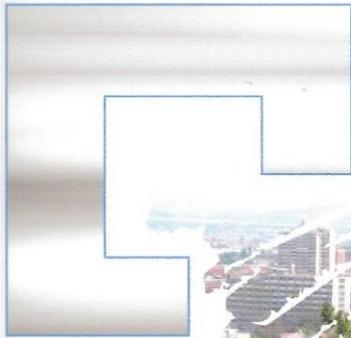
Титомир Обрадовић
„Expert Inženjering“ д.о.о. Шабац

Председник
ЖИРИЈА 20. САЛОНА УРБАНИЗМА
Мр Драган Радивојевић

Председник
САВЕТА САЛОНА УРБАНИЗМА
Славица Ференц, диа.

Председник
УДРУЖЕЊА УРБАНИСТА СРБИЈЕ
Мр Душан Минић

НИШ, 08.11.2011.

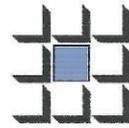
Лесковац 2012
Leskovac 2012

21.

међународни
салон урбанизма

21st international urban
planners' exhibition

УДРУЖЕЊЕ УРБАНИСТА СРБИЈЕ
SERBIAN TOWN PLANNERS ASSOCIATION

**САВЕТ И ЖИРИ 21. САЛОНА УРБАНИЗМА
ДОДЕЉУЈУ**

ДРУГУ НАГРАДУ

„Expert Inženjering“ д.о.о. Шабац
Ауторски тим: Титомир Обрадовић, дипл.инг.маш. специјалиста управљања
животне средине, Зорица Шимић, дипл.инг.арх.,
Драгана Драгојевић, дипл.инг.еколошко инжењерство

**У КАТЕГОРИЈИ ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
КРОЗ СТУДИЈЕ И ПЛАНОВЕ**

ЗАРАД

**Еколошко зонирање подручја плана детаљне регулације за
каменолом „Пецково Брдо“ Доња Борина**

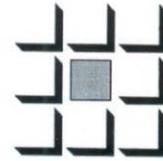
Председник
САВЕТА САЛОНА УРБАНИЗМА
Славица Ференц, д.и.а.

Председник
УДРУЖЕЊА УРБАНИСТА СРБИЈЕ
Мр Душан Минић

Председник
ЖИРИЈА 21. САЛОНА УРБАНИЗМА
Др Игор Марић

ЛЕСКОВАЦ, 08. 11. 2012.

УДРУЖЕЊА УРБАНИСТА СРБИЈЕ

**ЖИРИ И САВЕТ
23. МЕЂУНАРОДНОГ САЛОНА УРБАНИЗМА
ДОДЕЉУЈЕ**

ПРИЗНАЊЕ

У КАТЕГОРИЈИ
**ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ КРОЗ СТУДИЈЕ И ПЛАНОВЕ
ЗА РАД**

**МОГУЋНОСТ РЕМЕДИЈАЦИЈЕ ЗАГАЂЕНОГ ЗЕМЉИШТА
ПОСТУПКОМ ФИТОАКУМУЛАЦИЈЕ**

“Expert Inženjering“ d.o.o., Шабац

Ауторски тим: Титомир Обрадовић, д.и.маш., спец. управљања заштите животне средине,
Драгана Јелесић, дипл.инж. еколошко инжењерство,
Виолета Ерић, маг. инж. заштите животне средине

Председник
ЖИРИЈА 23. САЛОНА УРБАНИЗМА
проф. др Миодраг Ралевић

Председник
САВЕТА САЛОНА УРБАНИЗМА
Славица Ференц, д.и.а.

Председник
УДРУЖЕЊА УРБАНИСТА СРБИЈЕ
мр Душан Минић

БЕОГРАД, 7.11.2014.

25. МЕЂУНАРОДНИ САЛОН УРБАНИЗМА
25th INTERNATIONAL URBAN PLANNING EXHIBITION

САВЕТ И ЖИРИ 25. МЕЂУНАРОДНОГ САЛОНА УРБАНИЗМА
ДОДЕЉУЈУ

ТРЕЋУ НАГРАДУ

Титомир Обрадовић, Драгана Јелесић, Виолета Ерић,
"Expert Inženjering" д.о.о. Шабац

У КАТЕГОРИЈИ "ЗАШТИТА ПРИРОДЕ И ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ КРОЗ СТУДИЈЕ,
ИСТРАЖИВАЊА И ПРОЈЕКТЕ"

ЗА РАД

Пројекат постројења за управљање неопасним грађевинским
отпадом "Пут Инжењеринг" Ниш

Председник
САВЕТА САЛОНА УРБАНИЗМА
Славица Ференц, д.иа

Председник
ЖИРИЈА 25. САЛОНА УРБАНИЗМА
Проф. др Владимир Маџура

Председник
УДРУЖЕЊА УРБАНИСТА СРБИЈЕ
Мр Душан Минић

СРЕМСКА МИТРОВИЦА, 08.11.2016.

УДРУЖЕЊЕ УРБАНИСТА СРБИЈЕ

УВОД

Стратешка процена утицаја на животну средину је средство којим се обезбеђује провера докумената којима се усмерава и планира развој (планова, програма, стратегија итд.) са аспекта заштите животне средине. За разлику од некадашње праксе у којој је заштита животне средине углавном секторски третирана, стратешка процена као комплексан и целовит поступак треба да обезбеди обавезно сагледавање развојних докумената са аспекта заштите и да предложи решења и мере којима ће заштита животне средине бити остварена на оптималан и рационалан начин.

Непосредан повод за израду стратешке процене утицаја на животну средину је Одлука о приступању изради Плана генералне регулације за насељено место Љубовија („Службени лист општине Љубовија”, бр. 32/20 од 31.12.2020. год.).

Стратешка процена утицаја на животну средину Плана генералне регулације за насељено место Љубовија (у даљем тексту: стратешка процена) урађена је у складу са Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, број 135/2004 и 88/2010) и Законом о заштити животне средине („Сл. гласник РС“, бр. 135/2004, 36/2009, 36/2009 - др. закон, 72/2009 - др. закон, 43/2011 - одлука УС, 14/2016, 76/2018, 95/2018 - др. закон и 95/2018 - др. закон).

Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 135/2004 и 88/2010), у великој мери представља транспоновану ЕУ Директиву о утицају одређених планова и програма на животну средину, при чему се тежило да се пропишу општи захтеви и основне фазе процеса стратешке процене утицаја на животну средину и обезбеди минимум квалитетног поступка који се примењује у Европи. Упутство за спровођење Закона је донето 2007. године, као помоћ надлежним органима при одлучивању о изради стратешке процене и оцењивању квалитета извештаја о стратешкој процени у поступку давања сагласности на извештај о стратешкој процени.

Стратешка процена утицаја на животну средину је поступак којим се обезбеђују услови за одговарајућу заштиту животне средине у току израде Плана генералне регулације за насељено место Љубовија (у даљем тексту: План генералне регулације, ППР), односно интегрисање заштите животне средине у фазе и решења израде Плана генералне регулације. За разлику од некадашње праксе у којој је заштита животне средине углавном третирана као један од сектора у просторном планирању, стратешка процена као комплексан и целовит поступак треба да обезбеди обавезно сагледавање простора за који се ради План детаљне регулације са аспекта заштите и да предложи решења и мере којима ће заштита животне средине бити остварена на оптималан и рационалан начин.

Извештај о стратешкој процени утицаја ППР је документ којим се описују, вреднују и процењују могући значајни утицаји на животну средину до којих може доћи имплементацијом плана и којим се одређују мере за смањење негативних утицаја на животну средину. Извештај према члану 12. Закона о стратешкој процени утицаја садржи следећа поглавља:

- 1) Полазне основе стратешке процене;
- 2) Опште и посебне циљеве стратешке процене и избор индикатора;
- 3) Процену могућих значајних утицаја на животну средину са описом мера предвиђених за смањење негативних утицаја;
- 4) Смернице за израду процена утицаја на нижим хијерархијским нивоима;
- 5) Програм праћења стања животне средине у току спровођења плана;
- 6) Приказ коришћене методологије и тешкоће у изради стратешке процене;
- 7) Приказ начина одлучивања;
- 8) Закључке стратешке процене утицаја и друге податке од значаја за стратешку процену,
- 9) Друге податке од значаја за стратешку процену.

1. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

Према члану 13. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину полазне основе стратешке процене обухватају:

- 1) кратак преглед садржаја и циљева плана и програма и односа са другим плановима и програмима;
- 2) преглед постојећег стања и квалитета животне средине на подручју на које се извештај односи;
- 3) карактеристике животне средине у областима за које постоји могућност да буду изложене значајном утицају;
- 4) разматрана питања и проблеми заштите животне средине у плану или програму и приказ разлога за изостављање одређених питања и проблема из поступка процене;
- 5) приказ припремљених варијантних решења која се односе на заштиту животне средине у плану и програму, укључујући варијантно решење нереализовања плана и програма и најповољније варијантно решење са становишта заштите животне средине;
- 6) резултате претходних консултација са заинтересованим органима и организацијама битне са становишта циљева и процене могућих утицаја стратешке процене.

1.1. Кратак преглед садржаја и циљева плана и програма и односа са другим плановима и програмима

1.1.1. Приказ Плана генералне регулације за насељено место Љубовија

У складу са Правилником о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Сл. гласник РС“, бр. 32/19) План генералне регулације се састоји од полазних основа и планског дела.

Полазне основе се састоје од текстуалног дела, односно извода из текстуалног дела усвојеног Концепта плана у форми закључка, и графичких прилога усвојеног Концепта плана.

У поглављу I – Општи део, дати су: основни подаци о насељу, Опис граница Плана генералне регулације, правни и плански основ за израду плана, Обавезе, услови и смернице из планских докумената вишег реда и других развојних докумената, Преглед прикупљених података и услова надлежних институција и Важећа планска и урбанистичко-техничка документација.

У поглављу II – Анализа и оцена стања, приказани су: Природни услови и ресурси, Демографске карактеристике, Грађевинско подручје, Власнички статус земљишта, Постојећа намена земљишта, Стање и капацитети саобраћајне инфраструктуре, Стање и капацитети комуналне инфраструктуре, Преглед евидентираних и заштићених објеката, споменика културе и природе и амбијенталних целина, Приказ стања животне средине, Предлог поделе насеља на урбанистичке целине и зоне и Оцена расположивих подлога за израду плана.

У поглављу III – Концепт планских решења, дати су: Циљеви уређења и изградње и основни програмски елементи, Оријентационо предвиђено грађевинско подручје са предлогом намене површина и површина јавне намене, Оријентационо планирани капацитети мрежа јавне комуналне инфраструктуре, Топлификација и гасификација, Електронске комуникације, Зелене површине јавне намене, Предлог целина или зона за даљу урбанистичку разраду и Друга питања од значаја за израду плана.

Такође, Концептом плана дати је и графички део и то:

Графички прилози постојећег стања:

1. Постојећа намена површина

Графички прилози планираног стања:

2. ДКП са границом обухвата плана
3. План намена површина и даља планска разрада
4. План ниврлације и регулације са грађевинским линијама

- 4а. Попречни профили
5. План водовода
6. План канализације и водопривредне инфраструктуре
7. План електроенергетске мреже
8. План телекомуникационе мреже
9. План гасоводне мреже
10. План парцелације

Правни основ за израду ППР садржан је у одредбама:

- Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 72/09 и 81/09 - исправка, 64/10 - Одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13 - Одлука УС, 50/13 - Одлука УС, 98/13 – Одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/18, 31/2019, 37/2019- др. закон, 9/2020 и 52/21)
- Правилника о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Сл. гласник РС“, бр. 32/19),
- Правилника о општим правилима за парцелацију, регулацију и изградњу („Сл. гласник РС“, бр. 22/15),
- Статута општине Љубовија („Службени лист општине Љубовија“, бр. 3/2019),
- Одлуке о приступању изради Плана генералне регулације за насељено место Љубовија („Службени лист општине Љубовија“, бр. 32/20),
- Одлуке да се израђује Стратешка процена утицаја плана генералне регулације за насељено место Љубовија на животну средину („Службени лист општине Љубовија“, бр. 32/20).

Плански основ за израду ИД ППР је садржан у одредбама:

- Просторни план Републике Србије од 2010. до 2020. године (Закон о Просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године, „Службени гласник РС“, бр. 88/10),
- Регионални просторни план за подручје Колубарског и Мачванског управног округа (Уредба о утврђивању Регионалног просторног плана за подручје Колубарског и Мачванског управног округа, „Службени гласник РС“, бр. 11/15),
- Просторни план општине Љубовије („Службени лист општине Љубовија“, бр. 4/12).

1.1.2. Општи и посебни циљеви Плана генералне регулације за насељено место Љубовија

Дугорочна концепција организације и уређења простора у обухвату Плана генералне регулације заснована је на стратешким одређењима и смерницама из Просторног плана РС, Регионалног просторног плана за подручје Колубарског и Мачванског управног округа, Просторног плана општине Љубовија и Стратегије одрживог развоја општине Љубовија, као и потреби интегрисања различитих функција националног, регионалног и локалног/насељског значаја и њиховог оптималног функционисања у простору. Преузете су смернице из старог Плана генералне регулације за насељено место Љубовија.

Генерални циљ израде Плана генералне регулације се огледа кроз препознавање и коришћење свих просторних могућности у оквиру границе Плана и одређивање смерница за развој делатности и намену површина ради обезбеђења услова за дугорочни, уравнотежени и одрживи економски, еколошки и социјални развој насеља и подизање квалитета живота свих становника и посетилаца овог подручја, односно искоришћавање потенцијала које пружа територија насељеног места Љубовија .

Општи циљеви ППР за насељено место Љубовија се дефинишу кроз:

- стварање услова за сврсисходно коришћење подручја насеља на основама одрживог развоја уз свођење могућих сукоба у простору на најмању могућу меру;

- заштите и унапређења стања животне средине, са нагласком на подручјима од посебног значаја (простори под очуваним шумским комплексима, водотоцима, простори са посебним визуелним могућностима и квалитетима);
- смањење просторних ограничења за развој насеља и спречавање нелегалне градње;
- развој мреже инфраструктуре и јавних служби;
- унапређење квалитета живљења и задовољавање потреба становника и посетилаца подизањем нивоа опремљености, стварање веће привлачности простора и насеља како за живот, тако и за подстицај привредног развоја, покретање општег економског развоја стварањем јасних и економски повољнијих услова за привређивање и стварање добити;
- побољшање социјалног и демографског развоја;
- унапређење елемената урбане структуре уз поштовање традиционалних образаца грађење датог подручја, као и очување првобитне урбане матрице и амбијенталних насеља;
- развој туристичког потенцијала насеља;
- надгледање развоја.

Циљеви друштвеног развоја насеља могу се дефинисати као општи циљеви становника насеља који произлазе из потреба задовољења одређених потреба ка окружењу и који се базирају на тенденцијама досадашњег развоја природних и створених услова, а могу да се сведу на следеће: развој малих и средњих предузећа уз коридоре државних путева; интензивирање одређених грана пољопривредне производње (повртарство, воћарство, органска производња и сл.); стварање солидне сировинске основе из окружења за развој прерађивачких капацитета; пораст продуктивности рада; пораст животног стандарда; унапређење и заштита животне средине.

Посебни циљеви Плана генералне регулације за насељено место Љубовија се дефинишу кроз сегменте плана, природне услове, центре, становање, продукцију, јавне службе, туризам, рекреација спорт и зеленило, саобраћај, комуналну инфраструктуру, заштиту културног наслеђа и заштиту животне средине.

Остварење циљева се може формулисати кроз обезбеђивање основе за плански развој подручја и искоришћавања потенцијала које подручје нуди уз поштовање принципа одрживог развоја.

Неопходно је успоставити јасан саобраћајни систем насеља без грубог урушавања аутохтоне матрице насеља која је настала претежно стихијски. Примарни саобраћајни систем којег чине мрежа државних путева и сабирних саобраћајница, заједно са мрежом планираних државних праваца треба да се ускладе са саобраћајном матрицом градског насеља и обезбеде несметан проток роба и добара према пограничном подручју.

Услужне делатности својим развојем и унапређењем утицаће на пораст животног стандарда становништва. Увођењем површина јавне намене које до сада нису постојале у насељску матрицу (скверова, паркова и сл), унапредиће се социјални живот и комуникативност становника насеља.

На основу прибављених података, анализе и оцене постојећег стања, валоризацијом свих насељских функција, као и процене развојних могућности дефинисани су: намена простора, грађевинско подручје и грађевинско земљиште јавних намена на ком постоје или се планира изградња објеката од општег интереса, као и правила уређења и грађења насељских зона.

1.1.3. Однос према другим плановима и стратегијама

Обавезе, услови и смернице из планских докуманата и стечене обавезе су садржане у одредбама (карактеристични изводи за насеље Љубовија):

Просторни план Републике Србије од 2010. до 2020. године (Закон о Просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године, „Сл. гласник РС“, бр. 88/10): **За развој насеља Љубовија**, као пограничног насеља, посебно су значајне одредбе ППРС које се односе на

просторну интеграцију РС и њених региона и општина у окружење, која се одвија у оквиру ЕУ програма територијалне/просторне сарадње: прекогранична сарадња региона и општина Републике Србије и Босне и Херцеговине, трансдржавна кооперација која се остварује преко великих трансдржавних система, у складу са потписаним конвенцијама о сарадњи РС са земљама дуж тих система, међу којима је и коридор Подриње. У оквиру издвојених структурних типова руралних подручја РС, општина Љубовија, као периферно, погранично подручје припада типу 3- „Удаљена, слаба рурална подручја“. Овај структурни тип обухвата подручја која имају највишу стопу руралног сиромаштва и укупне незапослености. Привредне гране усмерене су ка коришћењу природних ресурса. У односу на структурне карактеристике овог типа, планиране су следеће мере и активности: изградња саобраћајне инфраструктуре; јачање градова и урбаних/регионалних центара; формирање центара заједнице села; редистрибуција социјалних услуга и служби; интегрално управљање ресурсима у заштићеном природном добру и очување биодиверзитета и др. Општина Љубовија припада туристичком кластеру Централна Србија и примарном туристичком простору „дестинације са доминантно летњом понудом, уз учешће зимске понуде“- простору „Ваљевско –Подрињске планине-Дрина“, са потенцијалном прекограничном сарадњом. У области водoprивредне инфраструктуре планирана је потенцијална акумулација на реци Љубовија („Горња Љубовија“) за чију реализацију је потребно сачувати простор, која би омогућила коришћење хидроенергетског потенцијала, снабдевање становништва водом, оплемењивање малих вода, рибарство и одрживи туризам.

Регионални просторни план за подручје Колубарског и Мачванског управног округа (Уредба о утврђивању Регионалног просторног плана за подручје Колубарског и Мачванског управног округа, „Службени гласник РС“, бр. 11/15): Општи циљеви развоја и уређења подручја РПП који су посебно значајни за подручје општине Љубовија су: повећање доступности подручја и иницирање трансграничних програма за пригранична подручја; и бржи привредни раст од просечног за Републику Србију са ослоном на урбане центре државног значаја (Шабац, Ваљево и Лозница), мање урбане центре у њиховом пољу утицаја и на трансграничном делу подручја; унапређење квалитета живота и стварање услова за демографску обнову, задржавање и подстицање насељавања и повратка становништва, посебно у рурална подручја и центре, инвестирањем у изградњу, обнављање и одржавање инфраструктуре, јавних служби и услуга, очувањем и унапређењем природног и културног наслеђа, развојем економски исплативих и статусно привлачних активности; и др. Од посебних циљева по областима за подручје општине Љубовија су значајни: у коришћењу вода: заштита и рационално коришћење водних потенцијала реке Дрине, нарочито на потезу од ушћа реке Трешњице до ушћа Дрине у Саву и заштита свих регионалних и локалних изворишта воде и сливова изворишта регионалног значаја, антиерозиона заштита сливова применом биолошких и других мера заштите (пошумљавање, мелиорација пашњака); у развоју мреже насеља: интензивирање развојних функција општинских центара и микроразвојних центара, како би се успорила концентрација економских и других активности у регионалним центрима, те подстакло економски и социјални развој других центара у мрежи насеља, ; континуирано реструктурирање и технолошко унапређивање секундарних делатности и развој терцијарних делатности у урбаним центрима, уз њихову селективну децентрализацију у субопштинске и друге мање урбане или руралне центре; побољшање квалитета мреже путева и развој јавног саобраћаја како би се становништву са подручја општина/градова омогућила боља доступност центрима у мрежи насеља; у области привредног развоја: успостављање одрживе структуре привреде подршком ефикасном економско- еколошко реструктурирању индустријског и агрокомплекса, енергетике, рударства, грађевинарства и туризма, активирање нових привредних делатности заснованих на знању, иновацијама и усвајању нових технолошких решења; раст конкурентности привреде обезбеђењем општих повољних услова пословања и подршком развоју предузетништва и стварању амбијента који подстиче развој МСП; побољшање

регионалне приступачности изградњом регионалне инфраструктуре и ефикасним коришћењем информационо комуникационе технологије у привређивању; у области туризма: интегрисање постојеће и планиране понуде повезивањем и сарадњом туристичких дестинација и места на подручју РПП са регионалним окружењем, посебно на Дрини, Сави, Ваљевским и Подрињским планинама, комплетирање и заокруживање постојеће туристичке понуде: планинског туризма и туризма на рекама и језерима, сеоског, ловног и других видова туризма; формирање нове понуде у простору/туристичке инфраструктуре отварањем излетишта, изградњом аква-комплекса на рекама и језерима, уређењем ловишта, уређењем и туристичком презентацијом природних и културних добара, и друго; квалитетан саобраћајни приступ; у области саобраћајне инфраструктуре: рехабилитација, реконструкција и доградња мрежа локалних путева ради повећања доступности и повезаности насеља, туристичких и руралних простора, решавање проблема проласка транзитног саобраћаја кроз градске/општинске центре изградњом обилазница, модернизација јавног саобраћаја у циљу повећања квалитета превоза локалног становништва и побољшања услуге у туризму; у области водне инфраструктуре: снабдевање водом свих насеља са обезбеђеношћу већом од 97%, узобавезност испоруке воде од бар 70% у односу на тражене количине и у периодима неопходних редукација; у области комуналне инфраструктуре: изградња и развој регионалних система управљања отпадом за подручје РПП и регионално окружење, санација, ремедијација и рекултивација постојећих несанитарних депонија (од једне до три године након затварања) и рекултивација земљишта ради привођења новим намена на територији свих градова/општина; у области заштите животне средине: унапређење квалитета ваздуха, воде и земљишта, обезбеђивањем поштовања дозвољених нивоа емисија загађујућих материја, посебно тешких метала и сумпордиоксида, меркаптана и угљенсулфида из индустрије, саобраћаја, даљинског и индивидуалног грејања, са општинских неуређених депонија; у области заштите НКД: успостављање интегративне заштите и система управљања културним наслеђем, реализација ургентних активности на конзервацији, рестаурацији и ревитализацији највреднијих и најугроженијих НКД, утврђивање и уређење заштићене околине НКД, истраживање, заштита, конзервација или ревитализација и презентација археолошких локалитета, објеката народног градитељства и градске архитектуре, привредних објеката, објеката техничке културе и инфраструктуре, интегрисање заштите, презентације, интерпретације и културолошког коришћења НКД у развој туристичке понуде подручја.

Просторни план општине Љубовија („Сл. лист општине Љубовија бр. 4/12): Циљеви просторног плана су: максимално коришћење саобраћајно - географског положаја, природних и створених потенцијала Општине; убрзанији развој Општине као неразвијеног подручја Србије и фактора интеграције у подручје Мачванског округа и региона Западна Србија; подстицање развоја сеоских подручја и обезбеђивање услова за задржавање, евентуално повратак становништва; одрживи развој привреде, заснован на коришћењу локалних ресурса и компаративних предности општине, у којој ће пољопривреда, рударство и туризам бити стратешке области развоја; повећање атрактивности простора и шири избор решења, са локационог становишта за улагања домаћег и страног капитала; спровођење активне заштите животне средине кроз спречавање загађења, изградњу система управљања отпадом и природним ресурсима, едукацију и квалитетно учешће удружења грађана, као и спроводити санацију регистрованих загађивача и угрожених делова животне средине; интеграција привредних, културних и туристичких потенцијала у маркетиншко препознатљиве, финансијски стабилне и административно управљиве системе; подизање опште развијености Општине и повећање стандарда становништва, запослености и квалитета живота. **Љубовија је општински центар и највеће насеље у Општини** према броју становника, које се по својим карактеристикама **приближава насељу урбаног типа**. Условно велике густине становања последица су рационалног коришћења земљишта, геоморфолошких услова и развоја насеља усмереног према

израђиваној планској документацији. **Привредни развој Општине заснован** је на могућностима коришћења следећих потенцијала: могућност опремања постојећих радних зона и комплекса (а које се не користе, могле би се пренаменити), који омогућују друмски превоз, снабдевање електричном енергијом; коришћење потенцијала минералних сировина; потпуније искоришћење пољопривредног потенцијала – интензивирање примарне производње, прераде и пласмана, посебно еко прехранбених производа, као и повезивање са туристичком привредом, нарочито на афирмацији еко и сеоског-комерцијалног туризма; интензивирање туристичког развоја коришћењем природних потенцијала, коришћењем еколошких предности ове општине и гео-саобраћајног положаја ове Општине.

Осим наведених услова и сагласности, прибављени су и следећи подаци из **стратешких докумената**: Локални акциони план за биодиверзитет општине Љубовија; Локални план управљања отпадом; План управљања ризиком од природног хазарда за општине Мали Зворник и Љубовија; Програм развоја Подриња, Стратегија одрживог развоја општине Љубовија за период 2013-2022. године и Стратегија управљања водама на територији Републике Србије до 2034. године. Демографски подаци су презуети из објављених публикација Републичког завода за статистику; Подаци о грађевинском подручју насеља и власничком статусу земљишта прибављени су од РГЗ, Службе за катастар непокртности општине Љубовија; Подаци о важећој планској документацији су добијени од општине Љубовија и из архиве ЈП „Инфраструктура Шабац“ Шабац.

Урбанистички планови и документација: Приликом израде Елабората за потребе раног јавног увида, извршена је детаљна анализа статуса постојеће урбанистичке документације у односу на нову законску регулативу и у односу на захтеве за израдом ППР за насељено место Љубовија. У графичком прилогу „План намене површина“ назначени подручја покривена важећим планским документима. У табели која следи се даје преглед постојећих урбанистичких планова и њихов статус.

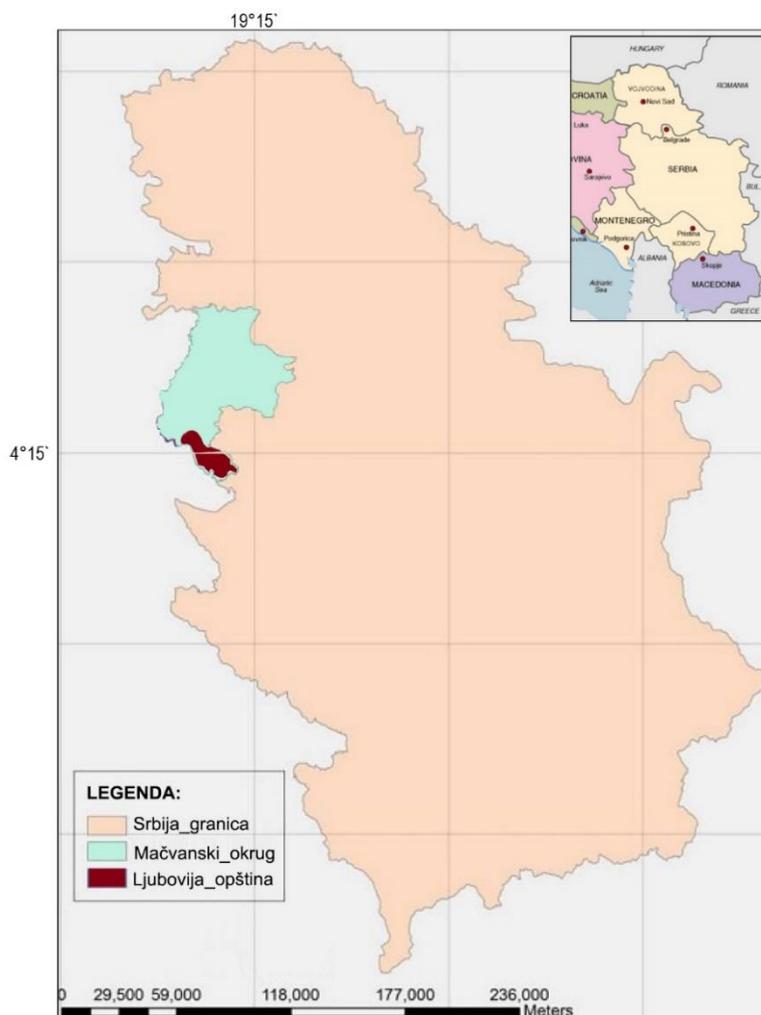
Табела 1. - Статус постојеће планске документације

Р.бр.	Плански документ	(„Сл. лист“)	Статус плана
1	План детаљне регулације за изградњу индустријског објекта за прераду биомасе и производњу пелета на к.п.бр. 3316/2 КО Доња Буковица		Примењује се
2	План детаљне регулације за изградњу далековода 110kV Љубовија – граница БиХ	6/19	Примењује се
3	План детаљне регулације „Давидовићи“ Љубовија	29/2020	Примењује се
4	План детаљне регулације за комплекс „Стара сточна пијаца“ у Љубовији	3/2021	Примењује се
5	План детаљне регулације за изградњу моста на реци Дрини у К.О. Читлук, Општина Љубовија		Примењује се
6	План детаљне регулације туристичко рекреативни комплекс „Мотел“ Љубовија		План се ставља ван снаге
7	План детаљне регулације „Извориште Грабовица“ у Љубовији		Примењује се

1.2. Преглед постојећег стања и квалитета животне средине на подручју на које се извештај односи

1.2.1. Општи подаци о општини Љубовија

Подручје општине Љубовија се налази на крајњем западном делу Србије. Територија општине је у саставу Маčванског округа коме гравитира у економском, привредном и културном погледу. Област је претежно брдско-планинска, док се мањи делови равничарских и брежуљкастих терена налазе у аливијону реке Дрине.

Слика 1. – Положај општине Љубовија

Западну границу територије општине Љубовије представља река Дрина, са источне стране налазе се општине Ваљево и Осечина, на северу се налазе општине Крупањ и Мали Зворник, док на југу овог подручја, границу представља општина Бајина Башта.

Општина Љубовија са двадесет седам насеља, спада у ред економски неразвијених подручја. То је брдско-планинско и претежно пољопривредно подручје. По површини територије, броју становника и насеља, општина Љубовија се сврстава у мање општине у Србији. Обухвата 0,64% територије, у њој живи 0.32 % становништва.

У укупном доходу пољопривреда учествује са 33 %, индустрија 28 %, трговина 19 % и остале делатности са 20%.

Према попису из 2011. општина Љубовија има 14.469 становника. Највеће место је Љубовија које је њено средиште, са око 5.000 становника, а постоји још 26 углавном мањих села од којих су највећа Црнча и Врхпоље.

Граница обухвата ПГР

Планом генералне регулације за насељено место Љубовија обухваћена је комплетна територија катастарске општине Љубовија и велики делови катастарских општина Лоњин, Читлук и Доња Буковица.

Табела 2. - Преглед површине КО обухваћених планом

Катастарска општина	Површина КО (ха)	Површина обухваћена планом
Љубовија	105.71.77	105.71.77
Лоњин	956.74.99	368.23.56
Читлук	698.46.91	177.84.39
Доња Буковица	2002.48.89	229.36.15
Укупно	3763.42.56	881.15.87

Намена површина

Планом је извршена основна подела на пет просторних целина, а целине на зоне/површине. Намена површина су дефинисане као доминантне намена простора по блоковима. Основна подела намене површина је на грађевинско земљиште, шумско земљиште, пољопривредно земљиште, водно земљиште и привремено становање.

Табела 3. - Биланс основне намене површина

Основна намена –План генералне регулације	Планирано стање	Удео намена у укупној површини (%)
Грађевинско земљиште	488.49.06	55,44
Шумско земљиште	41.63.49	4,73
Водно земљиште	102.83.13	11,67
Пољопривредно земљиште	204.80.11	23,24
ПС Привремено становање (викенд зона)	43.40.08	4,92
Укупна површина у обухвату	881.15.87	100%

У оквиру целина, доминантна намена се дефинише преко типичних зона (ТЗ). Уз ознаку површине, дат је и кратак опис предложених намена:

- Површине за становање
- Површине за објекте у јавној употреби
- Зелене површине и површине за спорт и рекреацију
- Површине за привредне делатности
- Површине и објекти за техничку и комуналну инфраструктуру
- Инфраструктурни коридори, површине и објекти за саобраћајну инфраструктуру
- Остале зоне (као посебне површине или у оквиру доминантних намена)

Табела 4. - Биланс површина

Намена површина		Површина (ха)(приближно)	Удео појединих намена у ук. површини (%)
	Шумско земљиште	41.63.49	4,73
	Водно земљиште	102.83.13	11,67
	Пољопривредно земљиште	204.80.11	23,24
Површине за становање		305.48.10	34,67
С	Породично становање (макс. П+2+Пк)	128.36.45	14,57
СП	Становање рурално (макс. П+1+Пе)	123.09.17	13,97
ПС	Привремено становање (викенд зона)	43.40.08	4,92
	Вишепородично становање (П+4+Пк)	10.62.40	1,21
Површине за објекте у јавној употреби		05.13.58	0,58
У	Површине за објекте државне и локалне самоуправе	00.15.81	0,02
О	Површине за образовање и дечју заштиту	04.36.48	0,50
З	Површине за здравствену заштиту	00.43.14	0,04
А	Површине за администрацију	00.18.15	0,02
Зелене површине и површине за спорт и рекреацију		18.06.73	2,05
	Површине за спорт и рекреацију	05.84.28	0,66
	Зелене површине	12.22.45	1,39
Површине за привредне делатности		58.80.51	6,67
	Површине за индустријску производњу	32.21.32	3,65
	Површине за комерцијалне делатности	24.43.14	2,77
	Површине за туризам и угоститељство	02.16.05	0,25
Површине и објекти за техничку и ком. инфраструктуру		11.33.53	1,29
+	Површине за гробља (хришћанско)	04.87.45	0,55
	Остале површине и објекти за комуналне делатности (пијаце, прихв. за напуштене животиње)	06.46.08	0,74
	Површине за верске објекте	00.65.18	0,07
	Површине специјалне намене (полицијска станица)	00.08.67	0,0009
Инфраструктурни коридори, површине и објекти за саобраћајну инфраструктуру		85.46.61	9,70
	Јавни пут	19.54.32	2,22
	Улица у насељу	65.39.71	7,42
	Аутобуска станица	00.52.58	0,06
Спровођење плана		46.86.23	5,32
•	Стечена обавеза (ПДР)	27.27.97	3,10
•	Обавезна израда (ПДР)	19.58.26	2,22
Укупна површина у обухвату		881.15.87	100%

У оквиру типичних насељских зона постоји више подзона у којима су омогућени идентични или слични услови грађења у складу са доминантном наменом.

Значење индекса у табели:

1. У оквиру породичног становања је могуће производно занатство и то: тихе и чисте делатности, малих капацитета, које имају мали обим транспорта, лаким теретним

- возилима и које неће имати неповољних утицаја на становање, како је наведено у правилима грађења, а у оквиру становања руралног могући су и мали производни погони оних грана и капацитета, како је наведено у правилима грађења.
2. У оквиру становања могуће су пословне активности (представништва, агенције, посредовање и сл.), комерцијалне и услужне делатности, делатности угоститељства и смештаја и сл., како је наведено у правилима грађења за зоне становања (породично становање, становање рурално, привремено становање и вишепородично становање).
 3. У оквиру површина за привредне делатности се може наћи пословно становање као повремено и привремено, које не подразумева одговарајућу социјалну инфраструктуру.
 4. У оквиру површина за привредне делатности могу се наћи службе државне и локалне управе (контрола саобраћаја и сл.).
 5. У оквиру насељског центра развијају се комерцијални и услужни садржаји, како је наведено у правилима грађења.
 6. У оквиру становања и насељског центра површине за комуналне делатности и инфраструктурне површине се уређују, како је наведено у правилима грађења (пијаца, паркинг простор и сл.).
 7. У оквиру зелених површина и површина за спорт и рекреацију, уколико то услови дозвољавају, могу се наћи услужни и комерцијални садржаји и др., како је наведено у правилима грађења.
 8. У оквиру зелених површина (зеленило и шуме), уколико то услови на терену дозвољавају, могу се уредити површине за одмор и рекреацију (трим стазе, травнати терени и сл.), према условима који су дефинисани у правилима грађења.
 9. У оквиру инфраструктурних коридора, површина и објеката за саобраћајну инфраструктуру, могу се наћи пратећи садржаји за сервисирање возила (радионице, сервиси и сл.), снабдевање горивом, пословне, комерцијалне и услужне делатности (мањи ресторани, мотели, продавнице, пошта, мењачница, представништва, шпедиција и сл.).
 10. Објекте у јавној употреби је могуће лоцирати у оквиру становања, а у оквиру јавних служби, изузетно је могуће организовати стан за домара.

Површине јавне намене

Планом су дефинисане следеће површине јавне намене и јавне намене простора:

Објекти јавна намене и површине јавних намена – Зона јавних садржаја:

- Површине за објекте државне управе и локалне самоуправе (Општинска управа, Основни суд Лозница (Судска јединица Љубовија), Национална служба за запошљавање (Филијала Лозница, испостава Љубовија, Општински одбор црвеног крста, РФ за здравствено осигурање и РФ за пензионо и инвалидско осигурање (Филијала Шабац, испостава Љубовија));
- Површине за образовање и дечију заштиту (Основно образовање – Основна школа „Петар Враголић“ Љубовија, Средњошколско образовање- Срења школа „Вук Караџић“, Предшколско образовање – Предшколска установа „Полетарац“);
- Површине за здравствену заштиту (Дом здравља са стационаром, Апотекарска установа Лозница са својом организационом јединицом у Љубовији)
- Површине за социјалну заштиту (Центар за социјални рад, Установа за одрасле и старије)
- Површина за објекте културе (Библиотека „Милован Глишић“ која је преузела функцију и културног центара)
- Површине за спорт и рекреацију
- Јавне плаже/купалишта
- Зелене површине

Јавне комуналне службе и објекти:

- Зелена пијаца (робно-зелена пијаца)
- Гробље (једно гробље на северозападној страни насеља са планираним проширењем)
- Водомерна станица
- Рециклажно двориште - могу бити у свим облицима својине
- Аутобуска станица, комунално инфраструктурни објекат - могу бити у свим облицима својине

Саобраћајне површине (постојеће и планиране):

- државни пут **Іб реда број 28**
- државни пут **Іа реда број 141**
- насељске саобраћајнице

Водене површине: У ову зону сврставају се површине постојећих река и планираних канала

Објекте јавне намене чине и постојећи и планирани објекти и мреже инфраструктуре који се граде у оквиру постојећих и планираних јавних површина: ТС, КДС, објекти фиксне телефоније, гасне, водоводне и канализационе инсталације и објекти у уличном профилу и зеленим површинама или на засебно формираним парцелама.

Промену статуса земљишта у површине јавне намене је могуће вршити на основу овог Плана. Објекти и површине јавне намене се израдом планова детаљне регулације могу формирати и на земљишту које није означено као површина јавне намене. Није дозвољено укидање праваца примарне саобраћајне мреже и примарних инфраструктурних коридора.

Осим наведених објеката постоје и објекти у јавном коришћењу: верски објекти, површине за спорт и рекреацију и сл.) које се могу налазити у свим зонама плана.

Подела простора на посебне целине и концепција уређења

Према намени простора, структури, просторним карактеристикама, начину и условима изградње, делови насељског подручја се могу издвојити по релативно сродним карактеристикама (положај у простору, време настанка, степен трансформација као и морфологија физичких структура). Намене површина су дефинисане као доминантне намене простора по целинама.

Целина 1 Стамбена целина Лоњин

Стамбена компактна целина је просторно формирана уз Државни пут од индустријске зоне-каменолома према Шапцу лево. Зоне становања су оријентисане углавном уз Државни пут. Ову зону карактерише рурално становање са великим површинама пољопривредног земљишта. Постоји тенденција изласка на Дрину формирањем туристичке и викенд зоне (површина привременог становања), туристичког простора и јавних плажа.

Целина 2 Радно стамбена целина „Стара Љубовија“

Радно стамбена целина „Стара Љубовија“ је прсторно формирана између индустријске зоне-каменолома и до новог моста Братољуб (прелаз државне границе), укључујући и планирану комерцијалну зону преко пута моста до постојећег гробља и планираног његовог проширења. У просторној целини се могу диференцирати две подцелине и то радна зона (површине за индустрију и производњу и површине за комерцијалне делатности) оријентисана уз државни пут, а све до реке Дрине и подцелина становања формирана претежно уз државни пут, преко пута индустријске зоне.

Целина 3 Урбано- централна насељска целина

Целина централне компактне зоне насеља просторно је формирана уз државни пут, од моста Братољуба поред новопланиране површине за комерцијалне делатности укључујући и

постојеће гробље са зоном проширења до сабирног канала, до нове школу и зону становања уз школу, до краја обухвата плана. У оквиру ове целине налази се и зона насељског центра. Мешовитих је намена, претежно становање и сви централни садржаји. Централне садржаје карактеришу: објекти управе, администрације, пошта, објекти културе, објекти школства, површине за здравствену заштиту и др. Зона у ужем центру има високу комуналну опремљеност, изведене улице задовољавајуће регулације. Постојећа матрица је релативно ортогонална са блоковима димензионисаним за породично становање. За ову зону је карактеристично формирање објеката вишепородичног становања и планирање системског проширења исте, уз зону насељског центра, између реке Љубовије и објеката школства. Такође, планирано је и увођење пешачке зоне, режимског саобраћаја, у насељском центру уз објекте снабдевања и трговине.

Издава се препознатљива подцелина Лоњинског побрђа са претежном наменом руралног становања са пољопривредним земљиштем, недефинисане и неправилне саобраћајне матрице, неправилних и недовољних регулација саобраћајница.

Целина 4 Стамбена целина Доња Буковица и део Читлук

Стамбена целина Буковица и део Читлук је просторно формирана уз државни пут према Бајиној башти, од Сабирног канала уз зону за становање до краја границе обухвата плана. Ову зону карактерише компактно становање са очуваном површином намењеном за пољопривредно земљиште, са започетим формирањем стамбених блокова на основу претходно постојеће планске документације. Уз државни пут планирано је породично становање, а у побрђу изнад становање малих густина које је стихијски настало (површине за рурално становање).

У централној зони ове целине налази се површина за индустрију и производњу, где је делатност индустрије ограничена на одабир делатности који мора бити такав да саобраћајне или било које друге потребе које проистичу из појединачне делатности, не ремете основне функције зоне становања, као и да спрече негативан утицај намена на околину.

Целина 5 Радна зона Читлук и Доња Буковица

Границе целине ранде зоне Читлук и Доња Буковица јесу државни пут и река Дрина, од моста Братолуба до краја границе плана. Ову зону карактерише развој туристичке, рекреативне намне и површине за комерцијалне делатности, са површином за индустрију и производњу за коју је обавезна израда плана детаљне регулације.

1.2.2. Приказ постојећег стања животне средине

Приликом израде Стратешке процене утицаја потребно је дати преглед постојећег стања и квалитета животне средине на подручју за које се Извештај односи, јер карактеристике постојећег стања представљају основу за свако истраживање проблематике животне средине на одређеном простору. Основне карактеристике постојећег стања за потребе овог истраживања дефинисане су на основу: увида у постојећа планска докумената, урађених студијских истраживања (ЛЕАП-а Љубовије и др.), доступне стручне и научне литературе, као и директним увидом у стање на терену. На основу процене могућег еколошког оптерећења појединих просторних целина, могу се дефинисати релативно хомогене зоне са становишта ризика од загађивања животне средине (Табела 5).¹

¹ Према категоризацији из Просторног плана Републике Србије, прва категорија је најлошија, док је осма категорија најквалитетнија. Укупно узевши подручје Општине се налази у четвртој категорији.

Табела 5. - Категоризација простора према степену загађености

Категорија	Подручје
1	2
IV	Општински центар Љубовија и приградска зона Љубовије, непосредна утицајна зона магистралног и регионалног пута, непосредна зона утицаја радних/индустријских зона и постројења, и околина локалитета III категорије на растојању од 10 km у правцу доминантних ветрова, река Дрина
V	Путеви локалног значаја, приградске зоне са неконтролисаним градњом
VI	Сеоска насеља, подручја око непокретних културних добара
VII	Природна добра, шумска и ловна подручја

Природне карактеристике предметног подручја

Насеље Љубовија се простире на десној страни алувијалне равни коју је створила река Дрина са својим притокама и то на месту ушћа њене највеће притоке на овом потезу, Љубовије. Делом захвата јужне падине огранака Соколских планина. У висинском погледу могу се уочити три доминантне целине: долина реке Дрине са приобалним ниским појасом надморске висине 185m; ниско и средње побрђе које чине брежуљкасте форме нижих падина Подрињско – Ваљевских планина са једне стране и Соколских планина са друге стране; планинско и припланинско подручје ослоњено на ланац Подрињско-Ваљевских планина (Медведник, Бобија и Соколске планине). Терен у алувиону реке Дрине и Љубовије је раван или незнатног нагиба (до 5%, максимално 10%), изузев дела који се налази на огранцима Соколских планина (нагиба 20-30%). Подручје око реке Љубовије је благог нагиба (10-15%). У закључку разматрања инжењерскогеолошких одлика терена може се констатовати да су на територији општине Љубовија издвојена су четири геотехничка и сеизмичка реона - рејон I, II, III и IV који се у основи разликују по геолошкој грађи терена, морфолошким, хидрогеолошким и сеизмичким условима. Рејонизација је извршена по редоследу повољности терена за изградњу, узевши у обзир све утицајне параметре тла, стена и терена, као и опште услове изградње, заштите и експлоатације објеката. Подручје се налази под утицајем 6-7° MCS скале.

Од минералних сировина затупљене су резерве еруптивног камена дацита, шљунка и барита. Енергетски ресурси су претежно садржани у хидроенергетском потенцијалу реке Дрине и других мањих водотокова. Обзиром на географски положај и рељеф општине, као и на степен развијености пољопривреде, могуће је коришћење обновљивих извора енергије: хидро-енергије, ветра, сунца и биомасе.

Хидроенергетски потенцијал Дрине износи 20% од укупног потенцијала у РС. Хидрографски мрежу насеља Љубовија чине реке Дрина и Љубовија са својим притокама (потоци). Река Дрина је главни реципијент за све водотоке са подручја општине Љубовија. Општа карактеристика свих водотокова (река и потока) на територије општине је да имају велике подужне падове корита и велике падове сливних површина, да су им корита доста кривудава и обрасла у растиње, тако да се набујале воде, после сваке веће кише, изливају и плаве околни терен.

Територију општине Љубовија карактерише клима која зависи од морфологије терена, на нижој надморској висини је клима је умерено континентална, а на висинама од 700 m осећа се карактер субпланинске климе.

За приказ кретања броја становника насеља Љубовија, током протеклих деценија, коришћени су резултати свих спроведених пописа становништва од 1948. до 2011. године са

посебним освртом на период 1991. до 2011. године. Промена броја становника прилично варирају током временског интервала, приметно је континуирано смањење броја становника целе Општине Љубовија, док је истовремено дошло до великог повећања броја становника насеља Љубовија до 2002. године. На последњем попису из 2011. године је уочен благи пад броја становника, како за К.О. Љубовија, тако и за цело подручје обухвата плана.

На почетку посматраног временског интервала, све четири катастарске општине – Љубовија, Лоњин, Читлук и Дубоко биле уједначене по броју становника, док је током времена насеље Љубовија постало носилац развоја целе општине и истовремено знатно увећало број становника.

Највећи пораст броја становника, катастарске општине у обухвату плана су имале у периоду између 1971. и 1991. године, и то- од 1971. и 1981. године за 36,7% у односу на претходни попис, а између 1981. и 1991. године за 39,9% од претходног пописа. Једини пад броја становника на предметном подручју, у посматраном временском интервалу, уочен је на последњем попису 2011. године, када се број становника смањило за 5,3% од претходног пописа 2002. године.

Табела 6. - Прегледни графикон процене кретања броја становника за 2020.г. и 2031.г. за К.О. Љубовија, обухват ПГР-а и Општину Љубовија на бази тренда 2002.-2011.г. по методи геометријске прогресије

	1981	1991	2002	2011	2020	2031
КО Љубовија	2717	3637	4130	3929	3728	3482
Обухват ПГР	3533	4909	5408	5123	4838	4490
Општина Љубовија	19890	18230	17052	14469	11886	8879

Према резултатима који су добијени коришћењем математичког модела, до 2031. године ће доћи до смањења броја становника насеља Љубовија, општине Љубовија, као и подручја које је у обухвату предметног плана (Љубовија, Лоњин и Читлук).

Табела 7. - Прегледни графикон процене кретања броја домаћинстава за 2020.г. и 2031.г. за К.О. Љубовија, обухват ПГР-а и Општину Љубовија на бази тренда 2002.-2011.г. по методи геометријске прогресије

	1981	1991	2002	2011	2020	2031
КО Љубовија	788	1081	1315	1292	1269	1227
Обухват ПГР	1105	1556	1824	1823	1822	1821
Општина Љубовија	5655	5845	6099	6703	7307	8045
Општина Љубовија (објекти за стално становање)	4996	5353	5655	5845	6035	6267

Према резултатима који су добијени применом математичког модела, до 2031. године ће доћи до опадања броја домаћинстава у оквиру КО Љубовија док ће тај број незнатно расти на простору обухвата ПГР-а.

Од 2002. године започиње интересантан тренд раста броја домаћинстава на простору целе Општине Љубовија. Тај раст је додатно занимљив када се узме у обзир велико опадање броја становника. Из тог разлога узети су додатни подаци о становима и о становима за стални боравак где се може уочити разлика у расту. Укупан раст стамбених објеката је израженији од раста објеката за стално становање. Сви ови показатељи указују на то да становништво гради објекте

за привремени боравак за бављење привредним активностима, као што су пољопривреда и сеоски туризам и сл. Из овог разлога отворена је могућност у оквиру ППРа да се развија привредна делатност туризма у објектима за привремено становање. Ове зоне привременог становања су планирана у подручју Дринског приобаља где је планиран развој туризма.

У оквиру сва три анализирана обухвата приметан је пад броја чланова домаћинства. Тај број најмање опада у оквиру К.О. Љубовија а највеће опадање има у оквиру простора Општине Љубовија где је како је наведено највише приметан разлаз трендова опадања броја становника и пораста броја станова и домаћинства.

Табела 8. - Кретање броја чланова домаћинства

	1981	1991	2002	2011	2020	2031
КО Љубовија	3,45	3,36	3,14	3,04	2,94	2,84
Обухват ППР-а	3,20	3,15	2,96	2,81	2,65	2,46
Општина Љубовија	3,52	3,12	2,79	2,16	1,63	1,1
Општина Љубовија (Објекти за стално становање)	3,98	3,40	3,01	2,47	1,97	1,42

Већина становништва се бави пољопривредим делатностима, али је приметна и заступљеност становање у вишепородичним објектима у центру насеља. Овим планским документом ће највећа пажња бити усмерена на развој становања и централних функција у оквиру постојећег урбаног језгра. Развој ће се заснивати на подстицању изградње стамбених и стамбено-пословних објеката веће спратности. Индекс изграђености ових зона биће до 3, спратност П+2+Пк до П+4+Пк уз поштовање и свих осталих правила уређења и грађења. Биће подстицане мање заузетости и оријентисање објеката ка површинама јавне намене, дубине објеката ће такође бити ограничене да се не би нарушила структура блокова. Овим планом ће бити подстакнут развој радне зоне, али на тај начин да она буде одвојена од строгих стамбених зона. Ка саобраћајницама којима пролази већи број људи биће подстицан развој комерцијалних делатности и мешовите намене.

Анализа стања квалитета ваздуха

На подручју Плана генералне регулације насеља Љубовија није спроведен мониторинг квалитета ваздуха. Негативан утицај на квалитет ваздуха на предметном подручју имају:

- индивидуална ложишта и котларнице на чврсто и течено гориво,
- саобраћајне активности на државном путу и насељским саобраћајницама,
- експлоатација ресурса - камена и експлоатација шљунка.

Индивидуална ложишта стамбених, производних и осталих и радних објеката представљају тачкасте изворе загађења са претежно сезонским карактером емисије. Сагоревањем чврстих горива у ложиштима долази до емисије $5O_2$, чађи и седиментних материја, који у зависности од густине насељености могу довести до оптерећења животне средине у зимском делу године. Неопходна је оријентација ка употреби еколошки прихватљивих извора енергије са циљем смањења емисије загађујућих материја у ваздух.

Саобраћајне активности представљају мобилни извор загађења. Окосницу уличне мреже насеља Љубовија у оквиру обухвата Плана чине саобраћајнице: Примарне саобраћајнице- државни пут 1Б реда бр.28 Мали Зворник Љубовија- Бајина Башта (поклапа се делом са улицом Зворнички пут), секундарне саобраћајнице- државни пут 11А реда бр.141 Пецка-Љубовија (поклапа се са улицама Милана Тешића и Дринском), улица Карађорђева, улица Војводе Мишића. Остале улице у просторном обухвату Плана, представљају терцијарну уличну мрежу. Негативни утицаји на животну средину пореклом од одвијања саобраћаја зависе од обима, структуре и карактеристика саобраћаја, климатских услова и карактеристика саобраћајнице. Емисија издувних гасова у друмском саобраћају потиче од сагоревања горива - бензина, дизела, ТНГ-а и природног гаса у моторима са унутрашњим сагоревањем. Загађујуће материје које потичу од друмског саобраћаја било да се ради о путничким, теретним возилима или двоточкашима су:

- Прекурсори озона (CO , 1MO_x , 1MMYOC_5),
- Гасови који стварају ефекат стаклене баште (CO_2 , CH_4 , N_2O),
- Киселе супстанце (MH_3 , 5O_2),
- Суспендоване честице - PM ,
- Канцерогена једињења PAH_5 и POP_5 (полициклични ароматични уговородоници и постојани органски загађивачи),
- Отровне супстанце - диоксини и фурани,
- Тешки метали - олово, кадмијум, манган, арсен, никл, хром, цинк.

Сваки утрошени литар фосилног горива произведе приближно 100 g угљен монооксида, 20 g испарљивих органских једињења, 30 g азотних оксида, 2,5 g угљен-диоксида и бројне штетне и отровне материје једињења сумпора, олова и чврсте честице.

Потенцијалне изворе загађивања ваздуха предствљају радови и активности на експлоатацији камена услед чега долази до емисије честица прашине, и продуката сагоревања горива услед рада механизације и саобраћајно-манипулативних активности на утовару, лагеровану и одвожењу. Површински копови представљају сталне изворе прашине која се ствара као последица експлоатације и утовара материјала и транспорта. Утицаји на ваздух у граду су могући током доминантног северозападног ветра изразите јачине, најчешће зими, ређе у јесен и лето.

Загађење атмосфере код експлоатације руда у руднику „Крш-Алпина Гранит” - Стара Љубовија, може бити механичко и хемијско. Механичко загађење се огледа у присуству различитих врста - најчешће угљене, силикатне прашине, а хемијско загађење у присуству различитих гасова као што су угљен-диоксид, азот-диоксид, азот-моноксид, сумпор-диоксид и други, као и различите паре.

Анализа стања квалитета вода

Подручје насеља Љубовија је веома богато мрежом водотока различитих профила. Хидрологију насеља чине реке Дрина и Љубовића са својим притокама.

Река Дрина је главни реципијент за све водотокове са подручја општине Љубовија. Тече југозападном границом према Босни, широка је од 50 до 200 m. У релативно уској алувијалној равни река меандрира стварајући спрудове и аде. Корито реке Дрине на овом подручју усечено је у песковито - шљунковите формације алувијума, а због велике потискујуће снаге воде, дно и обале су нападнуте, па долази до одношења пескова и шљункова и њиховог таложења у акумулационом језеру Зворничке хидроелектране.

Река Љубовића је највећа притока Дрине на подручју плана, а и читаве општине Љубовија. Укупна површина сливног подручја ове реке износи 160,12 km², од чега 110,58 km² припада подручју општине Љубовија. Извориште реке Љубовије је испод планине Јабланик.

Ушће у Дрину је низводно од Љубовије на око 170пт. У хидрографском погледу сливно подручје реке Љубовије представља читав систем бујичних токова. Од ушћа у реку Дрину, па до места на коме се спаја са Завојничком реком регистровано је 65 десних и 49 левих притока реке Љубовије. Поред тога Оровичка река која је главна притока реке Љубовије има 20 десних и 14 левих бујичних притока. Укупно на територији слива Љубовије регистровано је 176 бујичних водотокова.

У доњем делу свога тока на дужини око 11 km (од ушћа у Дрину до ушћа притоке Козловац) река Љубовија тече долином чија се ширина креће од 300 до 500 m. На овом делу њено корито је делимично засуто бујичним наносом. За задржавање наноса изграђена је ретардациона преграда висине 2,80 m на локацији Давидовића воденица, која је удаљена од реке Дрине око 2050 m. Осим тога корито реке је од овог места регулисано на његовом делу кроз Љубовију до ушћа у реку Дрину.

Периферне делове насеља Љубовија према Бајиној Башти плаве следећи потоци: Ђуриновац, Јанковића поток, Лазића поток, Дукића поток и Јевремовића поток. Ниједан од ових потока, осим Ђуриновца, немају регулисана корита способна да прихвате своје велике воде са бујичним наносом. Низводно од поменуте ретардационе предграде са десне стране реке Љубовије постоје четири потока: Читлучки, Срквенски, Јеремића и Постењачки поток који својим великим водама угрожавају насеље Љубовију.

Река Љубовија, врло је богата водом и никада не пресушује. Просечан протицај код ушћа је 2,03 m³/s, средњи високи протицај је 41,8 m³/s, а средњи ниски протицај је 0,17 m³/s, што значи да Љубовија има врло неуједначен протицај и карактеристике бујичног водотока.

На више потеза ове реке природно корито није у стању да прихвати ове воде које се изливају и плаве долину, којом ова река тече.

Осим реке Љубовије, на подручју ове општине постоје и сливови већих водотока који гравитирају Дрини: Трешњица, Буковичка река, Грабовички поток, Грачаница река, Узовничка река, Селеничка река и Лукавица, као и низ других мањих водених токова.

Општа карактеристика свих водотокова (река и потока) је да имају велике подужне падове корита и велике падове сливних површина, да су им корита доста кривудава и обрасла у растиње, тако да се набујале воде, после сваке веће кише, изливају и плаве околни терен. Доток им је врло брз и хировит и на регулацији њихових корита се, до сада, скоро ништа није урадило. За време јачих киша и отапања снегова, ове реке и потоци нагло надлазе и изливају носећи све пред собом. При томе носе и веће количине вученог наноса. С обзиром на геолошку грађу терена и падавински режим, количине наноса су знатне, нарочито након олујних киша и наглог отапања снега.

У насељу тренутно нема постројења за пречишћавање отпадних вода. По „Идејном пројекту одводњавања и пречишћавања отпадних вода насеља Љубовија”, планирано постављање централног уређаја, на опредељеној локацији низводно Дрином од индустријске зоне насеља, површине 3,0 ha. Просторним планом општине Љубовија, опредељено је неколико орјентационих локација за смештај мини постројења за пречишћавање отпадних вода (МППОВ), од којих једна за насеље Лоњин.

Сакупљање и евакуација санитарно-фекалних, идустрјјских отпадних вода и дела атмосферских отпадних вода у насељу Љубовија, обавља се на два начина: кланализационом мрежом „општег“ система и индивидуалним септичким јамама по периферним деловима насеља. У циљу заштите животне средине и ради стварања предуслова за ширење секундарне канализационе мреже у наредном периоду планира се: изградити примарне канализационе колекторе за повезивање до локације опредељене за постројење за пречишћавање отпадних вода (ПШОВ); сукцесивно реконструисати постојећу канализациону мрежу „општег система“ уз раздвајање санитарно-фекалних отпадних вода од атмосферских и замену дотрајалих цеви новим адекватног порфила. У новопланираним улицама превиђена је изградња санитарно-

фекалне канализационе мреже. Објекти на канализационој мрежи- канализационе црпне станице.

Водоснабдевање – Систем снабдевања водом „Грабовица“ осим 2 бунара издашности 60 l/s, у свом саставу има и систем за дезинфекцију воде, потисну станицу, потисно-дистрибутивни мрежу дужине од око 28 км и два резервоара запремине од по 1000 m³ у функцији, као и више објеката у завршној инвестиционој фази. Са система за снабдевање санитарном водом „Грабовица“, осим насеља Љубовија, снабдевају се и насеља: Читлук, Лоњин, Узовница, Црнча, Горња и Доња Љубовија, Дубоко, Кашице 1 и 2, Рогота, Врхпоље, Горња Трешњица и Алин Грм (6000 становника). Старо извориште санитарне воде (бунари Б1 и Б2), у перспективи се неће користити. Сiroва вода само се хлорише. Водоводни систем насеља Љубовија располаже са резервоарским простором од V=2000 m³ на Кршном Брду (кота 246 mnm). У наредном планском периоду, акценат ће бити стављен на сукцесивну реконструкцију постојеће дистрибутивне мреже. Специфична потрошња воде по становнику на дан (не укључујући губитке у систему) у периоду 2004 – 2006. године била је око 150 l/ст/дан, док је са укљученим губицима у систему била 261 l/ст/дан. Насеља Љубовија нема проблема са снабдевањем водом, јер се максимална дневна потрошња креће око q_{max}=20 l/s.

Регулација водотокова - већ при четрдесетогодишњим великим водама протицај (4500-5000 m³/s) плави се део земљишта у долини реке Дрине. Као заштита од високих водостаја реке Дрине, урађен је пут- насип Зворник-Бајина Башта, који је на сектору насеља Љубовија обложен бетонским плочама према реци Дрини. Горња ивица ових плоча на месту ушћа Љубовије у реку Дрину је на коти 176,10тпт, што одговара водостају при стогодишњој великој води Дрине, док је кота круне насипа на коти 177,10 тпт. Слабе тачке на овом насипу су пропусти и мостови у његовом трупy, остављени за евакуацију брдских вода, насталих сливањем са околних терена у реку Дрину.

Анализа стања квалитета земљишта

Земљиште је органско-минерални материјал који се налази непосредно на површини земље и који је под сталним утицајем генетских и еколошких фактора, као што су клима, живи организми и рељеф. У својим нижим слојевима поседује матичну стену или неуједначен материјал који није под утицајем биолошке активности. За потребе класификације земљишта постављена је доња граница дубине земљишта на 2т. Земљиште је сложен систем биогеохемијских процеса који подржава пољопривредну производњу и шуме, критична је компонента скупа различитих еколошких процеса од управљања водом, кретања органског угљеника, производње гасова стаклене баште. Земљиште је природни филтер који неутралише одређене загађујуће материје мењајући их или акумулирајући њихову токсичност. Земљиште је главни фактор у пречишћавању воде. Осим тога, кључна је компонента у регулисању поплава кроз задржавање падавина, јер сабијање земљишта и образовање непропусног слоја доводи до бржег отицања падавина до речног слива.

Педолошке карактеристике и бонитет тла - највећи део земљишта насеља Љубовија припада алувијалном земљишту - творевине реке Дрине и утицај реке Љубовије. Површински слој алувијалног земљишта знатно је развијен и има врло погодан гранулометријски састав. Југозападни огранци Соколских планина и Бобије који залазе у насеље, покривени су смеђе рудним земљиштем на кречњаку и смеђе скелетоидним земљиштем на граниту. Због генетичких особина земљишта смањене су бонитетне вредности, те спадају у шумско пашњачка земљишта. На простору обухвата доминира пет врста земљишта и то:

- Алувијални нанос - песковити (флувисол) се простире на потесу око Љубовије од Врх Поља до Лоњина. Лак механички састав, претерана аерисаност и дренираност, сиромаштво у биљним асимилативима и угроженост поплавама и сливним водама чини ова земљишта неподесним за интензивну пољопривредну производњу.

- Алувијално делувијални наноси налазе се у уском појасу реке Љубовије.
- Алувијални нанос -иловасти се простире на потесу Лоњина. Састоји се од два до три слоја иловаче (или песковите иловаче) који леже на сивкастом шљинку и песку. Ово су повољна земљишта за узгој већине ратарских култура, тим пре што су и услови рељефа повољни. Производну вредност ових земљишта умањује сезонска угроженост поплавама.
- Дистрични камбисол -смеђе-кисело земљиште је настао појавом киселих метаморфних стена или седиментних и магматских ређе. Ова кисела земљишта су неповољних хемијских особина (бескарбонатна земљишта, сиромашна у базама) и имају малу пољопривредну вредност, а велике су распрострањености.
- Дистрични камбисол скелетоидни налази се на блажим падинама и на врховима брежуљака изнад Љубовије где је ерозија мање изражена него код камењара.
- Сиромашна су у хумусу, који је незасићен базама, као и основним биљним асимилативима.
- Литосол - камењар већу заступљеност има на северозападном делу територије у пределу стрмих нагиба. Ово су земљишта неуравнотеженог хемисјког састава и врло малих производних вредности. Ова земљишта је неопходно пошумљавати биљним врстама.

Бонитетне карактеристике подручја - подручје Лоњина и крајњи југоисток ка Врхпољу припада земљиштима 1. и 2. бонитетне класе (алувијални нанос -флувисол иловасти), која су погодна за гајење свих врста култура, али уз мелиоративне мере у зонама угроженим поплавама и издизању нивоа подземних вода. Повремена ограничења могу да буду изазвана сушама при већој дубини подземне воде, што се може отклонити наводњавањем. Због повољне дубине, физичких и хемијских особина, равнотерена и заштићености од поплава, на њима се могу гајити све културе које успевају у подручју. Средишњи јужни део подручја од Љубовије ка Дрини припада земљиштима 3. бонитетне класе (алувијални нанос - флувисол песковити) погодна за местимично се срећу и песковите и шљунковите оазе, врло мале пољопривредне вредности. Повремено су угрожена поплавама, потребна је примена ђубрива, повећање капацитета адсорпције и наводњавање. Ова земљишта погодна су за воћњаке, ливаде, пашњаке и шуме, а уз мере заштите од ерозије и примену агротехнике, погодна су и за ратарске културе. У северном делу уз Љубовију заступљена су земљишта 4. бонитетне класе (алувијално - делувијална земљишта) мање повољна за пољопривреду (нарочито ратарску производњу), дубоког су профила и погодних рељефних услова; највећи проблем је неуређен водно - ваздушни режим, кисела реакција и низак садржај биљних асимилатива, те захтевају поправке физичких и хемијских особина; мере заштите од ерозије су обавезне; могу се успешно искоришћавати као воћњаци, ливаде, пашњаци и шуме.

У северном делу подручја земљишта 5. и 6. бонитетне класе (дистрични камбисол са мање или више садржаја скелета), такође ниске повољности за пољопривреду (осим за травни покривач и шуме), са знатним ограничењима по основу рељефа (нагиба), ерозије, нивоа асимилатива, реакције и делом водно -ваздушног режима, као и брзог губљења воде. обавезне су мере заштите од ерозије, примена агротехнике (ђубрење), за узгој воћа терасирање, а код узгоја кромпира и сл. Обрада по изохипсама. Скелетна земљишта по ободу подручја у зони Лоњина сврстана су у 7. бонитетну класу; то су апсолутно шумска земљишта, али се на њима и шуме тешко заснивају.

Антропогене појаве и процеси који доводе до угрожавања квалитета земљишта су:

- недовољна комунална опремљеност,
- неадекватно депоновање отпада,
- саобраћајне активности,
- неадекватна обрада и напуштање пољопривредних површина;

Недовољна комунална опремљеност подручја представља посебан проблем, због постојања несанитарних септичких јама, које су узрок неконтролисаних излива санитарно-фекалних отпадних вода у земљиште.

Неадекватно депоновање отпада на такозваним „дивљим депонијама” узрок је негативних утицаја на квалитет земљишта, пре свега због инфилтрације процедних вода са депоније у земљиште чиме се нарушава његов хемијски састав.

До загађења земљишта може доћи од одвијања саобраћаја на саобраћајницама обухваћеним Планом. У току експлоатације саобраћајница јављају се емисије разних полутаната од којих су најзначајнији ПАХ (полициклични ароматски угљоводоници) и неки метали. Они се јављају хабањем пнеуматика и кочница, хабањем возила, као и истицањем уља и горива. Значајни нивои загађивања тла неће бити изражени због малог саобраћајног оптерећења. Негативни утицаји на тло најизраженији су у зони од максимално 5.0 т дуж пута. Дуж саобраћајница долази до благог повећања салинитета што је последица посипања коловоза (мешавином индустријске соли и ризле) у зимским месецима, односно спирања на земљиште поред коловоза.

Деградација квалитета и бонитета пољопривредних површина јавља се и као последица неадекватне обраде, односно напуштања пољопривредног земљишта.

Анализа нивоа буке

Бука у радној и комуналној средини везује се за најоптерећеније деонице регионалних путева које су истовремено и насељске улице и околину појединих привредних објеката. Механизам дејства буке на човека је сложен: бука ствара аудитивне и екстрааудитивне и психогене ефекте, којима се придаје све већи значај. Поред оштећења слуха, бука делује и надражајно на неуровегетативни систем и преко њега доводи до различитих обољења кардиоваскуларног система, дигестивног тракта, хормоналних поремећаја итд. Бука као стресогени чинилац умногоме доприноси неуротизацији личности, а делујући на централни нервни систем, омета нормалан сан, креативан рад, процесе памћења и мишљења као и физиолошки дневни биоритам. Бука у току сна доводи до психичког замора и повећања психичке раздражљивости, што резултира падом концентрације, успоравањем рефлекса, смањењем продуктивности и већим бројем повреда на раду.

Бука у насељу је изузетно озбиљан проблем јер се појасеви уз путеве са деоницама које се поклапају са улицама јављају као зона угрожена буком у целој дужини улица. Бука од саобраћаја је дисконтинуирана и јавља се и ноћу, на њу је навикавање тешко могуће, што неповољно утиче на нормалан сан и опоравак организма од буке.

Неповољна околност је што је већина стамбених објеката одвојена од коловоза само тротоаром, а зелене површине са дрворедом су ретке, што још више утиче на распостирање утицаја буке и њено штетно дејство, првенствено на стамбене објекте који се налазе непосредно уз саобраћајнице. Остали стамбени објекти који су од саобраћајница заклоњени другим објектима, или су у блоковима који се не ослањају на главне саобраћајнице, су у повољнијем положају, јер се у њима бука мање осећа.

У Љубовији се могу срести поједини извори буке у јако ограниченом обиму.

Једини утицај буке на животну средину у урбаној зони у Љубовији од индустријских објеката врши каменолом који је лоциран уз магистрални пут Бајина – Башта – Лозница. Од уређаја који производе буку, каменолом има механичке дробилице камена. Поред уређаја који стварају буку на каменолому се врше повремени минирања која повремени производе буку краћег трајања.

Посебан аспект представљају занатске радионице, нарочито из металске делатности, које су, по правилу, смештене унутар урбаних зона и стварају буку интензитета високо преко дозвољеног нивоа. Ови објекти имају погонске моторе и обртне уређаје, као и уређаје за обраду метала резањем и деформацијом, који стварају буку изнад дозвољеног нивоа у урбаној средини.

Остали индустријски објекти у Љубовији, или немају изворе буке која озбиљније угрожава урбану средину, или имају изворе буке која се може уопштено свести на дозвољену меру напред описаним методама.

Код осталих објеката најопаснију буку по урбану средину производе објекти који имају расхладне системе или клима уређаје, нарочито оне који су смештени у саме стамбене зграде и јавне објекте. Није ретка ситуација да се у локалима и сличним објектима уграђују индустријски расхладни системи и клима уређаји, који далеко превазилазе капацитете објеката, а који стварају високо иритирајућу буку. То су махом уређаји, који се и у индустријским објектима постављају изван производних и грађевинских објеката, обично на одређеној висини изнад крова објекта.

Највећа неповољност по питању извора буке од саобраћаја, је простирање урбане зоне насеља Љубовија око регионалног пута Бајина Башта – Лозница коју општина Љубовија не може независно и по свом нахођењу регулисати у потпуности. Најугроженија саобраћајница по питању буке у Љубовији је наставак регионалног пута, који пролази кроз град.

Отпад

На територији обухваћеној Планом генералне регулације насеља Љубовијанастају следеће врсте отпада:

- комунални отпад,
- комерцијални отпад.

Комунални отпад је отпад из домаћинства (кућни отпад), као и други отпад који је због своје природе или састава сличан отпаду из домаћинства. Врсте и количине отпада нису мерене и не постоје подаци о морфолошком саставу за простор у границама Плана

Комерцијални отпад је отпад који настаје у привредним субјектима, институцијама и другим организацијама, које се у целини или делимично баве трговином, услугама, канцеларијским пословима, спортом, рекреацијом или забавом, осим отпада из домаћинства и индустријског отпада.

Сакупљени комунални отпад се одвози на привремену депонију у Лозницу. За сада нема селектовања, као ни било каквог поступка рециклаже отпада. Сакупљање и одвожење отпада је контејнерског типа, с тим да се из општинског центра смеће одвози свакодневно, а из осталих насеља по потреби. Локације индустријског отпада, такође нису одређене.

1.3. Карактеристике животне средине у областима за које постоји могућност да буду изложене значајном утицају

Подручје Љубовије представља подручје са изузетним природним и туристичким потенцијалима значајним на локалном, регионалном и републичком нивоу. У обухвату Плана је заступљено изграђено и неизграђено грађевинско земљиште, пољопривредно у виду обрадивог земљишта, шумско-шуме и заштитно зеленило. На подручју Плана и у непосредном окружењу нема великих загађивача животне средине, те се може закључити да је у већој мери очуван квалитет животне средине. Због близине реке Дрине, простор је осетљив и налаже строгу примену мера заштите природе и животне средине.

Без обзира на очуван капацитет животне средине, на планском подручју постоје и фактори који у одређеној мери негативно утичу на медијуме животне средине, па је неопходно предвидети планска решења којима ће ови утицаји бити спречени, минимизирани и елиминисани у планском периоду. Негативни утицаји на животну средину могу се очекивати:

- у зонама дуж саобраћајница - саобраћајне активности могу довести до појаве негативних утицаја у животној средини, утицај на квалитет ваздуха, вода и земљишта и повећан ниво буке (у зависности од стања саобраћајница и интензитета саобраћаја),

- у зонама пољопривредног земљишта - одвијање пољопривредне производње и коришћење механизације може довести до повећања аерозагађења и повећања нивоа буке;
- у зонама експлоатације камена и шљунка;
- у зонама и на појединачним локацијама које нису опремљена комуналном инфраструктуром. У овим деловима за одвођење санитарних отпадних вода користе се септичке јаме, које често не испуњавају ни основне стандарде, што доводи до инфилтрирања фекалних вода у тло, чиме се загађују земљиште, подземне воде изворишта водоснабдевања;
- у зонама планираним за развој туризма - развој туризма, осим позитивног утицаја на развој и економски напредак предметног подручја, има и негативну страну у смислу повећања броја људи на предметном подручју, интензивирања саобраћајних активности, повећања количине отпада.

1.4. Разматрана питања и проблеми животне средине у обухвату плана

На простору обухваћеном Планом генералне регулације за насеље Љубовијасу вреднована и разматрана следећа питања везана за стање животне средине:

- стање и квалитет ваздуха,
- стање и квалитет површинских и подземних вода и изворишта водоснабдевања,
- стање земљишта (загађеност, деградација, ерозија),
- стање буке,
- стање природе и биодиверзитета,
- управљање отпадом;

Разматрани су проблеми и еколошки конфликти у простору:

- загађење ваздуха пореклом од саобраћајних активности, из индивидуалних ложишта, радних комплекса, од експлоатације ресурса (камена, песка);
- загађивање форланда и воде реке Дринекомуналним и атмосферским отпадним водама услед директног и индиректног упуштања отпадних вода (недостатак централног постројења за пречишћавање отпадних вода);
- загађивање форланда и вода реке Љубовије и осталих водотокова на подручју Плана (и подручју од значаја за План), комуналним и атмосферским отпадним водама услед директног и индиректног упуштања отпадних вода (недостатак централног постројења за пречишћавање отпадних вода), неадекватног управљања отпадом;
- деградација и загађење земљишта услед појаве неконтролисаних одлагалишта и депонија отпада и осталих материјала;
- повећање ниво буке пореклом од саобраћајних активности у планском подручју.

На основу утврђених конфликта, проблема и потенцијала у простору обухваћеном Планом и података из постојеће документације, извршена је процена стања и квалитета животне средине (воде, ваздуха, земљишта, нивоа буке) што представља основ за организацију простора са смерницама и мерама за уређење, коришћење и заштиту простора и животне средине.

Дефинисани су оперативни задаци који обухватају изградњу система еколошке безбедности у свим активностима у простору и животној средини:

- уравнотежено коришћење свих доступних природних ресурса на подручју Плана;
- избор најповољнијег, еколошки најприхватљивијег односа форланда река, зонастанавања, радних зона, зона пословања, зеленила, рекреације, туризма и инфраструктуре (имисиони појасеви и зоне, акустичне зоне);
- заштита вредних природних, амбијенталних и урбаних целина, зона и локација;

- ефикасна заштита укупног диверзитета подручја;
- заштита високобонитетнопољопривредног, шумског и водног земљишта;
- управљање отпадом - регионални приступ, смањење количине отпада, повећање степена рециклирања и безбедно депоновање свих врста отпада;
- примену критеријума и инструмената заштите животне средине при реализацији - изградњи, реконструкцији, адаптацији, промени намене постојећих објеката потенцијалних извора загађивања, кроз процес процене утицаја на животну средину;

Управљање просторним развојем насеља са еколошког аспекта засновано је на:

- стратегији управљања животном средином и систему заштите и унапређивању животне средине, заштити свих вредности, унапређењу стања, ремедијацији деградираних зона и локација и мониторингу животне средине;
- уређивање урбаног центра и повезивање са природним целинама у окружењу уз поштовање мера очувања предеоних и пејзажних вредности и капацитета животне средине.

1.5. Приказ припремљених варијантних решења која се односе на заштиту животне средине у плану и програму, укључујући варијантно решење не реализовања плана и програма и најповољније варијантно решење са становишта заштите животне средине

У процесу израде Плана и у поступку процене могућих утицаја стратешког карактера Плана на животну средину, анализирани су следећи аспекти:

- природне карактеристике подручја, постојећа намена простора и створеневредности,
- стање комуналне опремљености и уређености планског подручја, досадашњи начин коришћења природних ресурса, постојеће стање животне средине и еколошки услови у простору;
- услови надлежних институција у поступку израде Плана и Стратешке процене утицаја на животну средину;
- циљеви планских докумената вишег хијерархијског нивоа, циљеви секторских планова;
- ниво достигнутог развоја и могућности даљег одрживог развоја подручја, циљеви Плана генералне регулације насељеног места Љубовија.

На основу вишекритеријумске анализе и вредновања, планирана је намена простора, правила уређења и правила грађења са интегрисаним мерама заштите животне средине. За процес имплементације Плана, прописане су смернице и мере заштите животне средине, као услов за реализацију планиране намене. Стратешком проценом утицаја Плана на животну средину разматрана су два могућа варијантна решења:

- Варијанта I - неусвајање Плана генералне регулације;
- Варијанта II - усвајање и имплементација Плана генералне регулације.

Утицаји стратешког карактера и укупни ефекти Плана на животну средину могу се утврдити кроз процену и поређење постојећег стања и циљева и планских решења, односно поређењем разматраних могућих варијантних решења Плана.

Приказ варијантног решења неусвајања Плана генералне регулације за насељено место Љубовија

Плански документ представља основни инструмент управљања простором. Недостатак Плана значи недостатак адекватних мера и услова за планирање развоја, организовање активности у простору и његово контролисано коришћење.

Прихватањем Варијанте I одржало би се постојеће стање у простору које карактеришу:

- негативни утицаји на квалитет ваздуха;
- негативни утицаји на квалитет површинских и подземних вода и земљишта;
- негативни утицаји на форланд и приобаље реке Дрине;
- негативни утицаји на квалитет воде за пиће;
- неконтролисано испуштање отпадних вода у реципијенте;
- неадекватан начин одлагања отпада.

Варијантно решење неусвајања Плана генералне регулације за насељено место Љубовија може за последицу имати:

- нарушавање основног концепта дугорочног одрживог развоја и стратешких смерница развоја предметног подручја;
- недостатак мера и инструмената за управљање простором на еколошки прихватљив и одржив начин;
- непланска реализација појединачних пројеката и делатности на локацијама, зонама и целинама које не испуњавају претходне услове заштите простора и животне средине;
- појаву неконтролисаних и непланских градње, што неминовно доводи до деградације пејзажних и природних вредности на подручју Плана;
- непоштовање обавезујућих смерница и мера за уређивање подручја;
- угрожавање квалитета ваздуха, вода, земљишта и здравља становништва;
- угрожавање статуса културних добара;
- непоштовање мера обавезног инфраструктурног и комуналног опремања и уређења,
- недовољну и неадекватну комуналну и инфраструктурну опремљеност подручја Плана;
- непоштовање општих и посебних смерница и мера заштите животне средине из планова и стратешких процена утицаја на вишем хијерархијском нивоу.

Приказ варијантног решења усвајања и имплементације Плана генералне регулације за насељено место Љубовија

Циљ израде Плана генералне регулације за насељено место Љубовија је дефинисање планских решења за даљи одрживи развој насеља, заштиту природних вредности (ваздуха, воде, земљишта, биодиверзитета), одрживо коришћење природних ресурса, посебно необновљивих и тешко обновљивих, ревитализација деградираних локација и зона, заштита животне средине и заштита простора у целини. У Плану је извршена свеобухватна анализа подручја: положај и значај, статус земљишта и постојећих структура, стања инфраструктурне и комуналне опремљености, потенцијали, ограничавајући фактори и услови надлежних институција. Дата је анализа и процена развојних могућности за основне поставке Плана.

Прихватањем Варијанте II стварају се услови за побољшање квалитета живота становништва, уз спровођење мера заштите животне средине прописаних Планом и Стратешком проценом утицаја. Усвајање Плана генералне регулације представља варијантно решење којим се стварају услови за:

- одрживи развој на основама заштите и одрживог коришћења простора, природних и створених вредности и животне средине;
- рационалну организацију и уређење простора у границама утврђених грађевинских подручја;
- очување еколошког интегритета, регенеративног и апсорпционог капацитета простора и здравља становништва;
- заштиту природне и животне средине (заштиту од аерозагађивања, загађивања подземних и површинских вода, изворишта водоснабдевања, земљишта, заштиту од прекомерне буке, управљање отпадом и отпадним водама);
- заштиту и адекватну презентацију заштићених културних добара;
- дефинисање мера заштите при реализацији појединачних пројеката у границама Плана

уз обавезно покретање поступка процене утицаја на животну средину (у складу са Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину, „Сл. гласник РС” бр. 114/08) за све пројекте који могу значајно да угрозе статус животне средине, са пројектовањем и спровођењем мера заштите животне средине, мера управљања акцидентом и одговора на удесне ситуације;

- праћење и контролу стања животне средине (мониторинг);
- имплементирање обавезујућих смерница прописаних планским документима вишег хијерархијског нивоа и прописивање обавезујућих смерница и мера за ниже хијерархијске нивое;
- укључивање јавности у процес планирања и доношења одлука везаних за развој и заштиту животне средине планског подручја.

1.6. Резултати претходних консултација са заинтересованим органима и организацијама битне са становишта циљева и процене могућих утицаја стратешке процене

У припреми одлуке о изради ППР су процењивани могући утицаји на животну средину и разматрана потреба израде стратешке процене ППР. За потребе израде Плана генералне регулације за насељено место Љубовија, прикупљени су услови надлежних институција који су коришћени и за израду СПУ. Сви добијени услови су саставни део документације предметног Плана генералне регулације и морају се испоштовати.

Табела 9. – Услови надлежних институција

Услови од интереса за израду ППР за насељено место Љубовија	Број и датум захтева	Број и датум приспећа
ОДС „ЕПС ДИСТРИБУЦИЈА“ Београд Огранак Електродистрибуција Лозница	2967-04 од 21.10.2021.	2967-04 од 03.12.2021. 20700-Д.09.14-266366/1- 2021 од 29.11.2021.
Предузеће за телекомуникације ТЕЛЕКОМ-СРБИЈА А.Д. Београд, Извршна јединица Шабац	2967-04/1 од 21.10.2021.	Д209-67723/1 од 21.03.2022.
ЈП „СРБИЈА ГАС“ Нови Сад	2967-04/2 од 21.10.2021.	2967-04/2 од 26.11.2021. 06-07/24809 од 24.11.2021.
Акционарско друштво „Електромрежа Србије“ Београд	2967-04/3 од 21.10.2021.	2967-04/3 од 29.11.2021. 130-00-UTD-003- 1588/2021 од 24.11.2021.
„А1 Србија“ д.о.о.	2967-04/4 од 21.10.2021.	2967-03/4 од 04.11.2021.
Теленор д.о.о. Београд	2967-04/5 од 21.10.2021.	
Влада Републике Србије, Министарство рударства и енергетике	3481-04/1 од 07.12.2021.	3481-04/1 од 20.01.2022. 350-01-89/2021-06 од 31.12.2021.
ЈВП „СРБИЈАВОДЕ“ Водопривредни центар „Сава-Дунав“ Нови Београд	3481-04/2 од 07.12.2021.	3481-04/2/21 од 08.07.2022. 5703 оф 26.05.2022.

Услови од интереса за израду ПГР за насељено место Љубовија	Број и датум захтева	Број и датум приспећа
ЈКП „СТАНДАРД“	3549-04 од 22.12.2021.	543-04 од 25.02.2022. 102/2022-01 од 22.02.2022.
Завод за заштиту споменика културе Ваљево	63-04 од 11.01.2022.	701-04 од 14.03.2022. 30/1 од 10.03.2022.
Република Србија, Министарство унутрашњих послова, Управа граничне полиције	63-04/1 од 11.01.2022.	63-04/1 од 11.02.2022. 28-30/22 од 09.02.2022.
Република Србија, Министарство одбране, Сектор за материјалне ресурсе, Управа за инфраструктуру	63-04/2 од 11.01.2022.	63-04/2 од 31.01.2022. 365-2 од 26.01.2022.
Република Србија, Јавно предузеће „Србијашуме“	63-04/3 од 11.01.2022.	63-04/3 од 07.02.2022. 1854 од 03.02.2022.
Република Србија, Министарство просвете, науке и технолошког развоја, Одсек за инвестиције и инвестиционе пројекте	63-04/4 од 11.01.2022.	63-04/4 од 31.01.2022. 351-01-00002/2022-17 од 14.01.2022.
Република Србија, Завод за заштиту природе Србије	63-04/5 од 11.01.2022.	480-04 од 21.02.2022. 021-81/2 од 17.02.2022.
Република Србија, МУП Сектор за ванредне ситуације, Одељење за ванредне ситуације у Шапцу	63-04/6 од 11.01.2022.	63-04 од 17.02.2022. 217-792/22-1 од 08.02.2022.
Република Србија, Министарство здравља, Сектор за инспекцијске послове, Одељење за санитарну инспекцију, Одсек за санитарни надзор	63-04/7 од 11.01.2022.	299-04 од 02.02.2022. 530-351-2/2022-10 од 17.1.2022.
Република Србија, Министарство финансија и привреде, Управа царина	63-04/8 од 11.01.2022.	413-04 од 14.02.2022. 148-15-351-01-3/4/2022 од 09.02.2022.
Република Србија, Министарство омладине и спорта, Сектор за управљање пројектима	63-04/9 од 11.01.2022.	395-04 од 11.02.2022. 06-00-5/2022-03 од 02.02.2022.
Република Србија, Републички сеизмолошки завод	63-04/10 од 11.01.2022.	02-36-1/2022 од 25.01.2022. 63-04/10 од 10.02.2022.

2. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ И ИЗБОР ИНДИКАТОРА

2.1. Општи циљеви стратешке процене

Општи циљеви стратешке процене дефинисани су на основу захтева и циљева у погледу заштите животне средине у другим плановима и програмима, циљева заштите животне средине утврђених на нивоу Републике и циљева заштите животне средине дефинисаних у међународним документима, као што су „Закључци Светског самита о одрживом развоју“ (Јоханесбург, 2002) и бројне конвенције о заштити животне средине којима је приступила наша земља.

На основу захтева и циљева у погледу заштите животне средине наведених у плановима и програмима и на основу циљева из планова и секторских докумената и стања животне средине на подручју Општине и идентификованих питања заштите животне средине релевантних за План генералне регулације, дефинисани су **општи циљеви** стратешке процене релевантни за План генералне регулације:

- Сагледавање и смањење загађења животне средине сагласно општим тенденцијама у свету (управљање квалитетом ваздуха, заштита од буке, управљање водама, заштита и коришћење земљишта, управљање отпадом);
- Уравнотежено коришћење простора и активирање нових зона за привређивање уз поштовање критеријума заштите животне средине;
- Очување биодиверзитета и унапређење предела;
- Заштита културно-историјске баштине;
- Заштита здравља;
- Јачање институционалне способности за заштиту животне средине. (Подизање и јачање еколошке свести, информисања и образовања становништва о еколошким проблемима укључивањем јавности у доношењу одлука у погледу мера заштите животне средине).

У оквиру плана, наведених општим циљевима мора се посветити пажња кроз интегрисање аспеката заштите животне средине у све секторе плана.

Стога, заштита животне средине треба да се оствари на **следећим начелима**:

- превенција и предострожност, за активности које могу да изазову негативне утицаје на околину или еколошки ризик, применом система процене утицаја на животну средину пре доношења инвестиционих одлука,
- заштита водних ресурса, заштићених природних и културних добара и шумских површина су приоритетне активности,
- усклађивање привредног, технолошког и урбаног развоја са природним ресурсима и еколошком капацитетом средине,
- управљање потрошњом необновљивих ресурса у складу са критеријумима одрживости развоја и коришћења простора,
- рационалније коришћење воде, енергије, минералних сировина и земљишта у свим привредним делатностима и насељима,
- минимизирање, смањење количине отпада, увођење рециклирања и безбедно депоновање свих врста отпада,
- санирање постојеће комуналне депоније.

2.2. Посебни циљеви стратешке процене и избор индикатора

На основу општих су припремљени посебни циљеви стратешке процене и индикатори, приказани у следећој табели.

Табела 10. – Посебни циљеви стратешке процене и индикатори

посебан циљ	индикатор
Заштита и унапређење квалитета природних ресурса	
1. Смањење концентрације загађујућих материја у ваздуху (имисија)	број дана са прекораченом имисијом SO ₂ , NO ₂ , чађи и суспендованих честица
2. Смањење загађења површинских и подземних вода	петодневна биохемијска потрошња кисеоника (БПК-5)
3. Очување и рационално коришћење пољопривредног земљишта	- % обрадивог у односу на укупно земљиште - промене у намени површина
4. Смањење загађења земљишта	- % контаминираних површина - квалитет узорака пољопривредног земљишта
5. Унапређење третмана (смањење количине, поновна употреба, рециклажа) и депоновања отпада	- количина отпада по становнику и/или сектору - % отпада који се рециклира - % отпада који се одлаже на санитарну депонију
6. Унапређење прикупљања и третмана отпадних вода	- број становника прикључен на канализациону мрежу - % отпадних вода који се пречишћава
Заштита здравља	
7. Обезбеђење заштите здравља	- % становништва обухваћен основном здравственом заштитом (број становника на 1 лекара) - очекивано трајање живота новорођенчади - узрок смртности - животни век - број становника оболелих од респираторних, канцерогених и заразних болести
8. Смањење изложености буци	- изложеност буци/прекорачење дозвољеног нивоа буке у току дана и ноћи
Заштита од удеса и елементарних непогода	
9. Смањење ризика од удеса	- број локалитета са високим ризиком од удеса - постојање планова интервенције у случају ванредног стања
10. Смањење ризика од поплава	% површина угрожених поплавама
Инвестирање у заштиту животне средине и унапређење система мониторинга	
11. Инвестирање у заштиту животне средине	- % општинских прихода уложених у заштиту ж. средине - број реализованих програма заштите
12. Мониторинг ваздуха, воде, земљишта, живог света, отпада и отпадних вода	број мерних места по загађујућим материјама

3. ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

3.1. Приказ процењених утицаја варијантних решења плана и програма повољних са становишта заштите животне средине са описом мера за спречавање и ограничавање негативних, односно увећање позитивних утицаја на животну средину

Процена могућих утицаја плана на животну средину, према закону, садржи следеће елементе:

- 1) процена утицаја варијантних решења на животну средину;
- 2) поређење варијантних решења и приказ разлога за избор најповољнијег решења;
- 3) приказ процењених утицаја плана на животну средину са описом мера за спречавање и ограничавање негативних, односно увећање позитивних утицаја на животну средину;
- 4) начин на који су при процени утицаја узети у обзир чиниоци животне средине укључујући податке о: ваздуху, води, земљишту, клими, јонизујућем и нејонизујућем зрачењу, буци и вибрацијама, биљном и животињском свету, стаништима и биодиверзитету; заштићеним природним добрима; становништву, здрављу људи, градовима и другим насељима, културно-историјској баштини, инфраструктурним, индустријским и другим објектима или другим створеним вредностима;
- 5) начин на који су при процени узете у обзир карактеристике утицаја: вероватноћа, интензитет, сложеност/реверзибилност, временска димензија (трајање, учесталост, понављање), просторна димензија (локација, географска област, број изложених становника, прекогранична природа утицаја), кумулативна и синергијска природа утицаја.

Процена утицаја на животну средину урађена је посебно за варијантна решења приказана у подпоглављу 1.5. и за планска решења приказана у подпоглављу 3.3. У оквиру процене утицаја варијантних решења на животну средину урађено је упоређење варијантних решења.

Процена утицаја варијантних решења на циљеве стратешке процене урађена је како би се омогућило поређење припремљених варијантних решења и указало на оно које је најповољније са становишта заштите животне средине. Процена утицаја варијантних решења на животну средину приказана је у следећој табели.

Табела 11. – Процена утицаја варијантних решења на животну средину

Област	Циљ стратешке процене	Варијантно решење 1	Варијантно решење 2
Заштита и унапређење квалитета природних ресурса	1. Смањење концентрације загађујућих материја у ваздуху (имисија)	?/-	М
	2. Смањење загађења површинских и подземних вода	-	+
	3. Очување и рационално коришћење пољопривредног земљишта	-	М
	4. Смањење загађења земљишта	? /-	+
	5. Унапређење третмана (смањење количине, поновна употреба, рециклажа) и депоновања отпада	-	+
	6. Унапређење прикупљања и третмана отпадних вода	-	+
Заштита здравља	7. Обезбеђење заштите здравља	?	+
	8. Смањење изложености буци и вибрацијама	?	М
	9. Смањење ризика од удеса	? /-	М

Област	Циљ стратешке процене	Варијантно решење 1	Варијантно решење 2
Заштита од удеса и поплава	10. Смањење ризика од поплава	?	М
Инвестиције и мониторинг	11. Инвестирање у заштиту животне средине	-	М
	12. Мониторинг ваздуха, воде, земљишта, живог света, отпада и отпадних вода	-	М

++ веома позитиван; + позитиван; -- веома негативан; - негативан; ? непознат; М – зависи од мера заштите

3.2. Поређење варијантних решења

Варијантно решење 1 које се односи на нереализовање Плана генералне регулације очигледно је неповољније са аспекта заштите животне средине, посебно у погледу даљег загађивања вода и проблема отпада али и очувања водоизворишта, као и унапређење квалитета живота и здравља људи. Ово решење нема утицаја на веће инвестирање у заштиту животне средине нити развој мониторинг система. У оквиру ове варијанте не очекује се значајније унапређење мера заштите од поплава нити адекватног реаговања у случају удеса.

Варијантним решењем 2 које се односи на реализовање Плана предвиђен је развој насеља уз примену планских мера заштите животне средине. Посебно је значајно решавање третмана отпада и отпадних вода, заштита водоизворишта као и заштита здравља људи. Поред тога, Планом генералне регулације предвиђен развој мониторинг система и инвестирање у заштиту животне средине. Развој насеља кроз развој привреде, посебно пољопривредне и индустријске производње уз примену мера заштите током реализације, значајан је за укупан развој и унапређење квалитета живота не само на подручју Плана него и на целокупном подручју Општине.

На основу изнетог може се закључити да је варијанта доношења предложеног плана знатно повољнија у односу на варијанту да се план не донесе.

3.3. Приказ процењених утицаја плана на животну средину са описом мера за спречавање и ограничавање негативних утицаја, односно увећање позитивних утицаја на животну средину

3.3.1. Приказ процењених утицаја плана

За потребе процене утицаја Плана генералне регулације насеља Љубовија на животну средину изабрана су планска решења приказана у следећој табели.

Табела 12. – Планска решења за која се врши процена утицаја

Област	Планско решење
Земљиште	1.1. Дефинисана намена површина
	1.2. Очување и рационална пренамена пољопривредног земљишта
Снабдевање пијаћом водом	2.1. Рационално коришћење воде у домаћинствима и индустрији
Канализација	3.1. Реконструкција постојеће канализационе мреже
	3.2. Пречишћавање комуналних и привредних отпадних вода
	3.3. Изградња постројења за пречишћавање отпадних вода
Водопривредна инфраструктура	4.1. Реконструкција и ширење водовodne мреже
	4.2. Обезбеђење одбране од поплава
	4.3. Регулација речних корита и чишћење водотока

Комунални отпад	5.1. Санација постојећих сметлишта, чишћење од кабастог и опасног отпада
	5.2. Сакупљање и транспорт отпада на планирану трансфер станицу и рециклажно двориште и на регионалну депонију на територији Града Лозница
Индустрија	6.1. Формирање нових радних зона
	6.2. Висок степен искоришћености простора и заштита животне средине
Топлификација и гасификација	7.1. Гасификација домаћинства и индустрије
	7.2. Изградња подземне гасоводне мреже до мерно регулационих станица и подземне дистрибутивне гасоводне мреже
Зелене површине јавна намена	8.1. Дисперзивно распоређених зелених површина јавне намене (постојећих и планираних)
	8.2. Планом обавезујућих зелених површина унутар сваке појединачне парцеле
	8.3. Очувања постојећих шумских подручја
	8.4. Преуређивање у зонама шетлишта дуж регулисаних водотокова;
	8.5. Озелењавање и уређење отворених површина у стамбеним зонама
Саобраћај	9.1. Ефикасно повезивање основне уличне мреже насеља Љубовија са мрежом државних путева у окружењу
	9.2. Формирање и развој основне уличне мреже у функцији праћења просторног развоја, уз оптимално поштовање постојећих регулација и парцелације
	9.3. Повећање нивоа безбедности и квалитета превоза кроз обнављање и реконструкцију постојеће мреже
Енергетска ефикасност	10.1. Смањење енергетских потреба потрошача и веће коришћење обновљивих извора енергије
Заштита природних и културних добара	11.1. Заштита природних и културних добара
Заштита здравља становништва	12.1. Унапређење рада здравствених служби
Заштита животне средине	13.1. Заштита ваздуха, вода, земљишта и живог света
	13.2. Развој система мониторинга и инвестирање у заштиту животне средине

3.3.2. Опис мера за спречавање и ограничавање негативних, односно увећање позитивних утицаја на животну средину

У предходним поглављима Стратешке Процене утицаја извршено је сагледавање и анализирање природних услова простора обухваћеног Планом генералне регулације за насељено место Љубовија, усклађеност са вишим Планским документима, негативни утицаји постојећих активности, као и потенцијално негативни утицаји планираних активности на животну средину.

Заштита животне средине логично подразумева поштовање свих општих мера заштите животне средине и природе као и свих техничко-технолошких мера и прописа утврђених позитивном законском регулативом и условима надлежних институција. У том смислу се за израду Плана генералне регулације за насељено место Љубовија, у делу заштите животне средине, коришћени услови и документи који у том контексту имају највећи значај а који су дати у табели број 9. на страни 43 и 44 предметне СПУ.

На основу наведене документације и резултата процене утицаја приказане у претходном поглављу као и циљева стратешке процене, припремљене су мере за смањење негативних и увећање позитивних утицаја Плана генералне регулације за насеље Љубовија, на животну средину. Мере су припремљене по областима стратешке процене и представљају основу за

припрему планских решења заштите животне средине Плана генералне регулације за насеље Љубовија.

Мере заштите имају за циљ да утицаје на животну средину у оквиру планског подручја сведу у оквиру граница прихватљивости, а са циљем спречавања угрожавања животне средине и здравља људи. Мере заштите омогућавају развој и спречавају еколошке конфликте на датом простору што је у функцији реализације циљева одрживог развоја. На основу анализе стања животне средине, просторних односа планског подручја са својим окружењем, планираних активности у планском подручју, процењених могућих негативних утицаја на квалитет животне средине и услова надлежних институција, утврђене су следеће мере заштите.

Мере заштите вода

Водним условима број 5703 од 26.05.2022. године, ЈВП „СрбијаВоде“, Водопривредни центар „Сава-Дунав“ Нови Београд, одређују се технички и други захтеви који морају да се испуне у поступку припреме и израде Плана генералне регулације за насељено место Љубовија;

Предметни план израдити у складу са прописима који уређују израду планских докумената и усвојити техничко-технолошка решења уз испуњење следећих услова:

- Плански документ урадити у складу са важећим прописима и нормативима, с тим да предузете мере се бави израдом планске документације мора имати потврде о референцама и лиценцама за пројектанте.
- Плански документ ускладити са важећом планском документацијом вишег реда - Просторни план општине Љубовије („Службени лист општине Љубовија“, бр. 4/12) у даљем тексту ППО;
- Приликом израде Плана и пратеће техничке документације водити рачуна о посредном или непосредном утицају на већ изграђене водне објекте, као и о актуелном режиму површинских и подземних вода. Предвидети неопходне земљане и хидротехничке радове у циљу заштите од подземних и атмосферских вода, уважавајући меродавне коте терена. Неопходно је усагласити планиране потребе са Водопривредном основом Републике Србије ("Службени гласник РС", број 11/02), Просторним планом Републике Србије ("Службени гласник РС", број 88/10) и Стратегијом управљања водама на територији Републике Србије до 2034. Године ("Службени гласник РС", број 3/17). Посебно обратити пажњу када је у питању заштита од великих вода, заштита вода као и коришћење вода;
- За израду Планске и техничке документације извршити детаљно геодетско снимање целог простора за формирање жд-старско - топографског плана у погодној размери. Сва потребна снимања урадити у апсолутним котама, а План приказати у државном координатном систему;
- Инвеститор је у обавези да реши имовинско - правне односе за ангажовање земљишта на катастарским парцелама у зони обухвата ППР-а;
- Извршити анализу постојећег стања водоснабдевања (изворишта, капацитет система, дистрибутивна мрежа, квалитет воде, резервоарски простор и др.) и прогнозу будућих потреба за водом за плански период;
- Планским документом предвидети техничко решење водоснабдевања свих корисника исправном водом за пиће, техничком водом за одржавање и прање уређених површина и противпожарну заштиту (по количини и квалитету), којим се обезбеђује функционална сигурност и поуздана употреба објеката;
- Планским документом предвидети да се поставе уређаји и обезбеди стално и систематско регистровање количина захваћених вода и врши испитивање квалитета воде на водозахвату. Вода која се користи за пиће, санитарно - хигијенске потребе и купање, мора испуњавати услове у погледу здравствене исправности;

- Одредити заштитни појас за подручја на којима се налазе или се планирају нова изворишта за снабдевање становништва водом, од намерног или случајног загађивања и других утицаја који могу неповољно утицати на издашност изворишта и на здравствену исправност воде (резервисање простора за зоне непосредне, уже и шире зоне заштите изворишта), у складу са Правилником о одређивању и одржавању зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања („Сл. гласник РС“, број 92/08);
- Извршити идентификацију свих отпадних вода и материја које могу настати (по очекиваним количинама и квалитету) и утврдити начин испуштања у реципијент. Предвидети изградњу сепаратног система сакупљања и одвођења отпадних вода (санитарно - фекалних, атмосферских, технолошких...);
- Планским документом дефинисати за све отпадне воде (површинске, процедурне, дренажне, отпадне воде из планираних објеката, санитарно-фекалне и др.) прописно утврдити количине, дефинисати квалитет и предвидети одговарајуће уређаје за пречишћавање отпадних вода, који ће довести квалитет вода на прописани квалитет за изабрани реципијент;
- Атмосферске отпадне воде са саобраћајница и манипулативних површина, које се евентуално могу загадити уљима, мастима и нафтним дериватима, прикупити посебним системом канализације и преко таложника за механичке нечистоће и сепаратора уља и масти (претходни претретман) евакуисати у околне зелене површине или јавну атмосферску канализацију;
- Атмосферске воде са кровних и условно загађених површина прикупити системом ригола и евакуисати без претходног третмана у околне зелене површине или јавну атмосферску канализацију. Димензионисање објеката за евакуацију атмосферских вода са сливних површина извршити на основу карактеристичних вредности интензитета падавина;
- За све објекте за снабдевање водом, канализације, пречишћавање и испуштање отпадних вода, извршити хидрауличке прорачуне и прописно их димензионисати;
- Санитарно - фекалне отпадне воде канализације затвореним системом канализације до јавне канализације или спровести до постројења за пречишћавање;
- Планом дефинисати да се отпадне воде не могу упуштати у постојеће ретулисани и нерегулисани водотоци, ни у систем јавне канализације, без третмана и/или евентуалног претретмана који их доводи до квалитета прописаног законом;
- За сва индустријска постројења и насеља већа од 2000 ЕС прописати рокове за изградњу постројења за пречишћавање отпадних вода и/или израду Акционих планова за достизање прописаних параметара у складу са важећом законском регулативом;
- Да се унутар предметног Плана предвиде коридори и простор за изградњу водних објеката за сакупљање загађених вода - фекалних и индустријских (после претретмана), њихов транзит главним колекторима, сепаратног типа, до јавне канализације односно до централног Постојења за пречишћавање отпадних вода, објеката за диспозицију муља и објеката за испуштање пречишћених вода у реципијент;
- Планом предвидети успостављање обавезе мерења количина и испитивања квалитета отпадних вода које правна/физичка лица испуштају у реципијенте;
- 4.20. За делове обухвата плана где се не планира проширење јавног система канализације, предвидети постављање водонепропусних септичких јама, чије пражњење мора вршити надлежно комунално предузеће, уз обавезу транспорта отпадних вода из септичких јама до најближег постројења за пречишћавање отпадних вода пре испуштања у реципијент;
- Приликом усвајања решења објеката за евакуацију, пречишћавање, односно третман отпадних вода, неопходно је придржавати се следећих прописа:

- Уредбе о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС“ број 67/11 и 48/12 и 1/16);
 - Уредбе о граничним вредностима приоритетних и приоритетних хазардних супстанци које загађују површинске воде и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС“ број 24/14);
 - Уредбе о граничним вредностима приоритетних и приоритетних хазардних супстанци које загађују површинске воде и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС“ број 24/14);
 - Правилника о еколошког и хемијског статуса површинских вода и параметрима хемијског и квантитативног статуса подземних вода („Сл. гласник РС“ број 74/11);
 - Правилника о референтним условима за типове површинских вода („Сл.гласник РС“ број 67/11);
 - Правилника о одређивању и одржавању зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања („Сл. гласник РС“, број 92/08);
 - Правилника о начину и условима мерења количине и испитивање квалитета отпадних вода и садржини извештаја о извршеним мерењима („Сл. гласник РС“, број 33/16);
 - Уредбе о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС“, број 50/12 од 18.05.2012. године);
- У оквиру подручја у обухвату Плана дати приказ врсте и количина свих отпадних материја и начин њиховог одлагања, као и наменско место за привремено складиштење;
 - Да се у оквиру простора у обухвату Плана прикажу евидентиране заштићене области у складу са регистром заштићених области. Такође обухватити прописане забране, ограничења права и обавезе за кориснике водног земљишта и водних објеката, приликом утврђивања правила градње, коридора, траса, итд.
 - Дефинисати плавне зоне дуж водотокова у оквиру граница Плана и прописати услове градње на том земљишту у складу са чланом 23. Закона о водама („Сл.гласник РС“, број 30/10, 93/12, 101/16, 95/18 и 95/18-др.закон)-(у даљем тексту: ЗОВ).
 - Водно земљиште се може користити на начин којим се неће штетно утицати на воде, приобални систем и ограничавању права других сходно члану 10. ЗОВ-а;
 - 4.24.Обзиром да су границом Плана обухваћени постојећи и будући објекти који ће се налазити у зони водотокова, неопходно их је изградити у складу са одредбама члана 133. ЗОВ-а, односно:
 - Објекте је неопходно градити ван водног земљишта, које је чланом 8. ЗОВ-а дефинисано као земљиште на коме сталио или повремено има воде. Водно земљиште текуће воде, у смислу овог закона, јесте корито за велику воду (простор који плави велика вода повратног периода једном у 100 година) и приобално земљиште.
 - Чланом 9. истог закона дефинисано је да је приобално земљиште појас земљишта непосредно уз корито за велику воду водотока који служи одржавању заштитних објеката и корита за велику воду и обављању других активности које се односе на управљање водама у подручју незаштићеном од поплава до 10 m;
 - Планску документацију ускладити са Оперативним планом одбране од поплава за водотоке I реда који доноси надлежно Министарство и Оперативним планом одбране од поплава за водотоке II реда, који уз претходно Мишљење ЈВП „Србијаводе“, доноси надлежни орган јединице локалне самоуправе;
 - Саставни део простора за одбрану од поплава чини и заштитни појас са шумом и заштитним зеленилом у инундационом појасу водотока (корито за велику воду);
 - Инундационо подручје може се користити, без прибављених водних услова, само као пашњак или ливада;

- Посебно је недопустиво затварати протицајни профил због повећања површине грађевинског земљишта;
- Нивелете планираних мостова, пропуста и прелаза преко водотока, морају бити тако одређене, да доње ивице конструкције ових објеката (ДИК) имају потребну сигурносну висину, зазор изнад нивоа меродавних. рачунских великих вода за прописно надвишење, у складу са важећим прописима;
- 4.30.Обезбедити да се сакупљање, поновно искоришћавање и одлагање комуналног отпада, врши у складу са за то предвиђеном законском регулативом, везаном за отпад и комуналне делатности, на бази потребних претходних истражних радова, стручно-техничких анализа, одговарајућих услова, сагласности и прописане техничке документације, уз обавезно обезбеђење заштите живота и здравља људи, режима површинских и подземних вода (у квалитативном и квантитативном смислу) и животне средине у целини;
- Посебну пажњу посветити комплексима са резервоарима за складиштење нафте и нафтних деривата, где се строго морају поштовати законски прописи који дефинишу активности њиховог складиштења и дистрибуције, у циљу заштите здравља људи, спречавања загађења површинских и подземних вода како у току редовног коришћења тако и у случају настанка акцидентних ситуација;
- Неопходно је да подручја на којима су евидентирани појаве које указују на могућност настанка видљивих процеса ерозије (проширење већ започетих ерозионих процеса или примена недозвољеног начина коришћења земљишта) детаљно назначити на верификованој Карти ерозионих подручја насеља Љубовија;
- Пописати парцеле на ерозионом подручју са потребним подацима: корисиик, површина, нагиб, иачин коришћења земљишта и остварен степен антиерозионог уређења парцеле;
- Планом је неопходно обухватити јавно упознавање грађанства са прописаним мерама антиерозионих активности и забрана, о правима и обавезама корисника земљишта (о евентуалном умањењу прихода у новим антиерозионим условима газдовања парцелама).

Мере заштите ваздуха

Заштита ваздуха подразумева ограничење/смањење емисија загађујућих материја, и то:

- Ограничавање емисија загађујућих материја из привредних постројења, саобраћаја и становања, развој система гасификације и топлификације, реструктурирање привреде према критеријумима заштите, појачану контролу рада котларница; подстицање енергетске ефикасности и рационално коришћење енергије у домаћинствима и привреди, дислоцирање загађивача;
- Ограничавање емисија из нових извора преусмеравањем транзитног саобраћаја ван насеља, применом интегралних заштитних мера на коридору путева, применом прописа и прибављање обавезних интегрисаних дозвола за постојећа и нова привредна (индустријска) постројења, као и промене у начину функционисања постојећих постројења, док се за нова постројења примењују најбоље доступне технологије (БАТ) и решења усклађена са прописима;
- Коришћење алтернативних енергетских извора: сунчеве и геотермалне енергије, енергију биомасе и отпада.

Систематско праћење квалитета ваздуха у општини не постоји, нити се налази у државној мрежи станица за аутоматски мониторинг квалитета ваздуха под ингеренцијом Агенције за заштиту животне средине Републике Србије. У циљу заштите ваздуха обавезно је:

- Уградити уређаје за пречишћавање отпадних гасова и чврстих честица на сваком индустријском објекту, у оквиру радних зона, које их емитује. Ефикасност уређаја за пречишћавање емитованих гасова и прашине мора задовољити граничне вредности емисије које су прописане важећом законском регулативом.
- Праћење квалитета ваздуха које се постиже мерењем емисије суспендованих гасова и суспендованих ПМ₁₀ и ПМ_{2,5} честица. Мерење емисије и број и распоред мреже мерних места обезбеђује се на нивоу општине која доноси план праћења квалитета ваздуха, а на основу Уредбе о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха (Сл.гласник РС, бр. 11/10, 75/10 и 63/13).

Мере заштита земљишта

Заштита земљишта остварује се:

- Рационалним коришћењем грађевинског и пољопривредног земљишта;
- Ограничавањем ширења насеља и привредних делатности на квалитетним пољопривредним земљиштима, забраном изградње на пољопривредном земљишту од I до IV катастарске класе, као и пренамене пољопривредног земљишта у шумско, осим земљишта VII и VIII катастарске класе и у посебним случајевима када није могуће пронаћи алтернативне локације;
- Коришћењем постојећег грађевинског фонда за нове делатности и намене када је то могуће, односно давање предности „brownfield“ уместо „greenfield“ инвестицијама.

Заштита земљишта се остварује и планским управљањем отпадом у складу са Националном стратегијом управљања отпадом, чиме се спречава загађење земљишта и други негативни утицаји на воде, ваздух, здравље и др.

Заштита од буке и вибрација

Дозвољени ниво буке у животној средини је предмет правилника и стандарда скоро свих земаља и изражава се у dB(A). Вредност дозвољеног нивоа разликује се за дан и ноћ, као и по томе да ли се прималац налази у затвореном простору (а извор изван њега), или су оба у истом простору.

За човека који се налази у згради, а извор буке је изван ње, дозвољени ниво буке у згради не сме прећи 40 dB(A) преко дана и 35 dB(A) у току ноћи. Допуштени ниво буке по зонама дати су у Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини („Сл. гласник РС“, бр. 75/2010).

Смањење буке и вибрација врши се подизањем појасева заштитног зеленила и акустичних баријера за заштиту од буке на најугроженијим локацијама (нпр: дуж саобраћајница, подизањем заштитних зелених појасева између радних зона и зона становања и сл.), применом прописаних дозвољених нивоа буке у изграђеним подручјима насеља. Према СРПС-у U.16.205:2007, Акустика у грађевинарству – Акустичко зонирање простора, допуштени нивои буке по зонама намене су дати у табели.

Табела 13. – Преглед допуштеног нивоа буке по зонама

Зона намене	Дозвољени ниво буке за дан у dB(A)	Дозвољени ниво буке за ноћ у dB(A)
I Подручје за одмор и рекреацију, болничке зоне и опоравилишта, културно-историјски локалитети, велики паркови	50	40

Зона намене	Дозвољени ниво буке за дан у dB(A)	Дозвољени ниво буке за ноћ у dB(A)
II Туристичка подручја, мала и сеоска насеља, кампови и школске зоне	50	45
III Чисто стамбена подручја	55	45
IV Пословно-стамбена подручја, трговачко стамбена подручја и дечја игралишта	60	50
V Градски центар, занатска, трговачка, административно управна зона са становима, зоне дуж аутопутева, магистралних и градских саобраћајница	65	55
VI Индустриска, складишна и сервисна подручја и транспортни терминали без стамбених зграда	На граници ове зоне бука не сме прелазити дозвољене нивое у зони са којом се граничи	На граници ове зоне бука не сме прелазити дозвољене нивое у зони са којом се граничи

Мере управљања отпадом

За евакуацију комуналног отпада предвидети судове – контејнере на парцелама и комплексима у новим стамбеним, радним и комуналним зонама. Локације одредити, кроз израду одговарајуће техничке документације, у оквиру регулације основних саобраћајница, као издвојене нише са упуштеним ивичњаком, тако да максимално ручно гурање контејнера не буде веће од 15m, по равной подлози са успоном до 3%. Судови се могу сместити и у унутрашњости комплекса, дуж интерних саобраћајница чија минимална ширина не може бити мања од 3,5 m за једносмерни и 6 m за двосмерни саобраћај, са могућношћу окретања возила габарита 8,6x2,5x3,5 m и осовинским притиском од 10 t.

Судови за смеће могу бити смештени на бетонираним платоу или ниши ограђеној лаким армирано-бетонским зидовима, живом оградом и сл.

За одвоз кућног отпада, у сарадњи са ЈКП, кроз израду техничке документације треба дефинисати потребан број контејнера и њихову локацију. Услови за организовање контејнерских места су идентични као и за постављање у радним зонама, при чему се препоручује да се на контејнерским местима врши и селектовање отпада (посебни контејнери за папир, стакло и сл.). У сарадњи са ЈКП могуће је предвидети и другачије системе и методе прикупљања и евакуисања кућног смећа, а у складу са условима заштите животне средине.

Мера заштите подизањем заштитног зеленила у оквиру радних зона и заштитним појасевима

На целокупној територији општине Љубовија не постоји јединствени систем међусобно повезаних и уређених зелених површина. У насељу је очигледан и недостатак дрвореда који постоји само у делу Карађорђевог улице. Такође, не постоји уређено заштитно зеленило, што је веома значајно ако се има у виду присуство магистралног пута и његова позиција у односу на насеље и стамбене зоне.

Развој зелених површина се заснива на формирању система зелених површина за цело подручје насеља који се састоји од:

- Дисперзивно распоређених зелених површина јавне намене (постојећих и планираних);
- Планом обавезујућих зелених површина унутар сваке појединачне парцеле;
 - Очувања постојећих шумских подручја;
 - Преуређивање у зонама шетлишта дуж регулисаних водотокова;

- Озелењавање и уређење отворених површина у стамбеним зонама.

Зелене површине јавне намене се уређују декоративним биљем, у складу са хортикултурним пројектом, у оквиру којих је дозвољено и пожељно постављање (у складу са простоним могућностима) урбаног мобилијара, фонтана, мањих спортских и дечјих игралишта.

Унутар блоковско зеленило се максимално чува у постојећем обиму и уређује се декоративним врстама. Можже се умањити само на рачун изградње дечјих игралишта и малих спортских терена.

Спортско-рекреативне површине морају имати минимално 30% незастртих зелених површина у које се могу убројати и травнати спортски терени.

Школске установе и обданишта: уређење зелених површина у оквиру образовних установа треба уредити примерено намени објеката, декоративним врстама и довољном количином зеленила.

Зеленило у оквиру гробља: око гробља је потребно посадити минимално дрвореде колико простор дозвољава и у оквиру планираног проширења површине гробља потребно је планирати осмишљену садњу дрвореда.

Шумске површине: Под *шумама* се подразумева земљиште површине преко 5 ари које је обрасло шумским дрвећем. Шуме у јавној својини не постоје у обухвату плана, има у фрагментима приватних шума, које немају економски, а ни естетски значај за становнике насеља. Шумама у приватној својини газдује се на основу опште основе и програма газдовања приватним шумама.

Шуме се могу налазити и у грађевинском реону насеља а што је делимично приказано на графичким прилозима. Уколико се по катастарском стању земљиште води као шумско и на терену постоји шума (што често није случај због неажурног катастарског стања), земљиште се задржава као шумско).

Зелене површине унутар појединачних парцела: Правилима грађења је дефинисан потребан проценат зеленила за индивидуалне парцеле у складу са зонама у којима се оне налазе.

При озелењавању површина јавне намене дати предност аутохтоним врстама (мин. 50% врста) које су прилагођене локалним педолошким и климатским условима. Могуће је користити егзоте за које је потврђено да се добро адаптирају датим условима средине, а при томе нису инвазивне, и одређени проценат пажљиво одабраних зимзелених (четинарских врста). Инвазивне (агресивне, алохтоне) врсте у Србији су: *Acer negundo* (јасенолисни јавор или негундовац), *Amorpha fruticosa* (багремац), *Robinia pseudoacacia* (багрем), *Ailantus altissima* (кисело дрво), *Fraxinus pennsylvanica* (пенсилвански јасен), *Fraxinus americana* (амерички јасен), *Celtis occidentalis* (амерички копривић), *Ulmus pumila* (ситнолисти или сибирски брест), *Prunus padus* (сремза), *Prunus serotina* (касна сремза).

На зеленим површинама јавне намене није дозвољено: планирање сталних објеката у занатске, туристичке, угоститељске и др. сличне сврхе; уништавање биљног материјала и узнемиравање и убијање животиња које их настајују; пуштање кућних љубимаца осим у деловима који су за то предвиђени; одлагање грађевинског и др. материјала, истовар земље и шута, робе, амбалаже, отпадака и сл; ложење ватре, кретање и паркирање возила ван места предвиђених за то.

Планом су предвиђене зелене површине уз речна корита, а правилима грађења су дефинисани услови за формирање зелених површина у оквиру парцела које тангирају речне токове ради очувања и задржавања крајречне вегетације.

Мере заштите природних добара

Према Решењу о условима заштите природе (03 број 021-81/2) од 17.02.2022.године, које је доставио Завод за заштиту природе Србије, а на основу увида у Централни регистар

заштићених природних добара и документацију Завода, установљено је да у обухвату предметног подручја нема заштићених подручја за које је спроведен или покренут поступак заштите, утврђених еколошки значајних подручја еколошке мреже Републике Србије. Дрина са приобалним појасем у природном и блиско-природном стању је међународни еколошки коридор еколошке мреже РС, а предеони елементи унутар културног предела (појасеви зеленила, групе стабала, појединачна стабла, кошанице, међе, живице и сл.) и река Љубовија у границама Плана, имају улогу локалних еколошких коридора еколошке мреже РС, утврђених Уредбом о еколошкој мрежи („Службени гласник РС“, бр. 102/2010).

Имајући у виду наведене податке, Завод за заштиту природе је дефинисао услове за израду ППР за насељено место Љубовија:

- Намену површина одредити у складу са потребама, општим интересом и наменама одређеним Просторним планом општине Љубовија („Службени лист општине Љубовија“, бр. 4/12), као и могућностима које пружају природни и створени чиниоци, а у складу са постављеним циљевима.
- Приликом израде Плана:
- сагледати све аспекте простора у циљу остваривања локалних потреба и интереса и утврдити ограничења и могућности за уређење;
- усагласити просторно – функционалну матрицу планског обухвата са капацитетима средине;
- подићи ниво урбанитета и омогућити: активирање и стављање у функцију неизграђеног грађевинског земљишта, рационално коришћење расположивог земљишног фонда, услове за опремање и уређење простора.
- Приликом планирања намене површина, зонирати функционално различите намене, груписати компатибилне садржаје и активности на грађевинском земљишту и раздвојити функције, зоне и објекте који се међусобно угрожавају одређивањем неопходних заштита растојања;
- Проценити и дефинисати нове (реалне) капацитете у односу на постојеће у погледу инфраструктурне опремљености и степена изграђености простора. Параметре за изградњу прилагодити капацитетима предметног подручја природним вредностима и реалним могућностима за инфраструктурну опремљеност;
- Применити сва важећа општа правила и услове парцелације, регулације и изградње којима се одређују величина, облик, површина и начин уређења грађевинске парцеле, регулационе и грађевинске линије, правила изградње, одређивање положаја, висине и спољног изгледа објеката и друга правила изградње;
- Подстицати традиционалне облике коришћења земљишта, регулацију грађења и уређивање простора у складу са карактером предела и традицијом грађења, усклађивање изградње инфраструктурних коридора и објеката са карактером и капацитетом предела;
- Очувати пољопривредне, еколошке, рекреативне и пејзажно-естетске функције остатака шума, ораница, башта, воћњака и травних површина унутар насеља;
- Пренамену пољопривредног у грађевинско земљиште вршити у складу са важећим прописима (Законом о пољопривредном земљишту и Законом о планирању и изградњи);
- Укупну процентуалну заступљеност слободних зелених површина максимално задржати, уз могућност другачијег просторног распоређивања. Планирати повећање процента зелених површина, као и очување и заштиту високог зеленила и вреднијих примерака дендрофлоре (појединачна стабла, као и групе стабала) у циљу очувања и унапређења животне средине, а у интеракцији са наменом простора;
- Приликом озелењавања простора, предност дати аутохроним врстама (минимално 50% врста), отпорним на аерозагађење, које имају густу и добро развијену крошњу. Као декоративне врсте могу се користити и врсте егзота које се могу прилагодити локалним

- условима, а да при том нису инвазивне и алергене (тополе и сл.). Инвазивне (агресивне, алохтоне) врсте у Србији су *Acer negundo* (јасенолисни јавор или негундовац), *Amorpha fruticosa* (багремац), *Robinia pseudoacacia* (багрем), *Ailanthus altissima* (кисело дрво), *Fraxinus americana* (амерички јасен), *Fraxinus pennsylvanica* (пенсилвански јасен), *Celtis occidentalis* (амерички копривић), *Ulmus pumila* (ситнолисни или сибирски брест), *Prunus padus* (сремза), *Prunus serotina* (касна сремза);
- У границама Плана уз реку Дрину и Љубовиђу предвидети очување и задржавање крајречне вегетације;
 - Очувати приобалну вегетацију на вештачком језеру у насељу Дубоко, у циљу очувања станишта за врсту главати мрмољак *Triturus carnifex*;
 - Планом предвидети забрану сече стабала са гнездима птица које се гнезде колонијално уз Дрину (велики вранац *Phalacrocorax carbo* и сива чапља *Ardea cinerea*);
 - Планом предвидети очување активних гнезда птица, са јајима или младунцима, односно привремено обустављање свих активности које доводе до угрожавања легала и одраслих птица у периодима гнежђења од априла до јуна;
 - Забрањено је уништавање и нарушавање станишта као и уништавање и узнемиравање дивљих врста;
 - Стимулисати традиционалне видове коришћења простора који доприносе очувању и унапређивању биодиверзитета;
 - Планирањем намена површина, као и активним мерама заштите очувати и унапредити природне и полуприродне елементе коридора у складу да предеоним и вегетацијским карактеристикама подручја;
 - Забрањена је промена морфолошких и хидролошких особина подручја од којих зависи функционалност коридора;
 - Унапредити еколошке коридоре унутар грађевинских подручја успостављањем континуитета зелених површина чија структура и намена подржава функције коридора;
 - На местима укрштања еколошких коридора са елементима инфраструктурних система који формирају баријере за миграцију врста, обезбедити техничко-технолошка решења за неометано кретање дивљих врста;
 - Предузети мере којима се обезбеђују спречавање, односно смањење, контрола и санација свих облика загађивања;
 - Изван зоне становања насеља забрањена је изградња објеката чија намена није директно везана за воду на растојању мањем од 50m од обале вода, односно линије средњег водостаја водотока;
 - Уколико План предвиђа вађење речних наноса из Дрине, предвидети обавезно прибављање услова заштите природе од Завода за заштиту природе Србије, у складу са чл. 9. Закона о заштити природе;
 - Планом дефинисати да уколико се током планираних радова наиђе на геолошко-палеонтолошке или минералолошко-петролошке објекте, за које се претпоставља да имају својство природног добра, сходно Закону о заштити природе извођач је дужан да обавести Министарство заштите животне средине, односно предузме све мере како се природно добро не би оштетило до доласка овлашћеног лица.

Река Дрина, укључујући и део у границама Плана, се налази у оквиру потенцијалног Натура 2000 подручја „Дрина“. Врсте које су идентификовале подручје као потенцијално Натура 2000 у сегменту Директиве о стаништима су две врсте риба – младица *Hucho hucho* и плотица *Rutilus pigus* (*Rutilus pigus virgo*).

Мере заштите непокретних културних добара

У току израде Плана генералне регулације за насељено место Љубовија је прибављено Решење о утврђивању услова за предузимање мера техничке заштите за потребе израде Плана генералне регулације Љубовија, бр. 701-04 од 14.03.2022. године од Завода за заштиту споменика културе „Ваљево“.

Мере заштите и услови чувања, одржавања и коришћења археолошких локалитета су:

- Уколико се накнадно открију археолошки локалитет, исти се не смеју уништавати и на њима вршити неовлашћена прекопавања, ископавања и дубока преоравана.
- Инвеститор објекта је дужан да обезбеди средства за истраживања, заштиту, чување, публикавање и излагање добра које ужива предходну заштиту које се открије приликом изградње инвестиционог објекта до предаје добра на чување овлашћеној установи заштите (члан 110. Закона о културним добрима).
- У непосредној близини археолошких локалитета инвестициони радови спроводе се уз поврћане мере опреза и присуство и контролу надлежних служби заштите (Завод за заштиту споменика културе „Ваљево“).
- Археолошки локалитети се не смеју уништавати и на њима вршити неовлашћено прекопавања, ископавања и дубока заоравана (преко 30cm).
- Уколико би се током радова наишло на археолошке предмете извођач радова је дужан да одмах, без одлагања прекине радове и обавести надлежни Завод за заштиту споменика културе и да предузме мере да се налаз не уништи и не оштети, те да се сачува на месту и у положају у коме је откривен (члан 109. ст. 1 Закона о културним добрима).
- У случају трајног уништавања или нарушавања археолошког локалитета због инвестиционих радова, спроводи се заштитно ископавање о трошку инвеститора (члан 110. Закона о културним добрима).
- Забрањује се привремено или трајно депоновање земље, камена, смећа и јаловине у,на и у близини археолошких локалитета.
- Дозвољава се инфраструктурно опремање простора археолошких локалитета и његово уређење према посебним условима и стручним мишљењима које доноси Завод за заштиту споменика културе „Ваљево“.
- Забрањено је вађење и одвожење камена и земље са археолошких локалитета.
- Остаци старих рударских радова, окна и шљакишта не смеју се уништавати пре документовања, истраживања и узимања узорка шљаке од стране надлежне институције заштите (Завод за заштиту споменика културе Ваљево).
- Правни основ примене Одредби Закона о културним добрима („Сл. гласник РС“, бр. 71/94) је Евидентирање објекта сагласно члановима 27. и 29. (добра која уживају претходну заштиту – 27. претходна заштита “ex legge”, 29. евидентирана добра).
- НКД која се штите на основу самог Закона, као и евидентирани објекти (у даљем тексту: културно добро под претходном заштитом) у погледу издавања Решења о условима за предузимање мера техничке заштите у потпуности се третирају као утврђена НКД сагласно одредбама Закона о културним добрима.
- Евидентирани објекти немају дефинисану заштићену околину.
- У тренутку утврђивања евидентираних објеката Одлуком се утврђује заштићена околина и од тог тренутка наступа обавеза за власнике односно кориснике објеката на утврђеним парцелама.
- Код евиденције Просторно културно историјских целина као посебне врсте НКД мере заштите се односе како на све објекте, тако и на евидентирани простор.
- Власници односно корисници културног добра под претходном заштитом имају обавезу за све врсте интервенција на објектима (инвестиционо одржавање, реконструкција,

адаптација, санација и ревитализација) да поднесу надлежном Заводу за заштиту споменика културе Захтев за добијање Решења о предузимању мера техничке заштите, као и да исто доставе надлежној Урбанистичкој служби како би она издала Акт о урбанистичким условима.

- Власници, односно, корисници културног добра под претходном заштитом дужни су да по добијању Решења о предузимању мера техничке заштите надлежног Завода за заштиту споменика културе, израде пројектну и пратећу техничку документацију у свему према датим условима, као и да на исту прибаве Решење о сагласности надлежног Завода за заштиту споменика културе.

Мере заштите од пожара

Превентивне мере заштите од пожара треба спровести у складу са предходним условима за заштиту од пожара које је утврдио Сектор за ванредне ситуације МУП РС, Одељење за ванредне ситуације у Шапцу, бр. 63-04 од 17.02.2022.год., а који су саставни део Документације Плана. Мере заштите од пожара и експлозија су следеће:

- Пре издавања локацијских услова потребно је да од стране органа надлежног за заштиту од пожара прибавити посебне услове у погледу мера заштите од пожара и експлозија за безбедно постављање објеката са запаљивим и горивим течностима и запаљивим гасовима у складу са одредбама члана 6 Закона о запаљивим и горивим течностима и запаљивим гасовима („Сл. гласник РС“, бр. 54/15) и сходно чл. 20 став 1 Уредбе о локацијским условима („Сл. гласник РС“, бр. 115/20);
- У поступку прибављања локацијских услова потребно је од стране органа надлежног за заштиту од пожара прибавити посебне услове у погледу мера заштите од пожара и експлозија сходно чл. 20 став 2 Уредбе о локацијским условима („Сл. гласник РС“, бр. 115/20) узимајући у обзир да због специфичности објекта урбанистички пројекат не може садржати све неопходне могућности, ограничења и услове за изградњу објекта, односно све услове заштите од пожара и експлозија;
- У погледу обезбеђења испуњености основних захтева заштите од пожара приликом пројектовања и изградње објеката и то на начин утврђен посебним прописима и стандардима којима је уређена област заштите од пожара и експлозија и проценом ризика од пожара којом су исказане мере заштите од пожара за конструкцију, материјале, инсталације и опремање заштитним системима и уређајима, објекат мора бити изведен у складу са Законом о заштити од пожара („Сл. гласник РС“, бр. 111/09, 20/15 и 87/18);
- Објектима обезбедити приступни пут за ватрогасна возила у складу са одредбама Правилника о техничким нормативима за приступне путеве, окретнице и уређене платое за ватрогасна возила у близини објеката повећаног ризика од пожара („Сл. лист СРЈ“, бр. 8/95);
- Фазну градњу, уколико ће градња трајати дуже, предвидети на начин свака фаза представља техничко-технолошку целину, која може самостално да се користи;
- Обезбедити одговарајућу хидрантску мрежу, која се пројектује у складу са Правилником о техничким нормативима за инсталације хидрантске мреже за гашење пожара („Сл. гласник РС“, бр. 3/18);
- Придржавати се одредби Правилника о техничким нормативима за заштиту од пожара стамбеник и пословних објеката и објеката јавне намене („Сл. гласник РС“, бр. 22/19);
- Придржавати се одредби Правилника о техничким нормативима за заштиту индустријских објеката од пожара („Сл. гласник РС“, бр. 1/18);
- Придржавати се одредби Правилника о техничким захтевима безбедности од пожара спољних зидова зграда („Сл. гласник РС“, бр. 59/16, 36/17 и 6/19);

- Придржавати се одредби Правилника о техничким нормативима за заштиту од пожара и експлозија („Сл. лист СЦГ“, бр. 31/05);
- Придржавати се одредби Правилника о техничким нормативима за стабилне инсталације за дојаву пожара („Сл. лист СРЈ“, бр. 87/93);
- Придржавати се одредби Правилника о техничким нормативима за заштиту нисконапонских мрежа и припадајућих трансформаторских станица („Сл. лист СФРЈ“, бр. 13/78 и 37/95);
- Придржавати се одредби Правилника о техничким нормативима за електричне инсталације ниског напона („Сл. лист СФРЈж“, бр. 53 и 54/88 и 28/95);
- Придржавати се одредби Правилника о техничким нормативима за заштиту објеката од атмосферског пражњења („Сл. лист СРЈ“, бр. 11/96);
- Реализацију објеката извршити у складу са одредбама Правилника о техничким мерама за погон и одржавање електроенергетских постројења и водова („Сл. лист СФРЈ“, бр. 41/93);
- Придржавати се одредби Правилника о техничким нормативима за заштиту електроенергетских постројења и уређаја од пожара („Сл. лист СФРЈ“, бр. 74/90, као и други Правилници и стандарди са аспекта заштите од пожара који произилазе из горе наведених законских и подзаконских аката.

3.4. Начин на који су при процени утицаја узети у обзир чиниоци животне средине

При Стратешкој процени утицаја предметног планског документа и изради предметног Извештаја о СПУ коришћене су следеће методе:

1. Прикупљање основних информација, што је подразумевало идентификацију:
 - Основних извора и начина угрожавања животне средине;
 - Карактеристика земљишта, рељефа и пејзажа, климе подручја са метеоролошким подацима и др.;
 - Квалитета ваздуха;
 - Квалитета воде (подземне и површинске);
 - Флоре и фауне на посматраном терену и
 - Постојеће популације са демографским карактеристикама.
 - Анализа података из постојеће документације информативног карактера;
 - Дискусија са експертима у предметном подручју;
 - Дискусија са одговорним лицима за предметни пројекат;
 - Дискусија са одговорним лицима за заштиту животне средине;
 - Анализа домаћих и међународних прописа од значаја за предметни плански документ;
 - Увид у податке на интернету везане за предметну проблематику;
 - Допунска верификација кључних налаза анализе;
 - Анализа података из раније рађених планских докумената у вези са предметном проблематиком на територији насеља Љубовија;
 - Анализа података обезбеђених увидом у важеће стандарде у вези са предметом;
 - Анализа података обезбеђених из литературе;
 - Анализа података обезбеђених из екстерних извора и добијених од државних и сродних институција (увид у регистар заштићених природних добара и др.);
 - Компаративна анализа резултата са сродним подацима који се односе на сличне проблеме на другим локацијама у свету.

3.5. Начин на који су при процени узете карактеристике и значај утицаја планских решења

Евалуација утицаја вршена је са циљем да се утврди значај утицаја, према критеријумима из Прилога I Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину. У обзир су узете следеће карактеристике утицаја:

1. Врсте утицаја
2. Вероватноћа да се утицај појави,
3. Временска димензија односно трајање утицаја, према временском хоризонту Плана генералне регулације: краткорочни утицаји, средњорочни утицаји и дугорочни утицаји
4. Учесталост утицаја
5. Просторна димензија утицаја

У складу са врстом Планског документа и карактеристикама планског подручја одређене су карактеристике које одређују значајан утицај и то:

- средње и веома вероватан утицај
- средњерочан и дугорочан утицај,
- средње учестао и сталан утицај
- локални, општински и регионални ниво утицаја

Наведене карактеристике процењених утицаја су вредноване према врсти, вероватноћи, трајању, учесталости и просторној димензији утицаја, како је приказано у следећој табели.

Табела 14. – Вредновање карактеристика утицаја

Врста утицаја	Вероватноћа утицаја	Трајање утицаја	Учесталост утицаја	Просторна димензија утицаја
+Позитиван ++Веома позитиван - Негативан -- Веома негативан 0 Неутралан М зависи од мера заштите	мало вероватан средње вероватан веома вероватан	краткорочан средњорочан дугорочан	повремен средње учестао сталан	Л локални (део Општине) О Општински Р регионални Н национални М међународни

Вредновање карактеристика утицаја планских решења у односу на циљеве стратешке процене приказано је у табели 14.

За свако планско решење вршено је одређивање и евалуација утицаја. Бојом су приказани позитивни (зелена), негативни (црвена), неутрални (бела) и утицаји који зависе од примене мера заштите (жута) а интензитетом боје значај утицаја, према броју карактеристика које су дефинисане као значајне (постојање једне или две, три и четири карактеристике).

врста утицаја	значај утицаја		
	једна или две карактеристике	три карактеристике	четири карактеристике
Позитиван			
Негативан			
Неутралан			
Зависи од мера заштите			

На основу евалуације утицаја из Прилога припремљена је збирна матрица значајних утицаја Плана генералне регулације на животну средину, приказана у табели 15.

Табела 15. – Вредновање карактеристика утицаја планских решења у односу на циљеве стратешке процене

Планско решење 1.2. Очување и рационална пренамена пољопривредног земљишта						
Циљ стратешке процене	Врста утицаја	Вероватноћа утицаја	Трајање утицаја	Учесталост утицаја	Просторна димензија	Објашњење
1. Смањење концентрације загађујућих материја у ваздуху	М	средње вероватан	краткорочан	повремен	Л,О	овај утицај у великој мери зависи од примењених мера заштите, укрупњавањем пољопривредних газдинстава доћи ће до повећаног коришћења механизације која је локални извор загађења ваздуха
3. Очување и рационално коришћење пољопривредног земљишта	М	средње вероватан	дугорочан	повремен	О	Генерално, укрупњавање пољопривредних површина има негативне утицаје на животну средину у целини па и на очување пољопривредног земљишта
4. Смањење загађења земљишта	М	средње вероватан	средњорочан	сталан	Л,О	интензивна примена хемијских средстава карактеристична за крупне пољопривредне површине значајан је узрок загађења земљишта
5. Формирање јединственог система зелених површина за цело подручје насеља	+	средње вероватан	дугорочан	сталан	Л	овом планским решењем чува се пољопривредно земљиште I и II катастарске класе тако што се може повећати зелене површине других бонитетних класа земљишта
6. Унапређење третмана (смањење количине, поновна употреба, рециклажа) и депоновања отпада	М	веома вероватан	дугорочан	повремен	Л,О	проблем прикупљања, третмана и депоновања отпада који је везан посебно за пољопривредни отпад, треба да буде благовремено размотрен и решен
7. Унапређење прикупљања и третмана отпадних вода	М	веома вероватан	дугорочан	повремен	Л,О	отпадне воде се испуштају у оближње водотоке тако да то треба што пре решити унапређењем канализационе мреже и изградњом ППОВ насеља
12. Континуирани мониторинг ваздуха, воде, земљишта, биљних врста, отпада и отпадних вода	++	средње вероватан	дугорочан	сталан	Л,О	праћење стања ваздуха, воде, земљишта, биљних врста, отпада и отпадних вода је основ за очување пољопривредног земљишта у дугорочном смислу
Планско решење 2.1. Рационално коришћење воде у домаћинствима и индустрији						
Циљ стратешке процене	Врста утицаја	Вероватноћа утицаја	Трајање утицаја	Учесталост утицаја	Просторна димензија	Објашњење
2. Смањење загађења површинских и подземних вода	+	веома вероватан	дугорочан	сталан	О	коришћењем вода нижег квалитета и рецикулацијом воде у индустрији смањује се термичко и други облици загађења вода
Планско решење 3.2. Пречишћавање комуналних и привредних отпадних вода						
Циљ стратешке процене	Врста утицаја	Вероватноћа утицаја	Трајање утицаја	Учесталост утицаја	Просторна димензија	Објашњење
2. Смањење загађења површинских и подземних вода	М	веома вероватан	дугорочан	сталан	О	испуштање непречишћених отпадних вода у површинске токове ће се применом овог планског решења смањити чиме ће се смањити и загађење речних токова
4. Смањење загађења земљишта	+	веома вероватан	средњорочан	сталан	Л	загађење земљишта изазвано неадекватним септичким јамама у сеоским насељима биће овим планским решењем спречено
7. Унапређење прикупљања и третмана отпадних вода	++	веома вероватан	дугорочан	сталан	Л,О	овим планским решењем један од основних проблема у Општини ће бити регулисан
8. Обезбеђење заштите здравља	+	средње вероватан	дугорочан	сталан	О	позитиван утицај уређеног канализационог система и пречишћавања отпадних вода на људско здравље је вишеструк
12. Мониторинг ваздуха, воде, земљишта, живог света, отпада и отпадних вода	+	веома вероватан	дугорочан	сталан	О	пречишћавање комуналних и привредних отпадних вода захтева континуирани мониторинг отпадних вода на подручју општине
Планско решење 4.3. Регулација речних корита и чишћење водотока						
Циљ стратешке процене	Врста утицаја	Вероватноћа утицаја	Трајање утицаја	Учесталост утицаја	Просторна димензија	Објашњење
2. Смањење загађења површинских и подземних вода	М	веома вероватан	дугорочан	сталан	О	мере предвиђене овим планским решењем смањују могућност загађења вода услед бујица и поплава
3. Очување и рационално коришћење пољопривредног земљишта	+	средње вероватан	дугорочан	сталан	Л	мере предвиђене овим планским решењем обезбеђују и заштиту од бујица и плављења плодног пољопривредног земљишта
4. Смањење загађења земљишта	М	веома вероватан	дугорочан	сталан	Л	мере предвиђене овим планским решењем обезбеђују и заштиту од бујица и плављења земљишта и појаву ерозије
5. Повећање зелених површина	+	веома вероватан	дугорочан	сталан	Л,О	једна од мера уређења и регулисања токова је и озелењавање и пошумљавање
10. Смањење ризика од удеса	+	веома вероватан	дугорочан	сталан	О	регулисање и уређење токова једна је од основних мера у заштити од поплава
Планско решење 5.1. Санација постојећих сметлишта, чишћење од кабастог и опасног отпада						
Циљ стратешке процене	Врста утицаја	Вероватноћа утицаја	Трајање утицаја	Учесталост утицаја	Просторна димензија	Објашњење
2. Смањење загађења површинских и подземних вода	++	веома вероватан	дугорочан	сталан	О	уређењем постојећих сметлишта, смањује се могућност отицања процедних вода са депоније у подземне и површинске воде
3. Очување и рационално коришћење пољопривредног земљишта	М	мало вероватан	краткорочан	повремен	Л	локације за прикупљање отпада у насељима морају бити лоциране на земљишту које није плодно пољопривредно земљиште и адекватно уређено
4. Смањење загађења земљишта	+	средње вероватан	средњорочан	сталан	Л	уређењем депоније и санацијом сметлишта се смањује загађење земљишта на коме се депонија и сметлишта налазе
6. Унапређење третмана и депоновања отпада	+	веома вероватан	дугорочан	сталан	Л,О	санацијом и уређењем постојећих сметлишта биће унапређено депоновање отпада на подручју насеља
Планско решење 5.2. Сакупљање и транспорт отпада на планирану трансфер станицу и рециклажно двориште и на регионалну депонију на територији Града Лозница						
Циљ стратешке процене	Врста утицаја	Вероватноћа утицаја	Трајање утицаја	Учесталост утицаја	Просторна димензија	Објашњење
1. Смањење концентрације загађујућих материја у ваздуху	М	средње вероватан	краткорочан	повремен	Л	примена мера заштите је од великог значаја због појаве кумулативних утицаја на квалитет ваздуха депоновањем отпада на будућој депонији
6. Унапређење третмана и депоновања отпада	++	веома вероватан	дугорочан	сталан	Л,О	одвожење отпада на планирану трансфер станицу и рециклажно двориште у насељу Љубовија и коначним депоновањем отпада на регионалну депонију дугорочно се решава проблем депоновања отпада за подручје насеља Љубовија

12. Мониторинг ваздуха, воде, земљишта, живог света, отпада и отпадних вода	++	веома вероватан	дугорочан	сталан	О	сакупљање, одвожење и рециклажа отпада захтева континуирани мониторинг отпада на подручју насеља Љубовија
Планско решење 6.1. Формирање нових радних зона						
Циљ стратешке процене	Врста утицаја	Вероватноћа утицаја	Трајање утицаја	Учесталост утицаја	Просторна димензија	Објашњење
1. Смањење концентрације загађујућих материја у ваздуху	М	веома вероватан	дугорочан	сталан	Л,О	иако утицај на имисију зависи од врсте индустрије у новим зонама, очекује се повећање емисије полутаната, које се контролише применом одговарајућих мера заштите. Ово планско решење има утицаја и на појаву кумулативних утицаја из постојећих и нових привредних – индустријских објеката
2. Смањење загађења површинских и подземних вода	М	веома вероватан	дугорочан	сталан	Л	нове привредне зоне имају потребу за водом и испуштају отпадне воде због чега од примена мера заштите зависи врста и степен утицаја овог планског решења
3. Очување и рационално коришћење пољопривредног земљишта	-	веома вероватан	дугорочан	повремен	Л	потенцијални негативан утицај је резултат недовољне усклађености овог планског решења са очувањем квалитетног пољопривредног земљишта,
4. Смањење загађења земљишта	М	средње вероватан	дугорочан	повремен	Л	утицај овог планског решења зависи од примене мера заштите при функционисању индустријских постројења
5. Формирање јединственог система зелених површина за цело подручје насеља	М	средње вероватан	дугорочан	сталан	Л,О	за нова индустријска постројења се морају предвидети мере усмерене на повећање површина под вегетацијом, односно подизање заштитних зелених појасева око индустријских зона и постројења
6. Унапређење третмана (смањење количине, поновна употреба, рециклажа) и депоновања отпада	М	веома вероватан	дугорочан	повремен	Л,О	нове привредне зоне проузроковаће повећање количине индустријског отпада и сложенији поступак прикупљања, третмана и депоновања
7. Унапређење прикупљања и третмана отпадних вода	М	веома вероватан	дугорочан	повремен	Л,О	због постојећег стања вода, при функционисању нових привредних зона потребно је обезбедити адекватно управљање сакупљањем, пречишћавањем и испуштањем отпадних вода
8. Обезбеђење заштите здравља	М	средње вероватан	дугорочан	повремен	Л	примењене мере заштите за свако ново индустријско постројење или промену постојећег обезбедиће заштиту здравља
9. Смањење изложености буци и вибрацијама	М	веома вероватан	дугорочан	сталан	Л	нове привредне зоне, без обзира на врсту постројења довешће до повећаног нивоа буке и вибрација што захтева примену одговарајућих мера заштите
10. Смањење ризика од удеса	М	средње вероватан	дугорочан	повремен	Л	у зависности од припреме и примене адекватних мера заштите, смањиће се ризик од удеса при функционисању нових индустријских постројења
11. Финансирање програма заштите животне средине	+	средње вероватан	дугорочан	повремен	О	накнаде за загађивање користиће се за финансирање програма за заштиту животне средине
12. Мониторинг ваздуха, вода, земљишта, живог света, отпада и отпадних вода	+	Средње вероватан	дугорочан	повремен	О	нове привредне делатности са утицајима на животну средину захтевају континуирани мониторинг свих елемената животне средине
Планско решење 6.2. Висок степен искоришћености простора и заштита животне средине у индустрији						
Циљ стратешке процене	Врста утицаја	Вероватноћа утицаја	Трајање утицаја	Учесталост утицаја	Просторна димензија	Објашњење
1. Смањење концентрације загађујућих материја у ваздуху	М	веома вероватан	дугорочан	сталан	Л,О	иако ово планско решење има позитиван утицај на очување квалитета ваздуха, стваран утицај зависи од припреме и примене одговарајућих мера за заштиту ваздуха у индустрији
2. Смањење загађења површинских и подземних вода	М	веома вероватан	дугорочан	сталан	Л	иако ово планско решење има позитиван утицај на очување квалитета вода, стваран утицај зависи од припреме и примене одговарајућих мера за заштиту вода у индустрији
3. Очување и рационално коришћење пољопривредног земљишта	+	веома вероватан	дугорочан	сталан	Л	у складу су са очувањем квалитетног пољопривредног земљишта, односно савременим тенденцијама давања предности "brownfield" у односу на "greenfield" инвестиције као значајног фактора очувања квалитетног земљишта
4. Смањење загађења земљишта	М	средње вероватан	дугорочан	повремен	Л	иако ово планско решење има позитиван утицај на очување квалитета земљишта, стваран утицај зависи од припреме и примене одговарајућих мера за заштиту знемлишта, посебно у погледу депоновања отпада у индустрији
5. Формирање јединственог система зелених површина за цело подручје насеља	М	средње вероватан	дугорочан	сталан	Л,О	за нова индустријска постројења се морају предвидети мере усмерене на повећање површина под вегетацијом односно подизање заштитних зелених појасева око индустријских зона и постројења
6. Унапређење третмана (смањење количине, поновна употреба, рециклажа) и депоновања отпада	М	веома вероватан	дугорочан	повремен	Л,О	примена мера везаних за прикупљање и третман индустријског отпада, саставни је део мера заштите животне средине у индустрији
7. Унапређење прикупљања и третмана отпадних вода	М	веома вероватан	дугорочан	повремен	Л,О	примена мера везаних за прикупљање и третман индустријских отпадних вода, саставни је део мера заштите животне средине у индустрији
8. Обезбеђење заштите здравља	М	средње вероватан	дугорочан	повремен	Л	функционисање индустријских постројења подразумева примену одговарајућих мера на заштити здравља како запослених тако и здравља становништва
9. Смањење изложености буци и вибрацијама	М	веома вероватан	дугорочан	сталан	Л	примена мера везаних за ниво буке и вибрација саставни је део мера заштите животне средине у индустрији
10. Смањење ризика од удеса	М	средње вероватан	дугорочан	повремен	Л	примена мера везаних за заштиту од удеса саставни је део мера заштите животне средине у индустрији
11. Финансирање програма заштите животне средине	+	средње вероватан	дугорочан	повремен	О	накнаде за загађивање користи као и друге накнаде користиће се за финансирање програма за заштиту животне средине
12. Мониторинг ваздуха, вода, земљишта, живог света, отпада и отпадних вода	+	средње вероватан	дугорочан	повремен	О	заштита животне средине у индустрији подразумева успостављање континуираног мониторинга свих чинилаца животне средине
Планско решење 7. 1. Гасификација - домаћинства, индустрија и пољопривреда						
Циљ стратешке процене	Врста утицаја	Вероватноћа утицаја	Трајање утицаја	Учесталост утицаја	Просторна димензија	Објашњење
1. Смањење концентрације загађујућих материја у ваздуху	++	мало вероватан	дугорочан	сталан	Л	топлификација и гасификација довешће до искључења котларница из рада и тиме до смањења емисија загађујућих материја у ваздуху. овај утицај је мало вероватан јер захтева организоване активности на националном нивоу (гасовод „Јужни ток“ итд.)
8. Обезбеђење заштите здравља	++	мало вероватан	дугорочан	сталан	Л,О	ово планско решење има позитивне утицаје на побољшање здравља. овај утицај је мало вероватан јер захтева организоване активности на националном нивоу (гасовод „Јужни ток“ итд.)

Планско решење 8.1. Повећање површина под јавним зеленилом-формирање јединственог система зелених површина за цело подручје насеља						
Циљ стратешке процене	Врста утицаја	Вероватноћа утицаја	Трајање утицаја	Учесталост утицаја	Просторна димензија	Објашњење
1. Смањење концентрације загађујућих материја у ваздуху	++	веома вероватан	дугорочан	сталан	Л,О	заштитни зелени појасеви око саобраћајница и привредних постројења основни су начин смањења концентрације загађујућих материја у ваздуху
2. Смањење загађења површинских и подземних вода	+	веома вероватан	дугорочан	сталан	Л,О	заштитна површина под шумом једна је од значајних мера заштите површинских и подземних вода
4. Смањење загађења земљишта	+	веома вероватан	дугорочан	сталан	Л	заштитни зелени појасеви у комбинацији са другим мерама заштите значајан су начин санације деградираних површина
5. Формирање јединственог система зелених површина за цело подручје	+	веома вероватан	дугорочан	сталан	О	планско решење у потпуности испуњава овај циљ
8. Обезбеђење заштите здравља	+	веома вероватан	дугорочан	сталан	Л	јавно зеленило је саставни део квалитета предела и станишта
9. Смањење изложености буци и вибрацијама	++	веома вероватан	дугорочан	сталан	Л	заштитни зелени појасеви око саобраћајница и привредних постројења су међу основним мерама смањења нивоа буке и вибрација
10. Смањење ризика од удеса	+	средње вероватан	дугорочан	повремен	Л	у случају удеса, посебно везаног за загађење ваздуха, значај заштитних зелених појасева и постојећих шума је у погледу спречавања даљег ширења емисије
Планско решење 9.1. Ефикасно повезивање основне уличне мреже насеља Љубовија са мрежом државних путева у окружњу						
Циљ стратешке процене	Врста утицаја	Вероватноћа утицаја	Трајање утицаја	Учесталост утицаја	Просторна димензија	Објашњење
1. Смањење емисије загађујућих материја у ваздуху	М	средње вероватан	средњорочан	повремен	Л,О	интензивнији саобраћај, посебно у подручјима робно-транспортних центара захтева примену мера заштите
3. Очување и рационално коришћење пољопривредног земљишта	М	Средње вероватан	дугорочан	сталан	Л,О	при изградњи робно-транспортног центра мора се водити рачуна да се избегне нерационално коришћење пољопривредног земљишта
9. Смањење изложености буци и вибрацијама	М	средње вероватан	средњорочан	повремен	Л	интензивнији саобраћај, посебно у подручјима робно-транспортних центара захтева примену мера заштите од буке и вибрација
10. Смањење ризика од удеса	М	средње вероватан	дугорочан	повремен	Л	интензивнији саобраћај, посебно у подручјима робно-транспортних центара захтева примену мера заштите од удеса
Планско решење 10.1. Смањење енергетских потреба потрошача и веће коришћење обновљивих извора енергије						
Циљ стратешке процене	Врста утицаја	Вероватноћа утицаја	Трајање утицаја	Учесталост утицаја	Просторна димензија	Објашњење
1. Смањење концентрације загађујућих материја у ваздуху	++	мало вероватан	дугорочан	сталан	О	овај утицај је мало вероватан јер је смањење енергетских потреба потрошача а посебно смањење коришћења необновљивих и веће коришћење обновљивих извора енергије дуготрајан процес који захтева организоване активности на националном нивоу
2. Смањење загађења површинских и подземних вода	++	мало вероватан	дугорочан	сталан	О	овај утицај је мало вероватан јер је смањење енергетских потреба потрошача а посебно смањење коришћења необновљивих и веће коришћење обновљивих извора енергије дуготрајан процес који захтева организоване активности на националном нивоу
4. Смањење загађења земљишта	++	мало вероватан	дугорочан	сталан	О	овај утицај је мало вероватан јер је веће коришћење обновљивих извора енергије дуготрајан процес који захтева организоване активности на националном нивоу
Планско решење 11.1. Заштита природних и културних добара						
Циљ стратешке процене	Врста утицаја	Вероватноћа утицаја	Трајање утицаја	Учесталост утицаја	Просторна димензија	Објашњење
5. Формирање јединственог система зелених површина за цело подручје насеља	++	веома вероватан	дугорочан	сталан	Л,О	заштита природних и културних добара се обезбеђује и кроз: формирање насељског парка, очување постојећих шумских комплекса и увођење заштитних зелених појасева и озелењавање и уређење отворених површина у стамбеним зонама
6. Унапређење третмана (смањење количине, поновна употреба, рециклажа) и депоновања отпада	+	средње вероватан	средњорочан	повремен	Л	заштита природних и културних добара укључује и заштиту од формирања неуређених сметлишта у њиховој близини
9. Смањење изложености буци и вибрацијама	+	веома вероватан	дугорочан	сталан	Л	заштита природних и културних добара укључује и заштиту од повећаног нивоа буке и вибрација у њиховој околини
10. Смањење ризика од удеса	+	средње вероватан	дугорочан	повремен	Л	заштита природних и културних добара укључује и заштиту од удеса
Планско решење 12.1. Унапређење рада здравствених служби						
Циљ стратешке процене	Врста утицаја	Вероватноћа утицаја	Трајање утицаја	Учесталост утицаја	Просторна димензија	Објашњење
8. Обезбеђење заштите здравља	++	веома вероватан	дугорочан	сталан	Л,О	реконструкција постојећих, изградња нових здравствених објеката и боље функционисање ове службе допринеће благовременом откривању и адекватном лечењу болести
Планско решење 13.1. Заштита ваздуха, вода, земљишта и живог света						
Циљ стратешке процене	Врста утицаја	Вероватноћа утицаја	Трајање утицаја	Учесталост утицаја	Просторна димензија	Објашњење
1. Смањење концентрације загађујућих материја у ваздуху	+	веома вероватан	дугорочан	сталан	Л,О	планска решења у оквиру заштите ваздуха предвиђају смањење концентрација загађујућих материја у ваздуху
2. Смањење загађења површинских и подземних вода	+	веома вероватан	дугорочан	сталан	Л,О	планска решења у оквиру заштите вода обухватају смањење загађивања површинских и подземних вода из постојећих и будућих извора загађења
3. Очување и рационално коришћење пољопривредног земљишта	+	веома вероватан	дугорочан	сталан	Л	планска решења у области заштите земљишта обухватају заштиту земљишта од нерационалног коришћења и загађивања
4. Смањење загађења земљишта	+	веома вероватан	дугорочан	сталан	Л	планска решења у области заштите земљишта обухватају заштиту земљишта од загађивања
5. Формирање јединственог система зелених површина за цело подручје насеља	+	веома вероватан	дугорочан	сталан	О	планска решења у области заштите ваздуха, вода и земљишта везана су и за повећање површина јавног зеленила и формирање јединственог система зелених површина на подручју насеља

6. Унапређење третмана (смањење количине, поновна употреба, рециклажа) и депоновања отпада	+	веома вероватан	дугорочан	повремен	Л,О	планска решења у области заштите ваздуха, вода и земљишта везана су и за одвожење отпада на планирану трансфер станицу и рециклажно двориште
7. Унапређење прикупљања и третмана отпадних вода	+	веома вероватан	дугорочан	повремен	Л,О	планска решења у области заштите ваздуха, вода и земљишта везана су и за изградњу насељског постројења за пречишћавање отпадних вода
8. Обезбеђење заштите здравља	+	средње вероватан	дугорочан	повремен	Л	планска решења у области заштите ваздуха, вода и земљишта везана су и за заштиту здравља
9. Смањење изложености буци и вибрацијама	+	веома вероватан	дугорочан	сталан	Л	планска решења у области заштите ваздуха имају утицај и на ниво буке и вибрација
10. Смањење ризика од удеса	+	средње вероватан	дугорочан	повремен	Л	планска решења у области заштите ваздуха, вода и земљишта имају утицај и на ризик од удеса
11. Финансирање програма заштите животне средине	+	средње вероватан	дугорочан	повремен	О	планска решења у области заштите ваздуха, вода и земљишта обухватају и накнаде за загађивање
12. Континуирани мониторинг ваздуха, воде, земљишта, биљних врста, отпада и отпадних вода	+	веома вероватан	дугорочан	сталан	Л,О	планска решења у области заштите ваздуха, вода и земљишта обухватају и развијање континуираног мониторинг програма

Планско решење 13.2. Развој система мониторинга и инвестирање у заштиту животне средине

Циљ стратешке процене	Врста утицаја	Вероватноћа утицаја	Трајање утицаја	Учесталост утицаја	Просторна димензија	Објашњење
1. Смањење концентрације загађујућих материја у ваздуху	+	средње вероватан	дугорочан	сталан	Л,О	унапређењем улагања у заштиту животне средине смањиће се емисија загађујућих материја у ваздуху
2. Смањење загађења површинских и подземних вода	+	средње вероватан	дугорочан	сталан	Л,О	унапређењем улагања у заштиту животне средине смањиће се загађење површинских и подземних вода
3. Очување и рационално коришћење пољопривредног земљишта	+	средње вероватан	дугорочан	сталан	Л,О	унапређењем улагања у заштиту животне средине обезбедиће се рационално коришћење пољопривредног земљишта
4. Смањење загађења земљишта	+	средње вероватан	дугорочан	сталан	Л	контунуелним праћењем стања животне средине на подручју насеља и унапређењем улагања у заштиту животне средине заштитиће се земљиште од загађивања и деградације
5. Формирање јединственог система зелених површина за цело подручје насеља	+	средње вероватан	дугорочан	сталан	Л	унапређењем улагања у заштиту животне средине повећаће се зелене површине на подручју насеља
6. Унапређење третмана (смањење количине, поновна употреба, рециклажа) и депоновања отпада	+	средње вероватан	дугорочан	повремен	Л	контунуелним праћењем стања животне средине на подручју насеља и унапређењем улагања у заштиту животне средине побољшаће се стање у домену управљања отпадом
7. Унапређење прикупљања и третмана отпадних вода	+	средње вероватан	дугорочан	повремен	Л	контунуелно праћење стања животне средине на подручју насеља и унапређење улагања у заштиту животне средине има позитиван утицај на третман отпадних вода
8. Обезбеђење заштите здравља	+	средње вероватан	средњорочан	повремен	Л	контунуелно праћење стања животне средине на подручју насеља и унапређење улагања у заштиту животне средине допринеће заштити здравља
9. Смањење изложености буци и вибрацијама	+	средње вероватан	дугорочан	повремен	Л	контунуелним праћењем стања животне средине на подручју насеља ви унапређењем улагања у заштиту животне средине смањиће се ниво буке и вибрација
10. Смањење ризика од удеса	+	веома вероватан	дугорочан	сталан	Л,О	контунуелним праћењем стања животне средине на подручју насеља и унапређењем улагања у заштиту животне средине смањиће се ризик од удеса
11. Финансирање програма заштите животне средине	++	веома вероватан	дугорочан	сталан	Л,О	унапређењем улагања у заштиту животне средине повећаће се финансирање у одговарајуће програме заштите животне средине
12. Мониторинг ваздуха, воде, земљишта, биљних врста, отпада и отпадних вода	++	веома вероватан	дугорочан	сталан	Л,О	контунуелним праћењем стања животне средине на подручју насеља обезбедиће се праћење стања основних чиниоца заштите животне средине

Врста утицаја: + позитиван; ++ веома позитиван; - негативан; -- веома негативан; М зависи од мера заштите
Просторна димензија утицаја: Л локални О општински Р регионални Н национални М међународни

Табела 16. – Збирна матрица утицаја ППР за насеље Љубовија на животну средину

Планско решење/циљ стратешке процене	1. Смањење концентрације загађујућих материја у ваздуху	2. Смањење загађења површинских и подземних вода	3. Очување и рационално коришћење пољопривредног	4. Смањење загађења земљишта	5. Повећање зелених површина	6. Унапређење претмана и депонувања отпада	7. Унапређење прикупљања и претмана отпадних вода	8. Обезбеђење заштите здравља	9. Смањење изложености буци и вибрацијама	10. Смањење ризика од улуса	11. Инвестирање у заштиту животне средине	12. Мониторинг животне средине
1.2. Очување и рационална пренамена пољопривредног земљишта												
2.1. Рационално коришћење воде у домаћинствима и индустрији												
3.2. Пречишћавање комуналних и привредних отпадних вода												
4.2. Регулација речних корита и чишћење водотока												
5.1. Санација постојећих сметлишта, чишћење од кабастог и опасног отпада												
5.2 Сакупљање и транспорт отпада на планирану трансфер станицу и рециклажно двориште и на регионалну депонију												
6.1. Нове привредне зоне												
6.2. Висок степен искоришћености простора и заштита животне средине у индустрији												
7.1. Гасификација домаћинства и индустрије												
8.1.Формирање јединственог система зелених површина за цело подручје насеља												
9.1. Ефикасно повезивање основне уличне мреже са мрежом државних путева у окружењу												
10.1.Смањење енергетских потреба потрошача и веће коришћење обновљивих извора енергије												
11.1. Заштита природних и културних добара												
12.1. Унапређење рада здравствених служби												
13.1. Заштита ваздуха, вода, земљишта и живог света												
13.2. Развој система мониторинга и инвестирање у заштиту животне средине												

На основу збирне матрице се закључује да је велики број позитивних утицаја, али и утицаја који зависе од примене мера заштите, док се изразито негативни утицаји јављају код планског решења које се односи на нове привредне зоне због потребе очувања пољопривредног земљишта. Велики број позитивних утицаја показује висок степен интегрисаности заштите животне средине у планска решења, док велики број решења која зависе од мера заштите указује на потребу припрема комплексних и рационалних мера заштите животне средине у оквиру стратешке процене и Плана генералне регулације за насељено место Љубовија.

4. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕШКИХ ПРОЦЕНА НА НИЖИМ ХИЈЕРАРХИЈСКИМ НИВОИМА И ПРОЦЕНА УТИЦАЈА ПРОЈЕКТА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Према члану 16. Закона о СПУ извештај о стратешкој процени садржи разрађене смернице за планове или програме на нижим хијерархијским нивоима које обухватају дефинисање потребе за израдом стратешких процена и процена утицаја пројеката на животну средину, одређују аспекте заштите животне средине и друга питања од значаја за процену утицаја на животну средину планова и програма нижег хијерархијског нивоа.

За планове и програме из става 1. Члана 5. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину којим је предвиђено коришћење мањих површина на локалном нивоу или у случају мањих измена планова и програма које не захтевају прописани поступак усвајања, као и за планове и програме који нису наведени у ставу 1. овог члана, одлуку о стратешкој процени доноси орган надлежан за припрему плана и програма ако, према критеријумима прописаним овим законом, утврди да постоји могућност значајних утицаја на животну средину.

У хијерархији просторних планова, план генералне регулације је нижи хијерархијски ниво од просторног плана општине. План генералне регулације ће се реализовати: директно, израдом планова детаљне регулације и израдом урбанистичких пројеката.

План генералне регулације се спроводи **директно** за делове у којима не долази до промене регулације, на основу важећих урбанистичких планова, односно на основу Правила уређења и Правила грађења који ће бити дефинисани Планом. Даље спровођење је дефинисано Законом о планирању и изградњи, и подразумева добијање Локацијске дозволе за сваку грађевинску парцелу.

Планови детаљне регулације **обавезни** су за следеће зоне:

- Проширење и уређење гробља.
- Радна зона – Површине за индустрију и производњу, између реке Дрине и државног пута, комплекс намењен за експлоатацију шљунка и песка.
- Све планиране саобраћајнице и други објекти инфраструктуре и површине јавне намене чије трасе су непотпуно дефинисане графичким прилогом овог плана (коридори у којима је забрањена изградња, додатна каналска мрежа итд.). Уколико нема потребе за утврђивање јавног интереса, траса је дефинисана координатама детаљних тачака и дефинисане су грађевинске линије у односу на коридор и постоји сагласност власника земљишта, уместо плана детаљне регулације је могуће радити Урбанистички пројекат за утврђивање јавног интереса за изградњу саобраћајнице (саобраћајнице у свим облицима својине).
- Нове саобраћајнице које нису дефинисане планом а којима се омогућује парцелација и препарцелација грађевинског земљишта у циљу рационалнијег коришћења земљишта.

Урбанистички пројекти су **обавезни** за:

- за изградњу стамбених (стамбено пословних) објеката површине преко 1000 m² бруто површине у свим зонама;
- за изградњу и реконструкцију објеката јавне намене за које је обавезна израда Урбанистичког пројекта дефинисана у поглављу Правила уређења и грађења по типичним зонама;
- за инфраструктурне мреже и објекте чије трасе и профили нису дефинисани кроз ППР, односно за техничке корекције дефинисаних траса и објеката, све у оквиру дефинисаних површина јавне намене, односно за утврђивање јавне намене у складу са чланом 60, став 2 Закона о планирању и изградњи;
- за дефинисање интерних саобраћајница (прилаза) унутар блокова којима се омогућава парцелација/препарцелација земљишта;
- за изградњу саобраћајница чији је коридор дефинисан овим планом, уз сагласност власника парцела/парцеле;

- за изградњу електроенергетских објеката и објеката за производњу енергије из обновљивих извора за које је обавезна израда УП;
- за локације на којима се израдом ПДР утврди обавеза израде урбанистичког пројекта.

1. За директно спровођење ППР-а се стратешка процена не мора радити уколико се утврди да нема значајних утицаја или уколико су стратешком проценом урађеном за ППР ти утицаји већ обрађени;

2. За планове детаљне регулације и урбанистичке пројекте одлучује се о изради стратешке процене за сваки појединачни случај, према утврђеним критеријумима, односно за планове детаљне регулације и урбанистичке пројекте не ради се стратешка процена, узимајући у обзир додатну околност да се ови планови раде за објекте за које је прописана израда процене утицаја на животну средину (Закон о процени утицаја на животну средину, „Службени гласник РС“, број 135/04 и 36/09, и Уредба о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину, „Службени гласник РС“, број 114/08), а за поједине врсте објеката и постројења и издавање интегрисане еколошке дозволе (Закон о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине, „Службени гласник РС“, број 135/04, Уредба о врстама активности и постројења за које се издаје интегрисана дозвола, „Службени гласник РС“, број 84/05). Узимајући у обзир наведено, израда стратешке процене за ове урбанистичке планове била би сувишна и представљала дуплирање документације, јер се за објекте који су овим плановима обухваћени, прописана израда процене утицаја на животну средину односно прибавља интегрисана еколошка дозвола.

5. ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ТОКУ СПРОВОЂЕЊА ПЛАНА

Према Закону о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр.135/04), програм праћења стања животне средине у току спровођења плана садржи:

- 1) опис циљева програма,
- 2) индикаторе за праћење стања животне средине,
- 3) права и обавезе надлежних органа,
- 4) поступање у случају појаве неочекиваних негативних утицаја.

5.1. Опис циљева програма

Програм за праћење стања животне средине (мониторинг) обезбеђује услове за праћење утицаја на животну средину дефинисаних стратешком проценом, односно непосредно праћење реализације планских решења, као и остваривање услова и мера заштите.

Према Закону о заштити животне средине („Сл. гласник РС“, бр.135/04), Република односно јединица локалне самоуправе у оквиру своје надлежности утврђене Законом, обезбеђује континуалну контролу и праћење стања животне средине у складу са овим и посебним законима. Према члану 69. наведеног Закона, циљеви Програма праћења стања животне средине били би:

- обезбеђење мониторинга,
- дефинисање садржине и начина вршења мониторинга,
- одређивање овлашћених организација за обављање мониторинга,
- дефинисање мониторинга загађивача,
- успостављање информационог система и дефинисање начина достављања података у циљу вођења интегралног катастра загађивача, и
- увођење обавезе извештавања о стању животне средине према прописаном садржају извештаја о стању животне средине.

5.2. Индикатори за праћење стања животне средине

Мониторинг стања животне средине се врши систематским мерењем, испитивањем и оцењивањем индикатора стања и загађења животне средине које обухвата праћење природних фактора, односно промена стања и карактеристика животне средине.

Имајући у виду просторни обухват плана и могућа загађења, систем мониторинга се, пре свега, односи на следеће показатеље:

- мерење емисије загађујућих материја у циљу праћења степена загађености ваздуха на подручју плана,
- контролу и праћење квалитета пречишћених отпадних вода пре испуштања у реципијент,
- успостављање мерних места у циљу праћења квалитета земљишта,
- праћење нивоа буке.

Како не постоји установљен комплетан систем мониторинга за подручје Општине, у следећој табели је дат концептуални оквир за конституисање интегралног програма мониторинга - индикатори животне средине, обавезе надлежних органа у праћењу стања животне средине и поступање у случају неочекиваних утицаја на животну средину.

Табела 17. – Програм праћења стања животне средине

Област стратешке процене	Индикатор	Надлежни орган за праћење стања	Поступање
Заштита ваздуха	емисија SO ₂ , NO _x , CO ₂ , чађи, суспендованих честица	Загађивачи (привредно-индустријско предузеће)	- обавештавање надлежних општинских органа и јавности - примена предвиђених мера санације
	имисија SO ₂ , NO ₂ , чађи и суспендованих честица	Градски завод за јавно здравље, Републичка агенција за заштиту животне средине, Општина	- обавештавање надлежних општинских органа и јавности - примена предвиђених мера санације
Заштита вода	петодневна биохемијска потрошња кисеоника (БПК-5), суспендоване материје, мирис, боја	Републичка агенција за заштиту животне средине, Општина	- обавештавање надлежних општинских органа и јавности - примена предвиђених мера санације
	% заштићених зона изворишта у односу на укупно земљиште	Општина	- обавештавање надлежних републичких органа
Заштита земљишта и шуме	% обрадивог у односу на укупно земљиште	Општина	
	конверзија земљишта у непољопривредне сврхе	Општина	
	пољопривредна површина (обрадива површина) по становнику	Општина	
	% контаминираних површина	Општина	- обавештавање надлежних општинских органа и јавности - уклањање контаминираних земљишта и адекватно депоновање
	% пошумљених површина, % заштитних шума	Општина	
Отпад и отпадне воде	број становника обухваћем организованим одношењем отпада	Општина	
	количина отпада по становнику или сектору; % отпада који се рециклира;	Општина	
	% отпада који се одлаже на (регионалну) санитарну депонију	Општина	
	број становника прикључен на канализациону мрежу	Општина	
	% индустријских отпадних вода који се пречишћава	Загађивачи (привредно-индустријско предузеће)	- обавештавање надлежних општинских органа и јавности - примена предвиђених мера санације
	количина опасног отпада по сектору; % опасног отпада који се адекватно депонује	Загађивачи (привредно-индустријско предузеће)	- обавештавање надлежних општинских органа и јавности

			- примена предвиђених мера санације
Очување предела, живог света и станишта	- примена заштите у оквиру међународних и националних програма заштите	Завод за заштиту природе Србије, Општина	- обавештавање надлежних органа - примена предвиђених мера заштите
	број угрожених заштићених врста	Завод за заштиту природе Србије, Општина	- обавештавање надлежних органа - примена предвиђених мера заштите
Заштита здравља	% становника обухваћен основном здравственом заштитом (број становника на 1 лекара)	Републички завод за статистику, Градски завод за јавно здравље, Општина	
	број становника оболелих од респираторних и других болести	Градски завод за јавно здравље, Општина	
	изложеност буци/прекорачење дозвољеног нивоа буке у току дана и ноћи	Општина	- информисање јавности - примена предвиђених мера заштите од вибрација
	изложеност вибрацијама	Општина	- информисање јавности - примена предвиђених мера заштите од буке
Удеси и елементарне непогоде	број локалитета са високим ризиком од удеса; учесталост удеса у производњи, транспорту, управљању отпадом и изградњи објеката; постојање планова интервенције у случају ванредног стања	Загађивачи, Општина	- обавештавање надлежних општинских органа и јавности - примена предвиђених мера санације
	% површина угрожених поплавама	Општина	- обавештавање надлежних општинских органа и јавности - примена предвиђених мера заштите од поплава
Инвестирање и мониторинг	% општинских прихода уложен у заштиту животне средине; број реализованих програма заштите	Општина	
	број мерних места по изабраним загађујућим материјама	Општина	

Методологија и учесталост мерења за активности и постројења који могу имати негативне утицаје на животну средину дефинишу се проценама утицаја на животну средину и интегрисаном дозволом, односно појединачним програмима и пројектима који чине интегрални систем мониторинга Општине. Посебно је важно да интерни мониторинг појединачних индустријских капацитета буде у функцији екстерног мониторинга и доступан јавности.

Обавеза **постојећих и будућих загађивача животне средине** је да:

- 1) Податке о стационарном извору загађивања ваздуха и свакој његовој промени (реконструкцији) доставе надлежном министарству, односно Агенцији за заштиту животне средине и Општини;

- 2) Обављају мониторинг емисије;
- 3) Обављају континуелна мерења емисије када је то прописано за одређене загађујуће материје и/или изворе загађивања самостално, путем аутоматских уређаја за континуелно мерење;
- 4) Обезбеде контролна мерења емисије преко референтне лабораторије, ако мерења емисије обављају самостално;
- 5) Обезбеде прописана повремена мерења емисије, преко овлашћеног правног лица, а најмање једанпут годишње;
- 6) Обезбеде мерења емисије по налогу надлежног инспекцијског органа преко овлашћеног правног лица;
- 7) Воде евиденцију о обављеним мерењима са подацима о мерним местима, резултатима и учесталости мерења;
- 8) Воде евиденцију о врсти и квалитету сировина, горива и отпада у процесу спаљивања;
- 9) Воде евиденцију о раду уређаја за спречавање или смањивање емисије загађујућих материја, као и мерних уређаја за мерење емисије.

Обавеза **комуналних и других предузећа и других правних лица која испуштају отпадне воде у пријемнике и јавну канализацију** је да:

- 1) Поставе уређај за мерење, мере и региструју количине отпадних вода и податке доставе јавном водопривредном предузећу;
- 2) Воде дневник рада уређаја за пречишћавање вода;
- 3) Обезбеде испитивање квалитета воде које испуштају и њихов утицај на реципијент.

Обавеза **власника и корисника обрадивог пољопривредног земљишта** од I до V катастарске класе је да:

- 1) Воде евиденцију о количини унетих минералних и органских ђубрива и пестицида;
- 2) По потреби, а најмање сваких пет година врше контролу количине унетог минералних и органских ђубрива и пестицида;
- 3) Поступају по препоруци из извештаја о резултатима испитивања.

5.3. Права и обавезе надлежних органа

Када су питању права и обавезе надлежних органа у вези праћења стања животне средине, она произилазе из Закона о заштити животне средине, односно чланова 69-78. овог Закона. Према наведеним члановима, права и обавезе надлежних органа су:

- Влада доноси програм мониторинга за период од две године,
- Јединица локалне самоуправе доноси програм мониторинга на својој територији који мора бити у сагласности са програмом Владе,
- Република и јединица локалне самоуправе обезбеђују финансијска средства за обављање мониторинга,
- Влада утврђује критеријуме за одређивање броја места и распореда мерних места, мрежу мерних места, обим и учесталост мерења, класификацију појава које се прате, методологију рада и индикаторе загађења животне средине и њиховог праћења, рокове и начин достављања података
- Мониторинг може да обавља само овлашћена организација.
- Влада утврђује врсте емисије и других појава које су предмет мониторинга загађивача, методологију мерења, узимања узорак, начин евидентирања, рокове достављања и чувања података,
- Државни органи, односно организације и јединице локалне самоуправе, овлашћене организације и загађивачи дужни су да податке из мониторинга достављају Агенцији за заштиту животне средине на прописан начин,

- Загађивач је дужан да о свом трошку доставља прописане податке на начин и у роковима утврђеним у складу са законом.
- Надлежни орган локалне самоуправе једанпут у две године подноси скупштини извештај о стању животне средине на својој територији,
- Извештаји о стању животне средине објављују се у службеним гласилима Републике и јединице локалне самоуправе,

Државни органи, органи локалне самоуправе и овлашћене и друге организације дужни су да редовно, благовремено, потпуно и објективно, обавештавају јавност о стању животне средине, односно о појавама које се прате у оквиру мониторинга, као и мерама упозорења или развоју загађења која могу представљати опасност за живот и здравље људи, у складу са Законом о заштити животне средине и другим прописима. Такође, јавност има право приступа прописаним регистрима или евиденцијама које садрже информације и податке у складу са овим законом.

5.4. Поступање у случају појаве неочекиваних негативних утицаја

У савременом друштву је приметно да се са производњом богатстава, одвија истовремено и процес друштвене производње ризика. Ризик и опасност нису више и само резултат спољашњих сила, већ су иницирани развојем науке и технологије. Ризици су бројни многи невидљиви и ирелевгантни, а сама перцепција и судови о њима су више друштвено дефинисани него научно. Научна и технолошка оцена ризика подразумева истовремено и утврђивање толерантних нивоа ризика која се заснива на објективним, методолошким поступцима обрачуна и оцене ризика. Због тога је од изузетне важности у склопу методологије за процену ризика донети план мера превенције, приправности и одговора на акцидент.

Национална стратегија за управљање ризиком има три основна дела:

- Анализа опасности од акцидента
- Планирање мера превенције, приправности и одговора на акцидент
- Планирање мера отклањања последица од акцидента (санација)

1. Анализа опасности од акцидента садржи:

- Идентификовање опасности (припрема, сакупљање података, идентификација и промена идентификације)
- Анализа последица (припрема, приказ могућег развоја догађаја, моделирање ефекта и анализа повредивости)
- Процена ризика (процена вероватноће настанка акцидента, процена могућих последица и оцена ризика)

2. Планирање мера превенције, приправности и одговора на акцидент садржи:

- Превенција (мере и поступци превенције)
- Приправност (план заштите од акцидента)
- Одговор на акцидент (место и време акцидента, врсте опасних материја које су присутне, процена тока акцидента, процена ризика по околину и други значајни подаци за одговор на акцидент).

3. Планирање мера отклањања последица од акцидента (санација) садржи:

- План санације (циљеви и обим санације, снаге и средства на санацији, редослед коришћења, програм постстудијског мониторинга животне средине, трошкови санације, начин обавештавања јавности о протеклом акциденту)
- Извештај о акциденту (анализа узрока и последица акцидента, развој и ток акцидент и одговор на акцидент, процена величине акцидента и анализа тренутног стања).

6. ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ И ТЕШКОЋЕ У ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

Главна намена стратешке процене утицаја на животну средину је да олакша благовремено и систематично разматрање могућих утицаја на животну средину на нивоу стратешког доношења одлука о плановима и програмима уважавајући принципе одрживог развоја. Стратешка процена је добила на значају доношењем EU Directive 2001/42/EC о процени еколошких ефеката планова и програма (са применом од 2004. године), а код нас доношењем Закона о стратешкој процени (са применом од 2005. године). Будући да су досадашња искуства недовољна у примени стратешке процене предстоји решавање бројних проблема. У досадашњој пракси стратешке процене планова присутна су два приступа:

(1) технички: који представља проширење методологије процене утицаја пројеката (ПУП) на планове и програме где није проблем применити принципе за ПУП, и

(2) планерски: који захтева битно другачију методологију из следећих разлога:

- 1) планови су знатно сложенији од пројеката, баве се стратешким питањима и имају мање детаљних информација о животnoj средини,
- 2) планови се заснивају на концепту одрживог развоја и у већој мери поред еколошких обухватају друштвена и економска питања,
- 3) због комплексности структура и процеса, као и кумулативних ефеката у планском подручју нису примењиве софистициране симулационе математичке методе,
- 4) при доношењу одлука већи је утицај заинтересованих страна и нарочито јавности, због чега примењене методе и резултати процене морају бити разумљиви учесницима процена.

Због наведених разлога у пракси стратешке процене користе се најчешће експертске методе као што су: контролне листе и упитници, матрице, мултикритеријумска анализа, просторна анализа, SWOT анализа, Делфи метода, оцењивање еколошког капацитета, анализа ланца узрочно-последичних веза, процена повредивости, процена ризика, итд.

Као резултанта примене било које методе појављују се матрице којима се испитују промене које би изазвала имплементација плана и изабраних варијанти (укључујући и ону да се план не примени). Матрице се формирају успостављањем односа између циљева плана, планских решења и циљева стратешке процене са одговарајућим индикаторима.

Овде је примењена методологија процене која је код нас развијана и допуњавана у последњих 10 година и која је углавном у сагласности са новијим приступима и упутствима за израду стратешке процене у Европској Унији.

Израда стратешке процене заснована је на два основна принципа. Прво, стратешка процена је интегрисана у одговарајуће фазе израде ППР-а како је приказано у табели 17.

Табела 18. – Интегрисање стратешке процене у израду ППР насеља Љубовија

План генералне регулације (ППР)	Стратешка процена	Резултат фазе
Стратегија развоја планског подручја	<p>Детаљна разрада полазних основа, циљева и индикатора (члан 13. и 14. Закона):</p> <ul style="list-style-type: none"> • општи и посебни циљеви стратешке процене и избор индикатора • припрема варијантних решења повољних са становишта заштите животне средине • процена утицаја варијантних решења на животну средину и поређење варијантних решења 	Најповољније варијантно решење

План генералне регулације (ПГР)	Стратешка процена	Резултат фазе
Концепт ПГР	Процењивање утицаја (члан 15.-17. Закона) <ul style="list-style-type: none"> • процењивање утицаја планских решења на циљеве стратешке процене • припрема мера за смањење и спречавање негативних и увећање позитивних утицаја на животну средину • предлагање програма праћења стања животне средине за стратешку процену • одређивање веза са проценама на нижим хијерархијским нивоима • уграђивање коначних резултата процене и предвиђених мера за смањење и спречавање негативних и увећање позитивних утицаја на животну средину у планска решења заштите животне средине предлога ПГР, са приказом начина одлучивања, описом разлога одлучујућих за избор ПГР са аспекта разматраних варијантних решења и приказом начина на који су питања животне средине укључена у ПГР • уграђивање програма праћења стања животне средине и веза са другим проценама у део о имплементацији ПГР • припрема извештаја о стратешкој процени 	1. Припрема планских решења заштите животне средине у ПГР 2. Припрема Извештаја о стратешкој процени (садржај утврђен Законом)
Јавни увид и стручна контрола нацрта ПГР-а	Мишљење заинтересованих органа и организација и јавни увид (истовремено са ПГР)	1. Припрема Извештаја о учешћу заинтересованих органа и организација и јавности 2. Финални Извештај о стратешкој процени
Финална верзија ПГР	- оцена извештаја о стратешкој процени (критеријуми утврђени Прилогом II Закона) - давање сагласности	

Друго, у свакој фази стратешке процене су коришћене одговарајуће методе, засноване на међународној и европској пракси и препорукама.

У фази одлучивања о изради стратешке процене коришћене су следеће методе: поређење са сличним случајевима, коришћење постојеће литературе, стручно мишљење, формалне консултације, анализа ограничења и потенцијала и матрице утицаја. У фази одређивања утицаја коришћене су методе поређења са сличним случајевима, постојећа литература, стручно мишљење, формалне консултације и матрице утицаја. У фази анализе утицаја коришћени су индикатори, стручно мишљење, анализа компатибилности и матрице утицаја.

Избор индикатора је вршен на основу два критеријума. Прво, коришћени су индикатори за које податке прате стручне службе и друго, коришћени су индикатори усклађени са системом индикатора који се користе у Европској Унији (Европска агенција за животну средину - ЕЕА) и Организацији за европску безбедност и сарадњу (ОЕСД). Велики број индикатора који би био користан за израду стратешке процене није могао бити употребљен јер се ради о подацима који се код нас не прате.

Основне тешкоће у изради стратешке процене везане су за недовољно постојање валидних и ажурних података о стању животне средине на подручју насеља Љубовија и општине Љубовија.

7. ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА

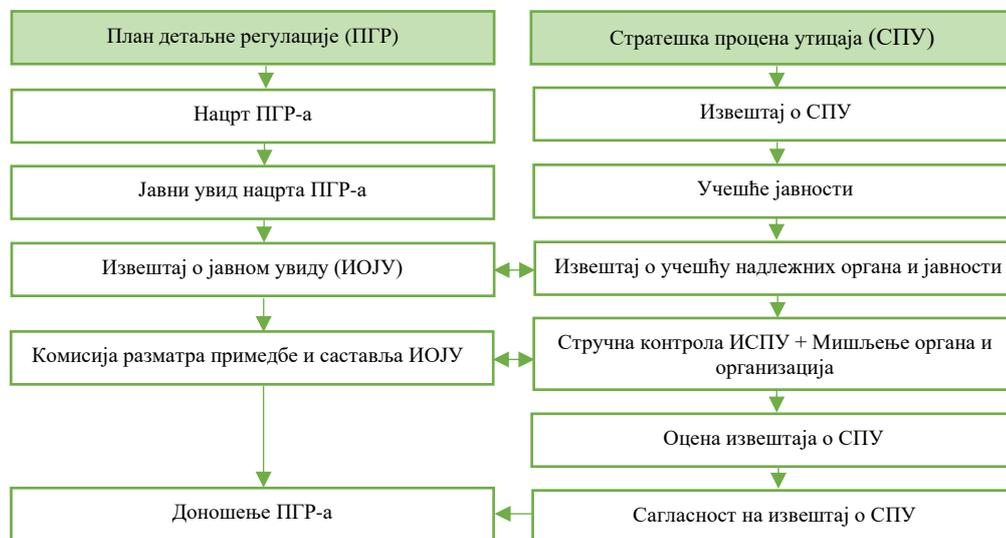
Члан 18. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину дефинише учешће органа и заинтересованих организација: „Орган надлежан за припрему плана и програма доставља органу надлежном за заштиту животне средине, заинтересованим органима и организацијама на мишљење Извештај о стратешкој процени из члана 12. овог закона. Заинтересовани органи и организације дужни су да доставе мишљење у року од 30 дана од дана пријема Захтева из става 1. овог члана. Ако се мишљење не достави у року из става 2. овог члана сматра се да нема примедби на достављени Извештај о стратешкој процени.“

Члан 19. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину дефинише учешће јавности: „Пре упућивања Захтева за добијање сагласности на извештај о стратешкој процени, орган надлежан за припрему плана и програма обавезно обезбеђује учешће јавности у разматрању извештаја о стратешкој процени. Орган надлежан за припрему плана и програма обавештава јавност из става 1. овог члана о начину и роковима увида у садржину извештаја и достављање мишљења, као и времену и месту одржавања јавне расправе. Јавни увид и јавна расправа из става 2. овог члана организује се по правилу, у оквиру излагања плана и програма на јавни увид и одржавања јавне расправе у складу са законом којим се уређује поступак доношења плана и програма. Ако законом којим се уређује поступак доношења плана и програма није предвиђен јавни увид и јавна расправа о плану и програму, орган надлежан за припрему плана и програма одлуком о доношењу плана и програма или посебном одлуком одређује јавни увид и одржавање јавне расправе из става 2. овог члана“.

Члан 20. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину дефинише израду извештаја о учешћу заинтересованих органа и организација и јавности: „Орган надлежан за припрему плана и програма израђује извештај о учешћу заинтересованих органа и организација и јавности који садржи сва мишљења из члана 18. став 2. овог закона, као и мишљења изјављени у току јавног увида и јавне расправе о плану или програму, односно о извештају о стратешкој процени из члана 19. овог закона. Извештај из става 1. овог члана израђује се у року од 30 дана од дана завршетка јавне расправе и садржи образложење о свим прихваћеним или неприхваћеним мишљењима.“

Члан 21. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину: „Орган надлежан за заштиту животне средине врши оцену Извештаја из става 1. овог члана на основу критеријума садржаних у Прилогу II који је одштампан уз овај закон и чини његов саставни део“.

После прикупљања и обраде свих мишљења орган надлежан за припрему плана доставља ПГР заједно са извештајем о СПУ надлежном органу на одлучивање.

Слика 4. – Шема поступка одлучивања о Извештају о СПУ

8. ЗАКЉУЧЦИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА

Закључци о израђеном извештају о стратешкој процени (према нашем закону), односно **нетехнички резиме** (према европској директиви о СПУ) представљају сажетак информација датих у свим претходним поглављима. Ове информације треба да су представљене на начин разумљив јавности.

Стратешка процена утицаја на животну средину је поступак којим се обезбеђују услови за заштиту животне средине у току израде ППР-а. Стратешка процена је урађена у складу са Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, број 135/04 и 88/10) и Законом о заштити животне средине („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, 36/09, 72/09, 43/11-одлука УС, 14/16, 76/18, 95/18 - др. закон и 95/18 - др. закон). Значај стратешке процене утицаја на животну средину, поред осталог, огледа се у томе што:

- се заснива на начелима одрживог развоја, предострожности, интегралности и учешћа јавности,
- помаже да се провери повољност различитих планских варијанти,
- обрађује питања и утицаје ширег значаја, који се не могу поделити на пројекте, на пример кумулативни и социјални ефекти,
- утврђује одговарајући контекст за процену утицаја конкретних пројеката, укључујући и претходну идентификацију проблема и утицаја који заслужују детаљније истраживање.

Извештај о стратешкој процени је документ којим се описују, вреднују и процењују могући значајни утицаји на животну средину до којих може доћи имплементацијом плана и којим се одређују мере за смањење негативних утицаја на животну средину. Овај извештај о стратешкој процени утицаја Плана генералне регулације за насељено место Љубовија садржи:

- 1) Полазне основе стратешке процене,
- 2) Опште и посебне циљеве стратешке процене и избор индикатора,
- 3) Процену могућих значајних утицаја на животну средину,
- 4) Смернице за израду процена утицаја на нижим хијерархијским нивоима,
- 5) Програм праћења стања животне средине у току спровођења плана,
- 6) Приказ коришћене методологије и тешкоће у изради стратешке процене,
- 7) Приказ начина одлучивања,
- 8) Закључке стратешке процене утицаја.

У складу са Правилником о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Сл. гласник РС“, бр. 64/15) ППР се састоји од:

I ТЕКСТУАЛНИ ДЕО ПЛАНА

II ГРАФИЧКИ ДЕО

III ДОКУМЕНТАЦИЈА

У текстуалном делу ППР утврђен је правни и плански основ за израду Плана детаљне регулације, дат је повод и циљ израде и обухват Плана детаљне регулације.

Уважавајући хијерархију система планирања у Србији и одредбу Закона о СПУ да треба приказати однос плана са другим плановима и програмима, идентификовани су планови и стратегије вишег и нижег нивоа релевантни за План генералне регулације за насељено место Љубовија.

Извршена је Анализа и оцена стања квалитета животне средине у границама обухвата Плана. У планском делу – дата је намена површина и правила уређења и грађења простора. У посебним условима дате су мере заштите вода, ваздуха, земљишта, мере заштите од удеса.

У делу смернице за спровођење плана дате су смернице за планове или програме на нижим хијерархијским нивоима које обухватају дефинисање потребе за израдом стратешких процена и процена утицаја пројеката на животну средину.

Мерења нивоа загађености животне средине у обухвату ППР, нису вршена, међутим може се констатовати да људске активности из шире околине не угрожавају животну средину на предметној локацији.

Циљеви стратешке процене дефинисани су на основу сагледаних проблема и захтева за заштиту животне средине наведеним у плановима и стратегијама вишег реда.

Процена могућих утицаја варијанти плана на животну средину, према Закону садржи следеће елементе:

- приказ процењених утицаја варијантних решења плана повољних са становишта заштите животне средине,
- поређење варијанти решења и приказ разлога за избор најповољнијег решења.

У овој стратешкој процени разматране су две основне варијанте:

- варијанта да се план не усвоји и не имплементира, и
- варијанта да се план усвоји и имплементира.

На основу усаглашених оцена и поређења основних варијанти утврђени су могући позитивни и негативни ефекти варијанти плана показују следеће:

1. У варијанти да се развој настави по досадашњем тренду могу се очекивати негативни ефекти код сваког сектора и ниједан позитиван ефекат у односу на циљеве стратешке процене утицаја.
2. У варијанти да се план имплементира могу се очекивати позитивни ефекти у сваком сектору, који отклањају већину негативних тенденција у развоју локације.

На основу изнетог може се закључити да је варијанта доношења предложеног Плана знатно повољнија у односу на варијанту да се План не донесе.

У наставку стратешке процене утицаја извршена је евалуација значаја, просторних размера и вероватноће утицаја планских решења предложене варијанте плана на животну средину. Примењена методологија процене која је код нас развијана и допуњавана у последњих 10 година углавном је у сагласности са новијим приступима и упутствима за израду стратешке процене у ЕУ. Значај утицаја процењује се у односу на величину (интензитет) утицаја и просторне размере на којима се може остварити утицај. Методологија процене заснована је на квалитативним експертским проценама утицаја сваког сценарија у разматраним варијантама на индикаторе циљева стратешке процене и усаглашавања оцена у панел дискусији чланова тима.

Коришћене су следеће оцене:

(И) зависи од имплементације;

+ укупно позитиван утицај,

++ веома позитиван утицај;

— укупно негативан утицај;

— — веома негативан утицај;

0 нема директног утицаја или је утицај;

? нејасан.

На основу резултата процене закључено је да имплементација плана не производи стратешки значајне негативне утицаје на целом планском подручју. Са друге стране, идентификовани су следећи позитивни значајни утицаји:

1) Животна средина

- квалитет ваздуха: очување постојећег квалитета ваздуха;
- квалитет вода: очување и побољшање квалитета вода;
- квалитет земљишта: смањење контаминације пољопривредног земљишта и контролисано прикупљање чврстог отпада и одлагање;
- бука: очување постојећег нивоа буке.

2) Друштвено-економска питања

- успоравање депопулације планираним мерама уређења и грађења;
- запосленост: повећање запослености кроз реализацију Плана;
- здравље становништва: планирани услови за обезбеђење квалитетне воде за пиће и смањење излагања загађеном ваздуху.

3) Кумулативни и синергетски ефекти

Кумулативни ефекти настају када појединачна планска решења немају значајан утицај, а неколико индивидуалних ефеката заједно могу да имају значајан ефекат. Као пример се може навести загађивање ваздуха, вода или пораст нивоа буке. Синергетски ефекти настају у интеракцији појединачних утицаја који производе укупни ефекат који је већи од простог збира појединачних утицаја. Синергетски ефекти се најчешће манифестују код људских заједница и природних станишта.

Мере за спречавање и/или ограничавање негативних, односно увећање позитивних значајних утицаја на животну средину спроводе се у свим фазама планирања и имплементације Плана. На основу постојећег стања животне средине, затим потенцијала и ограничења за заштиту животне средине дефинисана је планска концепција заштите животне средине.

Планска концепција заснива се на заштити и унапређењу квалитета животне средине у дефинисаном планском подручју, избором најповољнијих варијанти планских решења са становишта утицаја на животну средину и применом мера и правила уређења простора и грађења у току планирања и имплементације плана.

Планске мере предвиђене су за заштиту ваздуха, заштиту вода, заштиту земљишта и заштиту од буке, заштиту природних и културних добара, као мере енергетске ефикасности изградње, и заштиту од елементарних и других већих непогода и просторно-плански услови од интереса за одбрану земље.

Посебну пажњу на локацији предметног Плана треба посветити заштити и очувању квалитета вода, ваздуха и заштити од буке.

Потребу за стратешком проценом на нижим хијерархијским нивоима доноси надлежни орган. За техничку документацију обавезно је покретање поступка за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину. Потребу за израдом Студије о процени утицаја на животну средину доноси надлежни орган.

Програм за праћење стања животне средине (мониторинг) У складу са Законом о СПУ и постојећим мониторингом предложен је програм праћења стања животне средине који садржи: опис циљева плана, индикаторе за праћење стања животне средине, права и обавезе надлежних органа и поступање у случају појаве неочекиваних негативних утицаја. Овај програм обезбеђује услове за праћење утицаја на животну средину дефинисаних стратешком проценом, односно непосредно праћење реализације планских решења, као и остваривање услова и мера заштите. Циљеви и индикатори за мониторинг животне средине у основи су истоветни са циљевима и индикаторима Стратешке процене.

Методологија коришћена у изради стратешке процене заснована је на два основна принципа. Прво, стратешка процена је интегрисана у фазе израде ППР-а и друго, у свакој фази стратешке процене су коришћене одговарајуће методе. Избор индикатора је вршен према њиховој доступности и усклађености са системом индикатора који се користе у Европској Унији и Организацији за европску безбедност и сарадњу (ОЕСД).

Начин одлучивања је заснован на интегрисању стратешке процене у израду ППР-а што је резултирало уважавањем и укључивањем резултата до којих се дошло у току стратешке процене у току раног јавног увида ППР-а. Осим интегрисања резултата стратешке процене у решења ППР-а, део о животној средини у свим фазама израде ППР-а. Основне мере за смањење негативних утицаја припремљене у оквиру стратешке процене су представљале основу за припрему планских решења у области заштите животне средине ППР-а.

9. КОРИШЋЕНА ДОКУМЕНТАЦИЈА

1. Просторни план Републике Србије од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС“ бр. 88/10);
2. Регионални просторни план за подручје Колубарског и Мачванског управног округа (Уредба о утврђивању Регионалног просторног плана за подручје Колубарског и Мачванског управног округа, „Службени гласник РС“, бр. 11/15);
3. Просторни план општине Љубовија („Сл. лист општине Љубовија бр. 4/12):
4. Локални акциони план за биодиверзитет општине Љубовија;
5. Локални план управљања отпадом;
6. План управљања ризиком од природног хазарда за општине Мали Зворник и Љубовија;
7. Програм развоја Подриња;
8. Стратегија одрживог развоја општине Љубовија за период 2013-2022. године;
9. Стратегија управљања водама на територији Републике Србије до 2034. године.

10. ПРИЛОЗИ

ПРИЛОГ I: ЗАКОНСКИ ПРОПИСИ ОД ЗНАЧАЈА ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

Закони:

- Закон о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 72/09, 81/09 - испр., 64/10 - одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13 - одлука УС, 50/13 - одлука УС, 98/13 - одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 - др. закон, 9/20 и 52/21);
- Закон о заштити животне средине („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, 36/09, 72/09, 43/11- одлука УС, 14/16, 76/18, 95/18 - др. закон и 95/18 - др. закон);
- Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр. 135/04 и 88/10);
- Закон о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине („Сл. гласник РС“, бр. 135/04 и 25/15),
- Закон о репродуктивном материјалу шумског дрвећа („Сл. гласник РС“, бр. 35/04, 8/05 - исправка и 41/09);
- Закон о водама („Сл. гласник РС“, бр. 30/10, 93/12 и 101/16, 95/18 и 95/18 - др. закон);
- Закон о заштити ваздуха („Сл. гласник РС“, бр. 36/09, 10/13 и 26/21-др. закон);
- Закон о заштити од буке у животној средини („Сл. гласник РС“, бр. 96/21);
- Закон о управљању отпадом („Сл. гл. РС“, бр. 36/09, 88/10, 14/16 и 95/18 - др. закон);
- Закон о амбалажи и амбалажном отпаду („Сл. гл. РС“, бр. 36/09 и 95/18 - др. закон);
- Закон о заштити од пожара („Сл. гл. РС“, бр. 111/09, 20/15, 87/2018 и 87/2018 – др. закон);
- Закон о заштити природе („Сл. гласник РС“ бр. 36/09, 88/10, 91/10 – испр., 14/16, 95/18 - др. закон и 71/21);
- Закон о пољопривредном земљишту („Сл. гласник РС“, бр. 62/06, 65/08-др. Закон, 41/09, 112/15, 80/17 и 95/18 - др. закон);
- Закон о радијационој и нуклеарној сигурности и безбедности („Сл. гласник РС“, бр. 95/18);
- Закон о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Сл. гласник РС“, бр. 87/18);
- Закон о хемикалијама („Сл. гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 92/11, 93/12 и 25/15);
- Закон о безбедности и здрављу на раду („Сл. гласник РС“, бр. 101/05 и 91/15 и 113/17- др. закон).

Уредбе:

- Уредба о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр. 114/08);
- Уредба о одлагању отпада на депоније („Сл. гласник РС“, бр. 92/10);
- Уредба о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Сл. гласник РС“, бр. 11/10, 75/10 и 63/13);
- Уредба о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања, осим постројења за сагоревање („Сл. гласник РС“, бр. 111/15 и 83/21);
- Уредба о мерењима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања („Сл. гласник РС“, бр. 5/16);
- Уредба о граничним вредностима загађујућих материја у ваздух из постројења за сагоревање („Сл. гласник РС“, бр. 6/16 и 67/21);
- Уредба о класификацији вода („Сл. гласник РС“, бр. 5/68);

- Уредба о категоризацији водотока („Сл. гласник СРС“, бр. 5/68);
- Уредба о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС“, бр. 50/12);
- Уредба о граничним вредностима приоритетних и приоритетних хазардних супстанци које загађују површинске воде и роковима за њихово достизање („Сл. гл. РС“, бр. 24/14);
- Уредба о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС“, бр. 67/11, 48/12 и 1/16);
- Уредба о систематском праћењу стања и квалитета земљишта („Сл. гласник РС“, бр. 88/20);
- Уредба о граничним вредностима загађујућих, штетних и опасних материја у земљишту („Сл. гласник РС“, бр. 30/18 и 64/19);
- Уредба о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини („Сл. гласник РС“, бр.75/10);
- Уредба о врстама активности и постројења за које се издаје интегрисана дозвола („Сл. гласник РС“, бр. 84/05).

Правилници:

- Правилник о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Сл. гласник РС“, бр. 64/15);
- Правилник о хигијенској исправности воде за пиће („Сл. лист СРЈ“, бр. 42/98 и 44/99);
- Правилник о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања („Сл. гласник РС“, бр. 92/08);
- Правилник о класификацији вода („Сл. гласник РС“, бр. 5/68);
- Правилник о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања („Сл. гласник РС“, бр. 92/08);
- Правилник о дозвољеним количинама опасних и штетних материја у земљишту и води за наводњавање и методама њиховог испитивања („Сл. гласник РС“, бр. 23/94);
- Правилник о листи активности које могу да буду узрок загађења и деградације земљишта, поступку, садржини података, роковима и другим захтевима за мониторинг земљишта („Сл. гласник РС“, бр. 102/20);
- Правилник о критеријумима на основу којих се одређује потенцијалност подручја у погледу проналажења минералних сировина („Сл. гласник РС“, бр. 51/96);
- Правилник о садржини политике превенције удеса и садржини и методологији израде извештаја о безбедности и плана заштите од удеса („Сл. гл. РС“, бр. 41/10);
- Правилник о садржини обавештења о новом севесо постројењу односно комплексу, постојећем севесо постројењу, односно комплексу и о трајном престанку рада севесо постројења, односно комплекса („Сл. гласник РС“, број 41/10);
- Правилник о Листи опасних материја и њиховим количинама и критеријумима за одређивање врсте документа које израђује оператер севесо постројења, односно комплекса („Сл. гласник РС“, број 41/10 и 51/15);
- Правилник о категоријама, испитивању и класификацији отпада („Сл. гласник РС“, бр. 56/10);
- Правилник о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл. гласник РС“, број 92/10);
- Правилник о критеријумима вредновања и поступку категоризације заштићених подручја („Сл. гласник РС“, бр. 97/15);

- Правилник о методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке („Сл. гласник РС“, бр. 72/10);
- Правилник о методологији за одређивање акустичних зона („Сл. гласник РС“, бр. 72/10);
- Правилник о посебним мерама заштите од пожара у пољопривреди („Сл. гласник РС“, бр. 27/84);
- Правилник о листи мера превенције стварања отпада („Сл. гл. РС“, бр. 7/19);
- Правилник о категоријама, испитивању и класификацији отпада („Сл. гласник РС“, бр. 56/10, 93/19 и 39/21);
- Правилник о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл. гласник РС“, бр. 92/10 и 77/21);
- Правилник о обрасцу дневне евиденције и годишњег извештаја о отпаду са упутством за његово попуњавање („Сл. гласник РС“, број 7/20 и 79/21);
- Правилник о условима и начину сакупљања, транспорта, складиштења и третмана отпада који се користи као секундарна сировина или за добијање енергије („Сл. гласник РС“, бр. 98/10);
- Правилник о обрасцу документа о кретању отпада и упутству за његово попуњавање („Сл. гласник РС“, бр. 114/13);
- Правилник о обрасцу документа о кретању опасног отпада, обрасцу претходног обавештења, начину његовог достављања и упутству за њихово попуњавање („Сл. гласник РС“, бр. 17/17);
- Правилник о обрасцима извештаја о управљању амбалажом и амбалажним отпадом („Сл. гласник РС“, бр. 21/2010, 10/2013 и 44/18 - др. закон);
- Правилник о годишњој количини амбалажног отпада по врстама за које се обавезно обезбеђује простор за преузимање, сакупљање, разврставање и привремено складиштење („Сл. гласник РС“, бр. 70/09);
- Правилник о условима, начину и поступку управљања отпадним уљима („Сл. гласник РС“, бр. 71/10);
- Правилник о начину и поступку управљања истрошеним батеријама и акумулаторима („Сл. гласник РС“, бр. 86/10);
- Правилник о начину и поступку управљања отпадним гумама („Сл. гласник РС“, бр. 104/09 и 81/10);
- Правилник о листи електричних и електронских производа, мерама забране и ограничења коришћења електричне и електронске опреме која садржи опасне материје, начину и поступању управљања отпадом од електричних и електронских производа („Сл. гласник РС“ бр. 99/10).

ПРИЛОГ II: СПИСАК СЛИКА

Број слике	Назив слике	Стр.
1.	Положај општине Љубовија	23
2.	План намене површина и даља планска разрада – лист 1	25
3.	План намене површина и даља планска разрада – лист 2	26
4.	Шема поступка одлучивања о Извештају о СПУ	84

ПРИЛОГ III: СПИСАК ТАБЕЛА

Број табеле	Назив табеле	Стр.
1.	Статус постојеће планске документације	22
2.	Преглед површине КО обухваћених планом	24
3.	Биланс основне намене површина	24
4.	Биланс површина	27
5.	Категоризација простора према степену загађености	31
6.	Прегледни графикон процене кретања броја становника за 2020.г. и 2031.г. за К.О. Љубовија, обухват ППР-а и Општину Љубовија на бази тренда 2002.-2011.г. по методи геометријске прогресије	32
7.	Прегледни графикон процене кретања броја домаћинства за 2020.г. и 2031.г. за К.О. Љубовија, обухват ППР-а и Општину Љубовија на бази тренда 2002.-2011.г. по методи геометријске прогресије Кретање броја чланова домаћинства	32
8.	Кретање броја чланова домаћинства	33
9.	Услови надлежних институција	43 и 44
10.	Посебни циљеви стратешке процене и индикатори	47
11.	Процена утицаја варијантних решења на животну средину	49 и 50
12.	Планска решења за која се врши процена утицаја	50 и 51
13.	Преглед допуштеног нивоа буке по зонама	56 и 57
14.	Вредновање карактеристика утицаја	64
15.	Вредновање карактеристика утицаја планских решења у односу на циљеве стратешке процене	65-68
16.	Збирна матрица утицаја ППР за насеље Љубовија на животну средину	69
17.	Програм праћења стања животне средине	76 и 77
18.	Интегрисање стратешке процене у израду ППР насеља Љубовија	81 и 82